T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

FELSEFE

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME

ÖĞRETMEN REHBER KİTABI

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

FELSEFE

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME

ÖĞRETMEN REHBER KİTABI

AĞUSTOS 2023

FELSEFE

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖĞRETMEN REHBER KİTABI

Editör Halil İbrahim TOPÇU, *Genel Müdür*

Hazırlayanlar
Dr. Ahmet YILDIRIM, *Millî Eğitim Uzmanı*
Dr. Rıza MEMİŞ, *Millî Eğitim Uzmanı*
Dr. Özlem AKSU, *Öğretmen*
Emine KARAHAN, *Öğretmen*
Fazilet DÜVENCİ, *Öğretmen*
Filiz KAYA KUL, *Öğretmen*
Gülay KAHYA ÖZER, *Öğretmen*
Özlem KIVANÇ KURT, *Öğretmen*
Serap DEMİRCİOĞLU, *Öğretmen*
Sıdıka ALBAY, *Öğretmen*

Dizgi ve Grafik Tasarım
Çağlayan Volkan YILDIZ, *Öğretmen*
Elif Alp, *Öğretmen*
Serkan ERİŞ, *Öğretmen*

ISBN 978-975-11-7276-1

Türkçe yayın hakları MEB, 2023
Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

Bu rehber kitap 2018 Ortaöğretim Felsefe Dersi (10, 11 Sınıflar) Öğretim Programı esas alınarak hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ 6

1.1. Sınıf İçi Değerlendirme 8

1.2. Biçimlendirici Değerlendirme 9

1.3. Sınıf İçi Değerlendirmede Kullanılan Ölçme Araçları 11

1.3.1. Geleneksel Ölçme Değerlendirme Yöntemleri 12

1.3.2. Alternatif Ölçme Değerlendirme Yöntemleri 13

1.3.3. Puanlama Araçları 16

1.4. Sınıf İçi Değerlendirmede Geri Bildirim 17

2. ÇALIŞMANIN AMACI 19

3. SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEKLERİNİN YAPISI 22

4. SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEKLERİ 25

5. KAYNAKLAR 128

GİRİŞ

1. GİRİŞ

Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla istendik değişimler meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1972). Eğitimin sınıf içinde vücut bulan hâli olan öğretme-öğrenme süreci, öğretmenlerden öğrencilere bilgi aktarımı olarak tanımlanabilir. Öğretim, öğrencilere öğretmen tarafından belli öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak istendik bilgi ve becerilerin kazandırılması veya istenmeyen bilgi ve becerilerin değiştirilmesi olarak tanımlanabilir (Clarke, 2012; Houston ve Thompson, 2017; Munna ve Kalam, 2021). Öğretme-öğrenme süreci, temel olarak beş adımdan oluşmaktadır (Mehrens ve Lehmann, 1991):

- Amaçların ve öğretim hedeflerinin belirlenmesi,
- Öğretimin içeriğinin belirlenmesi,
- Uygun öğretim yönteminin belirlenmesi,
- Öğretimin gerçekleştirilmesi,
- Sonuçların ölçülmesi ve geri bildirim sunulması.

Beşinci adım olan ölçme ve değerlendirme bir sistemin sağlıklı bir biçimde işleyip işlemediğine ilişkin fikir sahibi olmamızı sağlar. Çünkü ölçme ve değerlendirmenin temel amacı, bir şeyin niteliği veya değeri hakkında yargıda bulunmaktır. Bu amaç gerçekleştirilirken tanımlamaya çalıştığımız şey yalnızca öğrencilerin neler yapabildikleri değildir. Değerlendirmenin amacı bunun ötesine geçmekte ve değerlendirme yoluyla "Öğrencilerin başarı düzeyi nasıldır?, Performansları nasıldır?, Öğrenciler yeterince öğrenmişler midir?, Ortaya koydukları çalışmalar ve ürünler yeterince iyi midir?" sorularına cevap verilmeye çalışılmaktadır. Çünkü değerlendirme, bir "karar verme süreci" olmakla birlikte değerlendirmenin tek bir yargıya indirgenmesi değerlendirme sürecini sığ bir hâle getirmektedir (CERI, 2008; Clarke, 2012; Ebel ve Frisbie, 1991). **Sonuç olarak ölçme ve değerlendirme, veri toplama ve karar verme süreçlerini içine almaktadır.** Clarke (2012) ölçme ve değerlendirme türlerini Tablo 1'deki gibi sınıflandırmıştır.

Tablo 1. Ölçme ve Değerlendirme Türleri

	Sınıf içi değerlendirme	Geniş ölçekli değerlendirme		Seçme amaçlı merkezi sınavlar
		Ulusal izleme ve değerlendirme	Uluslararası izleme ve değerlendirme	
Amaç	Sınıf içi öğretime anlık geri bildirim sağlamak	Belli sınıf ve yaş düzeylerinde eğitim sisteminin bütününe, izleme amacıyla geri bildirim sağlamak	Belli sınıf ve yaş düzeylerinde eğitim sistemlerine ilişkin karşılaştırmalı geri bildirim sağlamak	Belli bir eğitim kademesinden bir başkasına geçecek öğrencileri seçmek veya iş gücüne yerleştirmek
Sıklık	Günlük	Her 3-5 yıl gibi düzenli aralıklarla	Her 3-5 yıl gibi düzenli aralıklarla	Yıllık veya yılda birkaç kez
Değerlendirilen grup	Bütün öğrenciler	Belli bir sınıf ya da yaş düzeyinde belirlenen örneklem	Belli bir sınıf ya da yaş düzeyinde belirlenen örneklem	Sınava girebilecek bütün öğrenciler
Format	Gözlemden, kâğıt-kalem testlerine kadar değişmekte	Genellikle çoktan seçmeli ve kısa cevaplı sorular	Genellikle çoktan seçmeli ve kısa cevaplı sorular	Genellikle çoktan seçmeli ve kompozisyon tipi sorular
Müfredatın kapsamı	Bütün konu alanları	Genellikle birkaç konu alanıyla sınırlı	Genellikle bir veya iki konu alanıyla sınırlı	Temel konu alanlarını kapsar.
Öğrencilerden başka veriler toplanıyor mu?	Evet ancak öğretim sürecinin bir bölümü olarak	Genellikle evet	Evet	Nadiren
Puanlama	Genellikle basit ve informel	Basitten karmaşık tekniklere kadar çeşitlilik gösterir.	Genellikle istatistiksel olarak karmaşık teknikler kullanılır.	Basitten karmaşık tekniklere kadar çeşitlilik gösterir.

1.1. Sınıf İçi Değerlendirme

Sınıf içi değerlendirme, *düzey belirlemeye dönük değerlendirmeden çok biçimlendirici değerlendirme* çerçevesinde gerçekleşmektedir. Öğrenme, bir öğretme-öğrenme süreci bağlamında gerçekleşmektedir. Değerlendirme, bu süreçten bağımsız veya ona sonradan eklemlenen bir parça olmaktan ziyade öğretimin ayrılmaz bir parçasıdır (Angelo ve Cross, 1993; CERI, 2008; Clarke, 2012; Ebel ve Frisbie, 1991; Houston ve Thompson, 2017; OECD, 2015; Vero ve Chukweemeka, 2019; Wilson, 2018). Çünkü öğretmenlerin öğrenciler hakkında karar vermeleri gerekmektedir ve karar verme sürecinde veriye ihtiyacı vardır. Öğretmenler; *öğrencilerin gelişimi, öğretim programının değeri ve öğretimin etkililiğini* değerlendirmekte ve bir yargıya varmaktadır. **Eğitimde bu bağlamda verilen kararlar dörde ayrılabilir** (Mehrens ve Lehmann, 1991):

Öğretimle ilgili kararlar: Okulun ve öğretmenin temel rolü, öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırmaktır. Doğru bir şekilde yapılan değerlendirme, öğrenmeyi geliştirir çünkü öğretimi üstlenen öğretmenle öğrenen öğrenciye katkı sağlar.

Rehberlikle ilgili kararlar: Öğrenciler kariyer planlamada ve kişisel gelişimleri sürecinde yönlendirmeye ihtiyaç duyabilirler. Ölçme ve değerlendirme bu anlamda öğrencilere katkı sağlar. Rehberliğe yönelik sorulardan bazıları şunlar olabilir: "Öğrenci mezuniyetten sonra ne yapmalı?, Çalışma becerilerini geliştirmeli mi?, Üniversitede hangi bölümü okumalı?" Öğrencilerin rehberliğe ilişkin rasyonel kararlar vermesi için doğru bir benlik algısına sahip olması gerekmektedir. *Yetenek ve başarı testleri ile ilgi ve kişilik envanterleri*, öğrencilerin gerçekçi bir benlik algısı geliştirmelerine olanak sağlar.

Yönetsel kararlar: Yönetsel kararlar; seçme, sınıflandırma ve yerleştirme kararlarını içermektedir. Buna ek olarak yönetsel kararlar, program geliştirme çalışmalarını kapsamaktadır.

Araştırma ve program değerlendirme kararları: Araştırma ve program değerlendirme kararları, daha önce bahsedilen kararların dayandığı kararlardır. Araştırma, sıklıkla belli bir karara yönelik değildir. Daha ziyade geleceğe dönük olası bütün kararların isabetli bir şekilde alınmasını kolaylaştırır.

Sınıf içi değerlendirme uygulamalarının odak noktası, öğrenme sürecini desteklemektir.

Sınıf içi değerlendirme uygulamalarının odak noktası, öğrenme sürecini desteklemektir. Bu yüzden sınıf içi değerlendirme uygulamalarının öğrenmeyi ve öğretimi destekleyecek şekilde açık bir amacı olmalıdır. Bu amaçlar, öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyini belirlemekten tutun da öğrenciye yıl sonu notu vermeye kadar çeşitlendirilebilir.

Sınıf içi değerlendirme uygulamalarının açık bir şekilde amacını belirlemek için aşağıdaki sorular sorulabilir:

- Değerlendirme hangi amaçla yapılacak? Elde edilen öğrenme kanıtları öğrenme sürecini iyileştirmek için nasıl kullanılacak?
- Kim değerlendirilecek? Bütün sınıf mı yoksa sınıf içinde belli bir alt grup mu? (Örneğin Türkçe dil yeterliği sınırlı öğrenciler)
- Öğrencinin hangi davranış özelliği değerlendirilecek? (Örneğin kazanıma ulaşma düzeyi, beceri düzeyi vb.)

Değerlendirme, öğretimi ve öğrenmeyi değiştirmek ve geliştirmek amacıyla teşhis temelli kullanılabilecek

bütün etkinlikleri içine alan bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Bu tanım altında değerlendirme; gözlem, ödev ve başarı testi gibi öğrencilerin çalışmalarının ve ilerlemelerinin analizine dayanan birçok ölçme uygulamasını içine almaktadır (Boston, 2002; Clarke, 2012; Cullinane, 2011).

Öğretimde ölçme ve değerlendirmenin çeşitli rolleri vardır. **Biçimlendirici değerlendirme öğretim sürecini izlemek amacıyla yani öğrenmenin planlandığı gibi gerçekleşip gerçekleşmediğini ortaya koymak amacıyla uygulanmaktadır. Düzey belirlemeye (not vermeye) yönelik değerlendirme ise öğretim sürecinin sonunda (bir ünitenin veya dönemin sonunda) öğrencinin bir sonraki aşamaya geçmeye hazır olup olmadığını belirlemek ve öğrenciye not vermek amacıyla gerçekleştirilmektedir. Bu iki farklı değerlendirme yaklaşımı, test geliştirme ve geliştirilen testlerin sınıf içinde kullanımına ilişkin farklı uygulamaları beraberinde getirmektedir** (CERI, 2008; Ebel ve Frisbie, 1991; OECD, 2015; Vero ve Chukweemeka, 2019; Wilson, 2018).

1.2. Biçimlendirici Değerlendirme

Sınıf içindeki biçimlendirici değerlendirmenin temel işlevi, öğretme-öğrenme sürecinin nasıl ilerlediğine ilişkin öğretmene ve öğrenciye geri bildirim vermektir. Böyle bir geri bildirim, öğretmenin öğretim yöntem ve materyallerini revize etmesine olanak sağlar. Biçimlendirici değerlendirme sık aralıklarla oldukça detaylı bilgilerin toplanmasını gerektirir. Veriler; öğretmen gözlemleri, sınıf içi sözel sınavlar, ev ödevleri ve kısa sınavlar aracılığıyla toplanabilir (Ebel ve Frisbie, 1991). Elde edilen veriler öğretimi ve öğrenmeyi, öğrenci ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde uyarlamak ve geliştirmek için kullanıldığında değerlendirme biçimlendirici â hâle gelmektedir. Yani öğretmenler öğrencilerin nasıl bir ilerleme ve gelişim gösterdiklerini, nerelerde problemler yaşadıklarını bildiklerinde, bu bilgiyi öğretime ilişkin gerekli düzenlemeler yapmak için kullanabilirler. Bunun sonucunda ise öğrencilerin öğrenmesi daha gelişmiş olur (Boston, 2002; Vero ve Chukweemeka, 2019).

Düzey belirlemeye yönelik sınavlar ise ünite sonu sınavlar veya final sınavlarıdır. Düzey belirlemeye yönelik değerlendirmenin temel işlevi, bir öğretim sürecinin sonunda öğrencilerin başarı düzeylerini ve o zamana kadar yapılan çalışmaların nasıl ilerlediğini belirlemektir. **Biçimlendirici değerlendirme ile karşılaştırıldığında, düzey belirlemeye yönelik değerlendirmede sonuç odaklılık söz konusudur.**

Sınıf içi değerlendirme yaklaşımlarını kullanan öğretmenler çeşitli öğrenci ihtiyaçlarını karşılamaya daha hazırdır. Çünkü bu öğretmenler öğretimi farklı öğrenci düzeylerine göre farklılaştırarak ve uyarlayarak öğretimde *adaleti* sağlamaya çalışırlar. Buna ek olarak sınıf içi değerlendirme yaklaşımlarını benimseyen öğretmenler, öğrencilerin kendi öğrenmelerinden sorumlu olmalarını ve *öğrenmeyi öğrenme becerilerini* geliştirmelerini sağlarlar (CERI, 2008; Cullinane, 2011).

Biçimlendirici değerlendirme, öğrenciler arasında adaleti sağlaması bakımından büyük önem taşımaktadır. Biçimlendirici değerlendirme yaklaşımını kullanan okullar sadece genel kazanımlar elde etmemekte, özellikle başarı düzeyi düşük öğrencilere yönelik de yüksek kazanımlar elde etmektedir. Biçimlendirici değerlendirmede öğretim ve değerlendirme süreçlerinin bireyselleştirilmesi vurgulanmaktadır ancak merkezi standartlar ve uygulamalar genel olarak buna zarar vermektedir (OECD, 2015). Yalnız biçimlendirici değerlendirme yaklaşımını benimseyen okullarda öğrenciler arası başarı farklılıkları azalmaktadır.

Biçimlendirici değerlendirmenin temel ilkeleri aşağıda listelenmiştir (MEB, 2020):

- Etkili ders planının ve öğrenme etkinliklerinin içine gömülüdür.
- Öğretmen ve öğrenciye, öğrenme sürecine ilişkin rehberlik eder.
- Her bir öğrenciye özeldir, yapıcıdır ve güdüleyicidir.
- Geri bildirimle işleyen, çift yönlü bir etkileşim sürecine vurgu yapar.
- Ölçütlerin anlaşılmasını ve öğrenme hedeflerinin paylaşılmasını destekler.
- Öğrencilerin gelişim süreçlerinin farkında olmalarına yardımcı olur.

- Öğrencilere öz ve akran değerlendirme bilinci kazandırarak öğrenci ve öğretmenlerin yansıtma becerilerini geliştirir.
- Aile ve öğretmen arasındaki iş birliğini geliştirir.
- Geri bildirimlerle ailenin de öğrencinin gelişimi hakkında bilgi sahibi olmasını sağlar.
- Her öğrencinin uygun geri bildirimlerle desteklenmesi hâlinde gelişebileceği fikrini destekler.

Biçimlendirici değerlendirme aşağıda belirtilen öğrenme ortamlarında belirgin bir biçimde açığa çıkmaktadır (MEB, 2020):

- Ezber ve tekrar yerine değerlendirmenin yöntemi ve içeriği hususunda özgünlüğe ve derinliğe odaklanan,
- Öğrenciler için önemli kararlar almada iyi hazırlanmış ama sınırlı miktarda düzey belirleyici değerlendirmeler içeren,
- Öğrencilere öğrenmelerini gösterme ve geliştirme fırsatı sunan etkinlik ve görevler içeren,
- Düzey belirleyici değerlendirme öncesinde öğrencilerin kendine güven ve yeterliklerini geliştiren,
- Sistematik ve yapıcı geri bildirim bakımından zengin olan,
- Düzenli ve sürekli olarak öğrenciye durumunu bildiren yapılandırılmamış (sözlü, anlık) geri bildirim bakımından zengin olan,
- Öğrencilerin kendi öğrenmelerinde sorumluluk almasına ve kendi ile akranlarının gelişimlerinin değerlendirilmesine imkân sağlayan.

Biçimlendirici değerlendirme etkinlikleri tasarlanırken aşağıdaki konuların mümkün olduğunca dikkate alınması gerekmektedir (MEB, 2020):

- Biçimlendirici değerlendirme etkinliklerinin açık ve anlaşılır hedefleri olmalıdır böylece öğrencilerin etkinliklere katılımları ve rolleri daha iyi belirlenmiş olur.
- Konuya özgü, yapıcı, hızlı ve kolayca geri bildirime imkân sağlayacak şekilde etkinlikler tasarlanmalıdır.
- Öğrencilerin performansları veya görevleriyle ilgili öğretmenleri veya akranlarıyla konuşmalarına ve tartışmalarına imkân sağlayacak yollar / süreçler düşünülmelidir.
- Öğrencilerin güçlü olduğu ve geliştirmesi gereken hususlara ilişkin öğrencilere geri bildirimler sunulmalı ve öğrencilerin beklenen durum ile mevcut durum arasındaki boşluğu doldurmalarına olanak sağlanmalıdır.
- Akran değerlendirme, akrandan geri bildirim alma ve öz değerlendirme yapma olanakları öğrencilere verilmelidir.

Sınıf içinde biçimlendirici değerlendirme tekniklerinin kullanılmasına dönük çok sayıda gerekçe vardır (Cullinane, 2011; Shepard ve diğerleri, 2020):

Sınıf içi biçimlendirici değerlendirmenin öğrencilere sağladıkları

- Düşünme becerilerini aktif hâle getirmekle birlikte öğrencilerin öğrenme sürecinde aktif rol almalarını sağlar.
- Geri bildirim almalarını ve ilgili geri bildirimleri gelişim amacıyla kullanmalarını sağlar.
- Bilimsel fikirleri yeni durumlara uyarlayıp ilgili durumlarda kullanabilme durumlarını geliştirir.
- Derse aktif bir biçimde katılmalarını ve düşüncelerini sınıf arkadaşlarıyla paylaşmalarını sağlar.

Biçimlendirici değerlendirmenin amacı öğrencilerin neleri bilip bilmediklerine ilişkin bir anlayış kazanmak ile öğretim ve öğrenme süreçlerine geri bildirim sunmaktır.

Biçimlendirici değerlendirmenin amacı öğrencilerin neleri bilip bilmediklerine ilişkin bir anlayış kazanmak ile öğretim ve öğrenme süreçlerine geri bildirim sunmak olduğundan öğretmenler tarafından yürütülen sınıf içi gözlem ve sınıf içi tartışma uygulamalarının bu kapsamda önemli bir yeri vardır (Boston, 2002). Öğretmenlerin, *soru sorma ve sınıf içi tartışma* olanaklarını öğrencilerin bilgi ve anlayışını geliştirmek için kullanmaları önerilmektedir. Yalnız bir taraftan da öğretmenlerin basit ve olgusal sorulardan ziyade yansıtıcı sorular sormaları ve öğrencilere cevaplarını sunması için yeterli zaman vermeleri önerilmektedir. Bu kapsamda aşağıdaki stratejiler önerilmektedir (Boston, 2002):

- Bir soru veya konu hakkında öğrencilerin çift olarak veya küçük gruplar hâlinde tartışmalarını sağlayınız ve gruptan bir temsilcinin sınıfın tamamıyla grubun düşüncelerini paylaşmalarını isteyiniz.
- Bir soruya birkaç olası cevap sununuz ve öğrencilerin bu olası cevapları oylamasını isteyiniz.
- Bütün öğrencilerin bir cevap yazmasını isteyiniz ve daha sonra seçilen birkaç cevabı yüksek sesle okuyunuz.
- Daha az sayıda ve uzun testler yerine daha çok sayıda ve kısa testler uygulayınız.
- Öğrencilerin yeni edindikleri bilgi ve becerileri en geç bir hafta içerisinde değerlendiriniz.
- Biçimlendirici değerlendirme kapsamında portfolyo gibi değerlendirme yaklaşımlarını kullanmaya gayret ediniz.

1.3. Sınıf İçi Değerlendirmede Kullanılan Ölçme Araçları

Öğretmenler sınıf içi değerlendirmede genellikle başarı testlerini kullanmaktadır. Ancak başarı testleri ile öğrencilerin üst düzey zihinsel özelliklerini ölçmek güçtür. Bu nedenle öğretmenlerin başarı testlerine ek olarak alternatif ölçme araçlarını ve yaklaşımlarını kullanmalarının önemli olduğu düşünülmektedir. Alternatif ölçme araçları genel olarak gözlem formları, performans ve proje ödevleri olarak düşünülebilir (Ebel ve Frisbie, 1991; Popham, 2017).

Sınıf içi değerlendirme kapsamında çok sayıda ölçme aracı kullanılmaktadır. **Ölçme araçları genel olarak seçmeye dayalı ölçme araçları ve yapılandırmaya dayalı ölçme araçları olarak ikiye ayrılmaktadır.** Seçmeye dayalı ölçme araçları, sınıf içi değerlendirme kapsamında sıklıkla kullanılmaktadır ve bu ölçme araçlarında öğrencilere bir madde köküne ek olarak öğrencilerin seçebilecekleri seçenek takımı sunulmaktadır. Seçenek takımında doğru cevaba ek olarak çeldiriciler yer almaktadır ve öğrencilerin seçenekler arasından doğru cevabı seçmeleri beklenmektedir. Seçmeye dayalı maddelerin yalnızca alt düzey zihinsel özellikleri ölçtüğüne ilişkin genel bir kanı olsa da yaratıcı öğretmenler tarafından üst düzey zihinsel özellikleri ölçen seçmeye dayalı maddeler oluşturulabilmektedir. Seçmeye dayalı maddeler de kendi içinde *çoktan seçmeli* ve *eşleştirmeli maddeler* olarak ikiye ayrılabilir (Popham, 2017). Yapılandırmaya dayalı ölçme araçları, öğrencilerin kendilerine sunulan göreve veya soruya yönelik cevaplarını kendilerinin oluşturmalarına, düşüncelerini organize etmelerine ve sunmalarına olanak sağlayan ölçme araçlarıdır. Seçmeli maddelerin hazırlanması zor, puanlanması kolay ve etkili iken yapılandırmaya dayalı maddelerin hazırlanması kolay, puanlanması ise oldukça güçtür. Yapılandırmaya dayalı maddeler genel olarak *kısa cevaplı maddeler* ve *uzun cevaplı maddeler* (kompozisyon tipi maddeler) olarak ikiye ayrılır (Popham, 2017). Bu iki tür ölçme aracına ek olarak öğrencilerin üst düzey zihinsel özelliklerinin ölçülmesinde performans görevleri, proje ödevleri ve portfolyolar kullanılmaktadır. **Ölçme ve değerlendirmenin temel ilkelerinden biri olan ölçme araçlarında çeşitlilik ilkesinin sağlanması ve bütüncül değerlendirmeye olanak sağlaması bakımından bahsi geçen ölçme araçlarının hepsinin sınıf içi değerlendirme kapsamında kullanılmasının uygun olduğu düşünülmektedir.**

Sınıf içi değerlendirme kapsamında kullanılan ölçme araçlarına dayalı yapılan başka bir sınıflamaya göre ise ölçme değerlendirme ikiye ayrılmaktadır. **Bunlar geleneksel ve alternatif (tamamlayıcı) ölçme değerlendirmedir.** Geleneksel ölçme değerlendirme, hem ölçme aracının hem de uygulama süreçlerinin standardize edildiği ve karşılaştırılabilir sonuçlar elde edebilmek için hep aynı biçimde uygulanan ve puanlanan testlerden oluşmaktadır. Geleneksel ölçme değerlendirme kapsamında; *çoktan seçmeli sorular, kısa cevaplı sorular, doğru-yanlış soruları, eşleştirme soruları ve açık uçlu sorular* kullanılmaktadır.

Alternatif ölçme değerlendirme araçları kullanılarak öğrencilerin üst düzey zihinsel özelliklere ulaşma düzeyleri belirlenebilir.

Kutlu (2006)'ya göre geleneksel ölçme değerlendirme öğrencilerin problem çözme, eleştirel düşünme, araştırma yapma ve yaratıcı düşünme gibi üst düzey zihinsel özelliklerini ölçmede yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle öğrencilerin üst düzey zihinsel özelliklere ulaşmada ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla alternatif ölçme değerlendirme araçlarının kullanılmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Tablo 2'de geleneksel ve alternatif ölçme değerlendirme yöntemleri sunulmakta, tabloyu takip eden kısımda ise geleneksel ve alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerinin detaylarına yer verilmektedir (Aksu, 2013; MEB, 2020).

Tablo 2. Geleneksel ve Alternatif (Tamamlayıcı-Otantik) Ölçme Değerlendirme Yöntemleri

Geleneksel ölçme değerlendirme yöntemleri	Alternatif (tamamlayıcı) ölçme değerlendirme yöntemleri
• Çoktan seçmeli sorular • Kısa cevaplı sorular • Doğru yanlış soruları • Eşleştirme soruları • Açık uçlu sorular	• Performans görevi • Öğrenci ürün dosyası (portfolyo) • Kavram haritası • Yapılandırılmış grid • Tanılayıcı dallanmış ağaç • Kelime ilişkilendirme testi • Proje • Poster • Öz değerlendirme • Akran ve/veya grup değerlendirmesi

Yukarıda bahsedilen alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerinden *performans görevi, portfolyo, poster ve projelerin* değerlendirilmesinde aşağıdaki puanlama araçları kullanılabilir:

- Kontrol listesi
- Dereceleme ölçeği
- Dereceli puanlama anahtarı

1.3.1. Geleneksel Ölçme Değerlendirme Yöntemleri

1) Çoktan Seçmeli Sorular

Bir sorunun cevabının, öğrenciye sunulan seçenekler arasından seçilerek belirlenmesini gerektiren sorulara seçmeli sorular denir. Seçenek sayısı ikiden fazla olduğunda ise bu tür sorular *çoktan seçmeli sorular* olarak adlandırılır. Çoktan seçmeli sorularda öğrenciden beklenen, soru kökünü okuyup sorunun cevabını düşünmesi ve bulduğu cevabı seçip işaretlemesidir. Çoktan seçmeli sorular zaman kazandırdığından ve ekonomik olduğundan eğitimde en yaygın kullanılan ölçme değerlendirme yöntemleri arasındadır.

2) Kısa Cevaplı Sorular

Kısa cevaplı sorulara verilecek cevaplar, tek bir sözcük ya da sayıdan oluşabilir. Dolayısıyla hem sunulan cevap çok kısadır hem de puanlama çok az zaman almakla birlikte nesneldir. Bunun bir sonucu olarak kısa cevaplı sorular, her eğitim düzeyindeki öğrencilere uygulanabilir niteliktedir.

3) Doğru / Yanlış Soruları

Öğrencilerden verilen bir önermenin doğru ya da yanlış olduğuna ilişkin yargılarını belirtmelerinin istendiği sorular doğru yanlış sorularıdır. Doğru yanlış sorularının en önemli dezavantajı, öğrencilerin tahminle doğru cevabı bulma oranlarının %50 olmasıdır. Bu durum bu soruların şans başarısını artırmaktadır.

4) Eşleştirme Soruları

Birbiriyle ilgili olan ve iki grup halinde verilen bilgi ögelerinin eşleştirilmesini içeren soru türüdür. Eşleştirilmesi istenen bilgi grupları; terimler ve onların tanımları, semboller ve onların adları biçiminde olabilir.

5) Açık Uçlu Sorular

Açık uçlu sorularda öğrencilerden belirtilen bir durumla ilgili bildiklerini yazılı olarak sunmaları beklenir. Açık uçlu sorularda cevabın içeriği, niteliği ve uzunluğu bakımından yanıtlayıcı serbest bırakılır. Bu soru türleri, öğrencilerin yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, problem çözme gibi üst düzey zihinsel özelliklerinin ölçülmesine olanak sağlar.

1.3.2. Alternatif Ölçme Değerlendirme Yöntemleri

1) Performans Görevi

Öğrencilerin bir konudaki bilgilerini, becerilerini, anlama düzeylerini ve düşünme alışkanlıklarını yansıtmalarına olanak sağlayan çeşitli durumların oluşturulduğu değerlendirme amaçlı çalışmalara performans görevleri denir.

Performans görevleri, öğrenmeyi pekiştirme amacıyla öğrencilerin sahip oldukları bilgi ve becerileri kullanarak günlük hayatla ilişkilendirilmiş bir ürün ortaya koymaları esasına dayanan uygulamalardır.

Performans görevleri aracılığıyla hem ürün hem de süreç değerlendirilir ve performans görevleri öğrencilerin üst düzey zihinsel özelliklerinin geliştirilmesi ve ölçülmesinde sıklıkla kullanılır. Performans görevleri, öğrenmeyi pekiştirme amacıyla öğrencilerin sahip oldukları bilgi ve becerileri kullanarak günlük hayatla ilişkilendirilmiş bir ürün ortaya koymaları esasına dayanan uygulamalardır.

Performans görevleri, bireysel yapılabileceği gibi grup çalışması şeklinde de yapılabilir. Grup çalışması, öğrencilerin sosyal, iletişim ve iş birliği becerilerinin gelişimine olanak sağlar.

Eğitim-öğretim faaliyetlerinde öğrencilere birtakım performans görevleri verilebilmektedir. Performans görevlerine örnek olarak

- yaratıcı performanslar (sergi, dergi, gazete, pano, tarih şeridi, rol oynama vb.),
- yazılı görevler (araştırma raporu, makale, kompozisyon, açık uçlu soruları cevaplama, çalışmalar vb.),
- sunumlar,
- sınıf dışı çalışmalar (işlenecek konu hakkında bilgi toplama, metin okuma, görüşme yapma, etkinlikte kullanılacak materyalleri hazırlama vb.) gibi etkinlikler gösterilebilir.

Öğrencilerin performansları belirlenirken iki tür performansa dayalı değerlendirme yapılabilir:

Performansa Dayalı Değerlendirme

Sınırlandırılmış Yanıtlı Performansa Dayalı Değerlendirme

Uzun süreç ve veri toplama gerektirmeyen, genellikle sınıf içerisinde öğretmen kontrolünde gerçekleştirilen performansa dayalı değerlendirme türüdür.

Sınırlandırılmamış Yanıtlı Performansa Dayalı Değerlendirme

Herhangi bir konuya ilişkin daha uzun süreç (bir hafta-bir ay) ve okul dışı faaliyet gerektiren, bilginin toplanması, çözümlenmesi ve düzenlenmesi gibi genellikle problem çözmeye yönelik etkinlikler içeren performansa dayalı değerlendirme türüdür.

Performans görevleri dört temel bölümden oluşmaktadır:

1. Tanımlama: Öğrencilere verilen görevin ait olduğu ders, sınıf düzeyi, kazanım, konu, öğrenme çıktıları ve puanlama yöntemi gibi genel bilgilerin tanıtıldığı bölümdür.

2. Görev: Öğrencilere çözüm bulmaları / araştırmaları gereken bir problem durumunun verildiği bölümdür.

3. Yönerge: Öğrencilerin görevlerini yerine getirirken dikkat etmesi gereken hususların tanıtıldığı kısım olup görev öncesi, görev sırası ve görev sonrası olmak üzere üç boyutta ele alınan bölümdür.

4. Puanlama: Öğrencilerin görevlerinin değerlendirilmesinde kullanılacak araç ve yöntemlerin (dereceli puanlama anahtarı ve formlar gibi) bulunduğu bölümdür.

2) Öğrenci Ürün Dosyası (Portfolyo)

Portfolyo öğrencilerin dönem veya yıl içinde yaptıkları çalışmaların belli ölçütlere, sistematiğe göre organize edilmiş bir koleksiyonudur. Portfolyonun içinde bulunması gereken materyaller belirli bir sıraya ve sistematiğe göre yerleştirilir.

Portfolyoların ve projelerin değerlendirilmesinde puanlama anahtarlarının kullanılması uygundur. Bu kapsamda portfolyolar değerlendirilirken bütünlük, tertip ve düzen, yansıtma gibi ölçütler dikkate alınır. Öğrenciler portfolyolarını hazırlarken organize etme ve sentez yapma becerilerini kullanırlar ve belli bir konuyu ne kadar öğrendiklerini en iyi şekilde ortaya koymaya çalışırlar. Bu süreçte öğrenci, portfolyoya koymak için neden o ürünü seçtiğini ve seçme ölçütlerini anlatır, öğretmen de buradan yola çıkarak öğrencinin nasıl ve ne kadar öğrendiğini belirlemiş olur.

3) Kavram Haritası

Bir konu ile ilgili kavramlar ve bu kavramlar arası ilişkilerin grafik olarak gösterildiği iki boyutlu şemalara kavram haritası denir. Kavram haritaları öğrencilerin kavramları nasıl algıladığını ve sentezlediğini anlamada kullanılır. Yeni bilgiler, eski bilgiler üzerine inşa edilmektedir ve bu şekilde anlamlı öğrenme gerçekleşmektedir. Kavram haritaları eğitimde farklı amaçlar için kullanılabilir. Bu amaçlar; bir konunun öğretimi,

öğrenmenin kolaylaştırılması, öğrenme sürecinin kontrol edilmesi, kavram yanılgılarının ortaya çıkarılması ve öğrenci başarısının değerlendirilmesi olabilir. Bununla birlikte kavram haritaları eğitim sürecinin başında öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini belirlemek, süreç içinde nasıl bir gelişim gösterdiğini görmek, öğrenme eksikliklerini tespit etmek ve sürecin sonunda da süreci değerlendirmek amacıyla eğitim sisteminin bütün süreçlerinde kullanılabilir.

4) Yapılandırılmış Grid

Kavram haritalarına benzer şekilde yapılandırılmış grid de öğrencilerin anlamlı öğrenmelerini ölçmeyi sağlayan bir yöntemdir. Yapılandırılmış gridde konu ile ilgili kavramlar, sayılar, resimler, tanımlar, eşitlikler veya formüller gelişigüzel şekilde kutucuklara yerleştirilir. Bu kapsamda yapılandırılmış gridde öğrenci yaşına ve seviyesine bağlı olarak 9, 12 veya 16 kutucuk sırası ile numaralandırılır. Bu temel yapı oluşturulduktan sonra öğretmen ilgili kutucuklara bazı kavramlar yazar. Daha sonra ise öğrencilere sorduğu sorular yoluyla öğrencilerin doğru kutucukları belirlemesini bekler. Bazı soruların cevapları diğer soruların cevaplarını da kapsayabilir. Yapılandırılmış grid kapsamında sorulan soruların her birinde birden fazla kutucuğun seçilmesi söz konusu olabilir. Yani bir bakıma bu yöntem çoklu seçim sorularına benzemektedir.

5) Tanılayıcı Dallanmış Ağaç

Tanılayıcı dallanmış ağaç, öğrencilerin belli bir konuda neyi bildiklerini ve neyi bilmediklerini ortaya çıkarmak amacıyla kullanılan bir tekniktir. Bu yöntem, doğru yanlış testlerine benzetilebilir ancak doğru yanlış testlerinde sorular genellikle birbirinden bağımsız şekilde sorulur. Tanılayıcı dallanmış ağaçta ise sorular birbiriyle bağlantılıdır ve öğrencinin verdiği karar sonraki sorularda kararlarını etkilemektedir. Tanılayıcı dallanmış ağaç hazırlanırken doğru ve yanlış ifadeler temelden ayrıntıya doğru giden bir sıraya göre dizilir ve öğrencilerden doğru seçimi yapmaları beklenir. Bu şekilde 8 veya 16 seçimlik bir ifadeler listesi ile son bulan bir dallanmış ağaç oluşturulur.

6) Kelime İlişkilendirme Testi

Bu test öğrencinin zihinsel yapısını ve bu yapıdaki kavramlar arasındaki bağlantıları görmemizi sağlayan, kavramlar arasındaki ilişkilerin yeterli olup olmadığını veya anlamlı olup olmadığını belirleyebilmemize yardımcı olan bir yöntemdir. Kelime ilişkilendirme testinin uygulanması aşamasında belli bir süre içerisinde herhangi bir konu ile ilgili verilen anahtar bir kavramın çağrıştırdığı kelimelerin cevap olarak sunulması beklenir. Yani öğrencilerin ilgili anahtar kavramla ilgili akıllarına gelen tüm sözcükleri belirlenen süre dâhilinde yazmaları istenir. Bu şekilde kavramlara ilişkin öğrencilerin zihinlerinde oluşan yapının anlamlı olup olmadığı ve kavramlar arasındaki anlamsal yakınlık ortaya konulmaya çalışılır. Bu yöntem de hem öğretim hem de değerlendirme süreçlerinde kullanılabilmektedir.

7) Proje

Performans görevlerine kıyasla daha geniş kapsamlı ve daha uzun erimli olmasının yanı sıra daha üst düzey zihinsel özelliklerin kullanılmasını gerektiren projeler, değerlendirme sürecinde kullanılan bir yöntemdir. Proje çalışmaları, öğrenciler tarafından bireysel ya da grup olarak gerçekleştirilebilir. Proje konusu öğrenci tarafından veya öğretmenin hazırlamış olduğu bir konu listesinden seçme yoluyla belirlenebilir. Öğrenciden projenin amacını, takip edeceği yolları, kullanacağı malzemeleri ve karşılaşması muhtemel durumları önceden planlaması beklenir. Geçerli ve güvenilir değerlendirmeler yapılabilmesi amacıyla öğretmenler tarafından dereceli puanlama anahtarları önceden geliştirilmeli ve öğrenciler projeye başlamadan öğrencilerle paylaşılmalıdır. Dereceli puanlama anahtarı, öğrencilerin ürünlerinin nasıl değerlendirileceği ve nelere dikkat etmeleri gerektiği konusunda öğrencilere kılavuzluk etmektedir.

8) Poster

Bir konu ile ilgili olarak bireyin öğrendiklerinin çizimini yansıttığı bir görsel oluşturma çalışmasıdır. Öğrencilerin poster çalışmalarının değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarları kullanılabilir. Posterler, bir projenin veya sistemin proje veya sistem hakkında bilgisi olmayan okuyuculara temel yönleriyle tanıtılmasını içine almaktadır.

9) Öz Değerlendirme

Öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini, başarı düzeylerini ve öğrenme sonuçlarını değerlendirmelerine dayanan bir yöntemdir. Bu yöntemde öğrenciler değerlendirme süreçlerine aktif olarak katılarak neleri öğrendiklerini ya da hangi konularda problemlerinin olduğunu belirlemiş, gelişimlerine paralel olarak kendi öğrenme süreçlerinde sorumluluk üstlenmiş olurlar. Öz değerlendirme kapsamında öğretmenler tarafından dereceli puanlama anahtarları, kontrol listeleri veya açık uçlu sorular kullanılabilir.

10) Akran ve / veya Grup Değerlendirmesi

Öğrencilerin sınıf arkadaşlarının hazırladığı ödevleri, araştırmaları, projeleri, raporları ve çalışmaları değerlendirmelerini içine alan akran değerlendirme öğrencilerin değerlendirme sürecine aktif bir şekilde katılmalarına olanak sağlar. Öğrenciler, akranlarının çalışmalarını değerlendirirken kendi eleştirel düşünme becerileri de gelişir. Öz değerlendirmede olduğu gibi akran değerlendirme kapsamında da dereceli puanlama anahtarları, kontrol listeleri ve açık uçlu sorular kullanılabilir.

Bir grup öğrenci tarafından iş birliği içinde gerçekleştirilen bir çalışmada grubun ne kadar başarılı olduğu, grup başarısında grup üyelerinin katkılarının belirlendiği bir yöntem olan grup değerlendirme, öz değerlendirme ve akran değerlendirme gibi öğrencilerin değerlendirme sürecine katılmalarına fırsat sağlar. Grup değerlendirme kapsamında da öz değerlendirme ve akran değerlendirmede olduğu gibi dereceli puanlama anahtarları, kontrol listeleri ve açık uçlu sorular kullanılabilir.

1.3.3. Puanlama Araçları

Alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerinden performans görevi, portfolyo, proje ve posterlerin değerlendirilmesinde kullanılan puanlama araçlarına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir (Aksu, 2013; MEB, 2020).

1) Kontrol Listesi

Kontrol listesi, bir ölçme aracı olarak kullanılabildiği gibi bir öğretim aracı olarak da kullanılabilir. Öğrencinin bir davranışı öğrenmesi ya da bunun değerlendirilmesi evresinde neleri, hangi sıra ile ve nasıl yapacağını izlemek amacıyla kullanılır.

Öğrenciden beklenen performansın en önemli gözlenebilir yanlarını içerir. Kontrol listeleri daha çok süreci ölçer ve kurallara uyulup uyulmadığını, belirli işlem yollarının izlenilip izlenilmediğini, bir davranışın gösterilip gösterilmediğini belirlemede önemlidir.

Kontrol listelerinde, değerlendirilmek istenen özellikler “var / yok”, “evet / hayır” gibi kelimelerle veya bu kelimelerin yer aldığı sütunların “x” gibi sembollerle işaretlenmesi yoluyla belirtilir.

2) Dereceleme Ölçeği

Öğrenci çalışmasında gösterilen belirli kavramların, becerilerin, işlemlerin ya da tutumların ne oranda kazanıldığını tespit etmek için kullanılan araçlardır.

Dereceleme ölçekleri öğrencinin performansına not vermek amacıyla da kullanılabilmektedir. Ancak performans hakkında ayrıntılı bilgi sağlamamaktadırlar bu nedenle performansa dayalı değerlendirme yapabilmek için performans görevlerinin analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilmesi tavsiye edilmektedir.

Dereceleme ölçeğinin hazırlanmasına görevin içeriğini de dikkate almak kaydıyla beklenen performansta belirtilen hususlar ele alınarak ölçütlerin hazırlanması ile işe başlanmalıdır.

Hatırlatma

Performans dereceleri belirlenirken rakam değerleri (4-3-2-1) kullanılabileceği gibi performans tanımlayıcıları da (mükemmel, iyi, orta, geliştirilmesi gerekli) kullanılabilir.

3) Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik)

Dereceli puanlama anahtarı; öğrencinin bir kavram, durum veya olaya ilişkin bilgisini ifade etmesi veya bir ödevi yapmasıyla ilişkili olarak öğrencinin yeterlik düzeyini belirlemeye yönelik bir puanlama sistemidir. Dereceli puanlama anahtarı aracılığıyla öğrencilere güçlü ve zayıf yönleri hakkında geri bildirim verilir. Dereceli puanlama anahtarlarında performansın gerçekleşebileceği farklı nitelik düzeyleri belirtilmekte ve tanımlanan her performans düzeyi için belirlenen puan verilmektedir. Öğretmenler dereceli puanlama anahtarlarından elde ettikleri sonuçları ayrıntılı olarak inceledikleri, öğrenci başarısının yüksek ya da düşük olma nedenlerini sorguladıkları zaman öğrenme-öğretme sürecini uygun şekilde düzenlemiş olurlar. Dereceli puanlama anahtarı; bütüncül puanlama anahtarı ve analitik puanlama anahtarı olarak ikiye ayrılır.

Dereceli Puanlama Anahtarı

Bütüncül Puanlama Anahtarı

Öğretmenin genel süreci veya ürünü bir bütün olarak ele alıp parçalarına ayırmadan puanlaması esastır.

Analitik Puanlama Anahtarı

Performans veya ürünün parçalarının ayrı ayrı puanlanması daha sonra da bu ayrı ayrı verilen puanların toplanarak toplam puanın hesaplanması esastır.

1.4. Sınıf İçi Değerlendirmede Geri Bildirim

Biçimlendirici değerlendirme kapsamında öğrencilere verilen geri bildirim, öğrencilerin mevcut bilgi ve becerileri ile o zamana kadar edinmiş olması gereken bilgi ve beceriler arasındaki farkı anlamalarına yardımcı olur. Öğrencilere sunulan en yararlı geri bildirim, öğrencilere hataları ve eksikleriyle ilgili sunulan bilgiye ek olarak öğrenme eksikliklerini kapatabilmeleri ve performanslarını geliştirmeleri için neler yapabileceklerine ilişkin yönlendirmeleri içine alır. Biçimlendirici değerlendirme kapsamında sunulan geri bildirim, bütün öğrencilerin başarabileceğine ilişkin beklenti ve inancı destekler (Boston, 2002; MEB, 2020; Popham, 2017). **Geri bildirim genel olarak öğretmenler tarafından sunulurken öğrenciler de biçimlendirici değerlendirme kapsamında öz ve akran değerlendirme aracılığıyla önemli bir rol oynarlar.**

Sınıf içi değerlendirme kapsamında öğrencilere geri bildirim verilirken aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir (MEB, 2020):

- Biçimlendirici değerlendirme etkinliklerinde öğrenci ve/veya veliye ölçme araçlarının kanıt gösterilerek geri bildirim verilmesi daha etkili olacaktır.
- Geri bildirimlerin sözlü ve yazı olmasının yanında söz ötesi denilen jest, mimik ve beden diliyle de olabileceği unutulmamalıdır.
- Öğrencilere sağlanacak az destek / yarım destek veya yönlendirme hiç destek sağlamamakla aynıdır. O nedenle geri bildirimlerin öğrencilerin gelişimine yönelik açık ve net yönlendirme yapması gerekir.
- Eğitim sürecinin önemli bir parçası olan velilerle daha etkin bir iletişim kurulmalıdır, öğrencilerin çalışmalarına verilen yazılı geri bildirimler velilere kontrol amaçlı gönderilebilir.
- Ayrıca iletişimin hızlı, etkili ve masrafsız olması için sınıf bazında veliler için farklı iletişim kanalları yoluyla gruplar oluşturulabilir. Bu gruplar üzerinden yapılacak paylaşımlar ile bilgilendirmeler ve geri bildirimler anında sunulabilmelidir. Ancak öğrencilerin bireysel gelişimiyle ilgili durumlar genel gruplarda tartışılmamalıdır.

Hatırlatma

Biçimlendirici değerlendirme sürecinde etkili ve zamanında verilen geri bildirim öğrenme sürecini ve çıktılarını önemli ölçüde geliştirmektedir.

İngiltere Değerlendirme Reform Grubu (2002) tarafından derlenen öğretmenlerin geri bildirim vermede kullanmaları önerilen ana ilkeler aşağıda belirtilmiştir (MEB, 2020):

- Geri bildirim her bir öğrenci için belirlenen öğrenme çıktılarına odaklanmalı ve akranlarla karşılaştırma içermemelidir.
- Sözlü ve sözsüz dil, öğrencilere sahip olduğu becerileri hakkında güçlü bir mesaj vermelidir.
- Geri bildirim, başarı ve gelişime odaklanmalı; düzeltme ya da doğrulama eksenli olmamalıdır.
- Geri bildirimler beklenen seviye ile öğrencinin durumu arasındaki açığı kapatacak önerileri içermelidir.
- Öğrencilere kendi çalışmalarını geliştirme / iyileştirme şansı verilmelidir.
- Öğrenciler kendilerini ve akranlarını değerlendirme becerilerinin geliştirilmesi için eğitilmelidir.
- Geri bildirim sık sık ve zamanında (hemen) verilmelidir.
- Öğrencinin mevcut akademik durumunu tanımlamalı ve yargı ifadesi içermemelidir.
- Öğrencilerin kişilik özelliklerine değil öğrenme ortamında geliştirdikleri özelliklerine odaklanmalıdır.

ÇALIŞMANIN AMACI

2. ÇALIŞMANIN AMACI

Bu çalışmanın genel amacı, öğretmenlerin sınıf içi değerlendirme yeterliklerini geliştirmektir. Bu genel amaca bağlı olarak aşağıdaki alt amaçların gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir:

- Biçimlendirici değerlendirmeye olanak sağlayan alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerinin kullanımı konusunda öğretmen yeterliklerinin geliştirilmesi,
- Kullanılan alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerinden performans görevi, portfolyo, proje ve posterin puanlanmasında kullanılan kontrol listesi, dereceleme ölçeği gibi puanlama araçlarının geliştirilmesi ve kullanımı konusunda öğretmen kapasitesinin güçlendirilmesi,
- Etkin bir geri bildirim süreci işletme ve *öğrenmenin değerlendirilmesinden* ziyade *öğrenme için değerlendirmenin* ön plana çıkarılması amaçlanmaktadır.

Bu amaçlar doğrultusunda felsefe dersinin 10-11. sınıf öğretim programlarından farklı bilişsel düzeylerde 12 kazanım seçilmiş ve bu kazanımlara yönelik biçimlendirici değerlendirmeyi destekleyecek şekilde ağırlıklı olarak alternatif ölçme ve puanlama araçları geliştirilmiştir. Bazı kazanımlar için ise açık uçlu sorular ve çalışma kâğıtları da hazırlanmıştır. Seçilen kazanımlara yönelik tek bir ölçme aracı geliştirilmemiş, bunun yerine kazanıma uygun olabilecek çeşitli ölçme araçları geliştirilmiştir. Seçilen kazanımlar için geliştirilen ölçme araçlarının öğretmenlerimiz tarafından örnek alınarak burada yer almayan kazanımlara uyarlanması ve ilgili kazanımların bilişsel düzeyleri dikkate alınarak ölçme aracı geliştirmede öğretmenlerimize rehberlik edeceği Ölçme araçlarının geliştirilmesinde kazanımlara ek olarak bazı durumlarda kazanım açıklamaları da dikkate alınmıştır. 10-11. sınıflarda seçilen kazanımların ve geliştirilen ölçme araçlarının listesi Tablo 3'te sunulmuştur.

Ölçme araçları, öğrencilerde kazanıma ait genel beceriler ile derse özgü becerilerin hem geliştirilmesine hem de ölçülmesine olanak sağlayacak şekilde oluşturulmuştur. Örneğin bir performans görevinde içeriğine bağlı olacak şekilde *bilgi okuryazarlığı, iletişim, iş birliği, yaratıcı düşünme ve inovasyon, problem çözme ve eleştirel düşünme* gibi kazanıma ait genel beceriler ile *bilimsel süreç becerileri ve akıl yürütme* gibi derse özgü becerilerin ölçülmesi ve geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Tablo 3. 10-11. Sınıflar Seçilen Kazanımlar ve Geliştirilen Ölçme Araçları

KAZANIM		ÖLÇME ARACI	SAYFA NUMARASI
10. SINIF	10.1.2. Felsefi düşüncenin özelliklerini açıklar.	Performans Görevi	27
		Kelime İlişkilendirme Testi	31
		Tanılayıcı Dallanmış Ağaç	33
	10.2.1. Düşünme ve akıl yürütmeye ilişkin kavramları açıklar.	Kelime İlişkilendirme Testi	36
		Kavram Haritası	38
		Performans Görevi	40
	10.2.3. Bir konuyla ilgili felsefi sorular oluşturur.	Açık Uçlu Soru	44
		Performans Görevi	46
	10.2.4. Felsefi bir görüşü veya argümanı sorgular.	Tanılayıcı Dallanmış Ağaç	50
		Performans Görevi	53
		Açık Uçlu Soru	58
	10.3.2. Bilgi felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar.	Tanılayıcı Dallanmış Ağaç	61
		Yapılandırılmış Grid	63
		Kelime İlişkilendirme Testi	65
	10.3.4 Ahlak felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar.	Yapılandırılmış Grid	67
		Kelime İlişkilendirme Testi	69
		Performans Görevi	71
	10.4.1. Felsefi bir metni analiz eder.	Açık Uçlu Soru	74
		Tanılayıcı Dallanmış Ağaç	78
		Performans Görevi	80

2. ÇALIŞMANIN AMACI

	KAZANIM	ÖLÇME ARACI	SAYFA NUMARASI
11. SINIF	11.1.2. MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.	Yapılandırılmış Grid	84
		Çalışma Kâğıdı	87
		Tanılayıcı Dallanmış Ağaç	90
	11.2.2. MS 2. yüzyıl-MS 15. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.	Kavram Haritası	92
		Performans Görevi	95
		Tanılayıcı Dallanmış Ağaç	99
	11.3.2. 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.	Kelime İlişkilendirme Testi	101
		Tanılayıcı Dallanmış Ağaç	103
		Performans Görevi	105
	11.4.2. 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.	Kavram Haritası	111
		Kelime İlişkilendirme Testi	114
		Yapılandırılmış Grid	116
	11.5.2. 20. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.	Performans Görevi	119
		Tanılayıcı Dallanmış Ağaç	123
		Yapılandırılmış Grid	125

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEKLERİNİN YAPISI

3. SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEKLERİNİN YAPISI

Hazırlanan rehber kitaplarda sınıf içi değerlendirme örnekleri iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, öğretmen sayfasıdır ve sınıf içi değerlendirme örneğinin nasıl kullanılması ile puanlanması gerektiği konularında öğretmene rehberlik etmektedir. İkinci bölüm ise öğrenci sayfasıdır ve öğrencilere verilmek üzere hazırlanmış sınıf içi değerlendirme örneğini içermektedir. Bu sınıf içi değerlendirme örnekleri, örneğin yönergesi ve değerlendirilmesinde kullanılacak puanlama araçlarından oluşmaktadır.

I. BÖLÜM - ÖĞRETMEN SAYFASI

Bu görselin bulunduğu sayfalar ölçme aracıyla ilgili öğretmene bilgi vermektedir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 5

Kazanımın bilişsel düzeyi Bloom Taksonomisi esas alınarak belirlenmiştir. Bazı örneklerde bilişsel düzey belirlemede kazanımın açıklaması esas alınmıştır.

Önerilen süre tahmini olarak verilmiştir. Öğrencilerin düzeyine ve sınıf ortamına göre bu süre öğretmen tarafından azaltılabilir veya arttırılabilir.

Kazanımı ölçmek için kullanılan ölçme aracını göstermektedir.

Bu bölümde kullanılan ölçme aracında değerlendirmenin nasıl yapılması gerektiği gösterilmektedir.

Bu bölümde öğrencilere verilebilecek geri bildirim örnekleri gösterilmektedir. Öğrencilerin performanslarına bağlı olarak öğrenci bazlı farklı geri bildirimler verilebilir.

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefe ile Düşünme
KONU	Düşünme ve Akıl Yürütmenin Temel Kavramları
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.2.1. Düşünme ve akıl yürütmeye ilişkin kavramları açıklar. *a) Görüş, argüman, önerme, tümdengelim, tümevarım, analoji, tutarlılık, çelişiklik, gerçeklik, doğruluk ve temellendirme kavramları üzerinde durulur.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	40 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Kavram Haritası**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerden "*düşünme ve akıl yürütme*" ile ilgili verilen kavramları doğru yerleştirerek bağlantı ifadeleri ile birlikte anlamlı bir cümle oluşturup kavram haritasını tamamlamaları beklenir.
DEĞERLENDİRME	Doğru yerleştirilen her kavram 1 puan olarak değerlendirilecektir. Kavram haritasında: 11 kavram olduğundan: 11 x 1 puan = 11 puan Öğrencinin alabileceği en yüksek puan 11'ir. 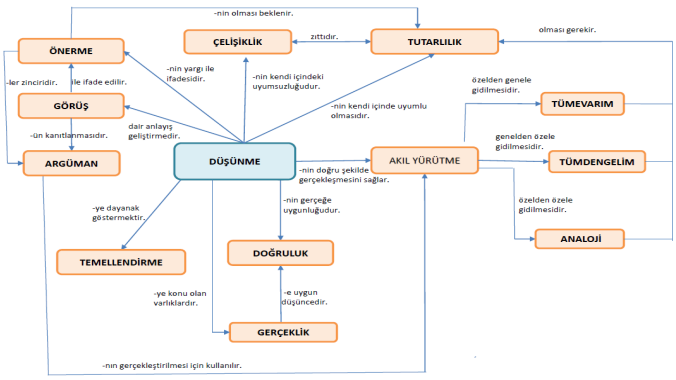
GERİ BİLDİRİM	Kavramları yanlış yerleştiren öğrencilerin "*Düşünme ve Akıl Yürütme*" konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunda kavramlar yanlış yerleştirilmiş ise öğretmenin "*Düşünme ve Akıl Yürütme*" konusunu tekrar etmesi, yanlış öğrenmeleri düzeltmesi ve kavram yanılgılarını gidermesi önerilir.

II. BÖLÜM - ÖĞRENCİ SAYFASI

Bu görselin bulunduğu sayfalar ölçme aracının uygulanacağı öğrenci sayısı kadar çoğaltılarak öğrencilere verilecektir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 5

KAVRAM HARİTASI

DÜŞÜNME VE AKIL YÜRÜTME

Aşağıda "*Düşünme ve akıl yürütme*" ile ilgili kavramlar ve kavram haritası iskeleti verilmiştir.
Kavram haritasındaki boşluklara, aşağıda verilen kavramları anlamlı bir cümle oluşturacak şekilde yerleştiriniz.
Doğru yerleştirdiğiniz her kavram 1 puan olarak değerlendirilecektir.

Düşünme ve Akıl yürütmeye ilişkin kavramlar	
Analoji	Önerme
Argüman	Temellendirme
Çelişiklik	Tutarlılık
Doğruluk	Tümdengelim
Gerçeklik	Tümevarım
Görüş	

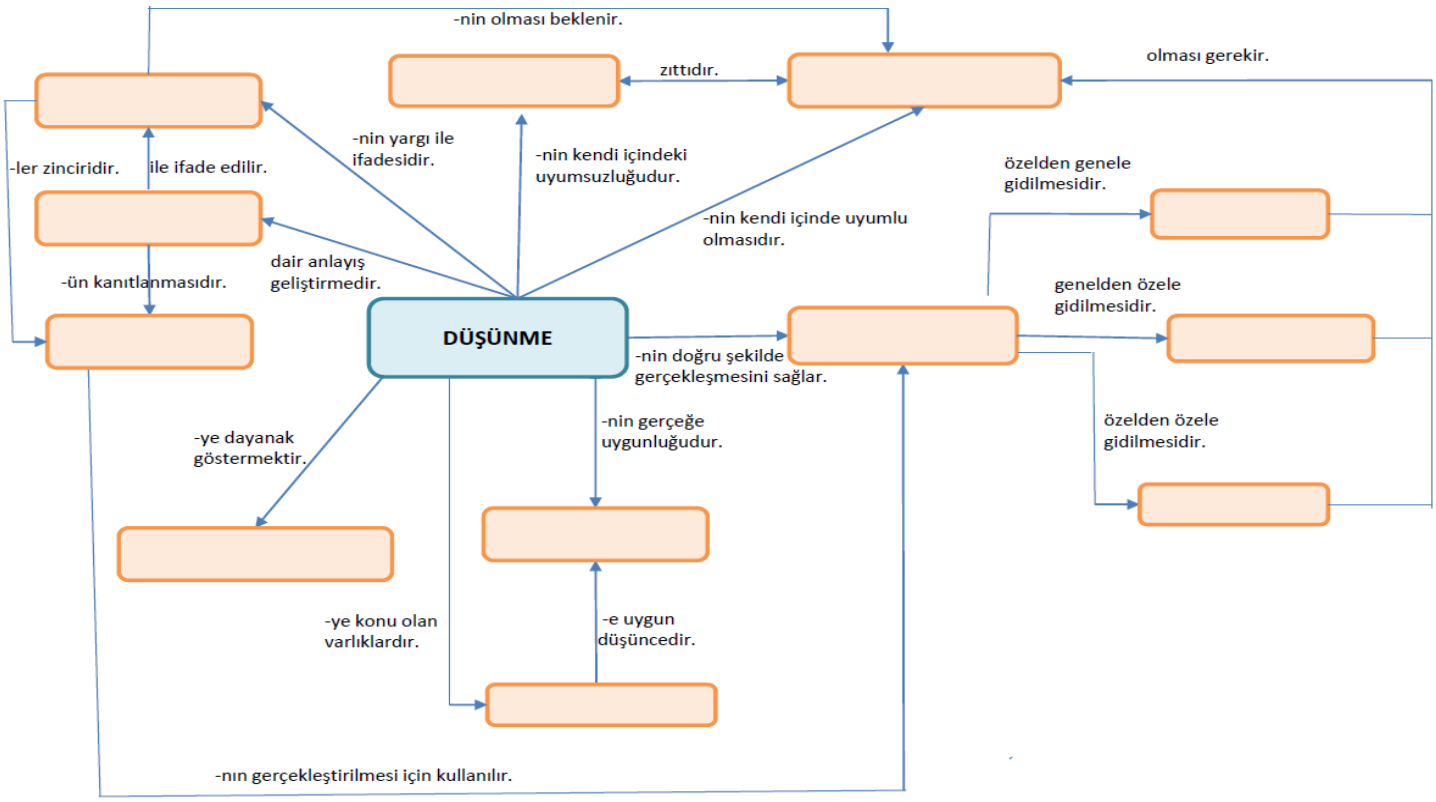

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEKLERİ

10. SINIF

Seçilen Kazanımlar ve Geliştirilen Ölçme Araçları

	KAZANIM	ÖLÇME ARACI
10. SINIF	10.1.2. Felsefi düşüncenin özelliklerini açıklar.	Performans Görevi
		Kelime İlişkilendirme Testi
		Tanılayıcı Dallanmış Ağaç
	10.2.1. Düşünme ve akıl yürütmeye ilişkin kavramları açıklar.	Kelime İlişkilendirme Testi
		Kavram Haritası
		Performans Görevi
	10.2.3. Bir konuyla ilgili felsefi sorular oluşturur.	Açık Uçlu Soru
		Performans Görevi
	10.2.4. Felsefi bir görüşü veya argümanı sorgular.	Tanılayıcı Dallanmış Ağaç
		Performans Görevi
		Açık Uçlu Soru
	10.3.2. Bilgi felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar.	Tanılayıcı Dallanmış Ağaç
		Yapılandırılmış Grid
		Kelime İlişkilendirme Testi
	10.3.4 Ahlak felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar.	Yapılandırılmış Grid
		Kelime İlişkilendirme Testi
		Performans Görevi
	10.4.1. Felsefi bir metni analiz eder.	Açık Uçlu Soru
		Tanılayıcı Dallanmış Ağaç
		Performans Görevi

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 1

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefeyi Tanıma
KONU	Felsefi Düşünce
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.1.2. Felsefi düşüncenin özelliklerini açıklar. *a) Felsefi düşüncenin ortaya çıkışı üzerinde kısaca durulur.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	1 hafta hazırlık + 25 dakika sunum
ÖLÇME ARACI	**Performans Görevi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrenciden; • Çalışma planını hazırlaması, • "*Felsefi düşüncenin ortaya çıkışı*" ile ilgili kapsamlı bir araştırma yapması, • Araştırma yaparken; ✓ Felsefi düşüncenin doğuşuna etki eden uygarlıkları, ✓ Felsefi düşüncenin doğduğu coğrafyayı ve dönemi, ✓ Felsefi düşüncenin doğuşuna zemin hazırlayan düşünce ortamını, ✓ Felsefenin ilk filozofu ve ilk sorusunu dikkate alması, • Elde ettiği bilgilerden ve ilgili görsellerden yararlanarak bir sunu hazırlayıp sınıf ortamında sunması beklenir.
DEĞERLENDİRME	Performans ve Sunu Değerlendirme Ölçeği Öz Değerlendirme
GERİ BİLDİRİM	Değerlendirme sonuçları dikkate alınarak "*Felsefi Düşüncenin Ortaya Çıkışı*" konusu ile ilgili öğrencinin öğrenme eksikliklerini gidermeye yönelik çalışmalar yapılması önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 1

PERFORMANS GÖREVİ

FELSEFİ DÜŞÜNCENİN ORTAYA ÇIKIŞI

Yönerge:

Bu çalışmada sizden, "*Felsefi düşüncenin ortaya çıkışı*"nı araştırmanız, araştırma sonuçlarınızı hazırladığınız bir sunu ile sınıf ortamında sunmanız beklenmektedir.

Araştırmanız sırasında;

- ✓ Felsefi düşüncenin doğuşuna etki eden uygarlıkları,
- ✓ Felsefi düşüncenin doğduğu coğrafyayı ve dönemi,
- ✓ Felsefi düşüncenin doğuşuna zemin hazırlayan düşünce ortamını,
- ✓ Felsefenin ilk filozofu ve ilk sorusunu dikkate almanız beklenmektedir.

Görevinize başlamadan önce şunlara dikkat etmelisiniz:

- Çalışma planı hazırlayınız.
- Planda yapılacak işleri çalışma takviminizde belirtiniz.
- Araştırma esnasında kullanacağınız kaynakları belirleyiniz.

Görevinizi yaparken şunlara dikkat etmelisiniz:

- Konu araştırmanızı çeşitli kaynaklardan (kitaplar, dergiler, çevrim içi kaynaklar) yapınız.
- Elde ettiğiniz bilgileri kullanarak metin oluşturunuz.
- Sunuda kullanacağınız görselleri tespit ediniz.
- Elde ettiğiniz verileri doğru biçimde kullanarak bir sunu hazırlayınız.

Görevinizin bitiminde şunlara dikkat etmelisiniz:

- Çalışmanızı öğretmeninize zamanında teslim ediniz.
- Çalışmanızı sınıf ortamında paylaşınız.
- Konuyla ilgili arkadaşlarınızın sorularına yanıt veriniz.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 1

PERFORMANS VE SUNU DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

BECERİLER	Mükemmel (4)	İyi (3)	Orta (2)	Geliştirilmesi Gerekli (1)
I. PERFORMANS GÖREVİ HAZIRLAMA SÜRECİ				
Performansa uygun çalışma planı yapma				
Farklı kaynaklardan bilgi toplama				
Performansı çalışma planına göre gerçekleştirme				
II. PERFORMANS GÖREVİ İÇERİĞİ				
Doğru bilgileri kullanma				
Bilgileri düzenleme				
Verileri analiz etme				
Elde edilen verilerden çıkarımda bulunarak metinleri hazırlama				
Araştırma raporunda Türkçeyi doğru ve düzgün kullanma				
III. SUNU				
Etkili bir giriş yapma				
Sununun içeriği, tasarımı ve organizasyonu				
Öğretim teknolojilerinden, yöntem ve tekniklerinden yararlanabilme				
Türkçeyi doğru ve düzgün konuşma				
Ses tonunu, sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanabilme				
Konu ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme				
Konuyla ilgili soruları yanıtlama				
Sunu sırasında özgüvene sahip olma				
Zamanı verimli kullanabilme				
TOPLAM				

Bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 68, en düşük puan 17'dir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 1

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı: .....

Bu form kendinizi değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır.
Çalışmalarınızı en doğru yansıtan seçeneği X ile işaretleyiniz.

BECERİLER	DERECELER		
	Her zaman (3)	Bazen (2)	Hiçbir zaman (1)
1. Yönergeyi izledim.			
2. Farklı kaynaklardan yararlandım.			
3. Elde ettiğim tüm verileri kullanarak bir rapor hazırladım.			
4. Çalışmamı zamanında teslim ettim.			
5. Çalışmamı sınıf ortamında paylaştım.			
6. Konuyla ilgili sorulara yanıt verdim.			
7. Zamanı verimli kullandım.			

Bu öz değerlendirme formundan alınabilecek en yüksek puan 21, en düşük puan ise 7'dir.

Aşağıdaki maddeleri yaptığınız performans görevinizi dikkate alarak cevaplayınız.

Bu performans görevinden neler öğrendim?

.....
.....
.....

Bu performans görevi sırasında en iyi yaptığım şeyler:

.....
.....
.....

Bu performans görevi sırasında en çok zorlandığım bölümler:

.....
.....
.....

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 2

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefeyi Tanıma
KONU	Felsefi Düşünce
KAZANIM Kazanım Açıklaması	10.1.2. Felsefi düşüncenin özelliklerini açıklar. *b) Felsefenin sorgulama, merak etme, şüphe duyma, hayret etme, yığılımlı ilerleme, eleştirel, refleksif, rasyonel, sistemli, tutarlı ve evrensel olma özellikleri vurgulanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	10 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Kelime İlişkilendirme Testi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencinin **felsefi düşünce** ile ilgili zihninde çağrışım yapan kelime veya kavramları yazması, yazdığı bu kavram veya kelimeleri felsefi düşünce ile birlikte kullanarak anlamlı cümleler kurması beklenir.
DEĞERLENDİRME	**I. Bölüm:** Öğrencinin **felsefi düşünce** ile ilişkili yazdığı her bir kelime veya kavram için 1 puan verilir. **Örnek:** Tutarlılık **II. Bölüm:** Öğrencinin yazdığı her anlamlı cümle için 2 puan verilir. **Örnek:** Felsefi düşünce kendi içinde çelişmediği için tutarlıdır.
GERİ BİLDİRİM	**Bu ölçme aracının konu işlenmeden önce öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin belirlenmesi amacıyla kullanılması durumunda:** Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine göre güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesi ve öğretim sürecinin öğrenci ihtiyaçlarına göre planlanması önerilir. **Bu ölçme aracının konu işlendikten sonra kullanılması durumunda:** Değerlendirme sonunda yeterli sayıda kelime yazamayan, anlamlı cümle kuramayan öğrencilerin "*Felsefi düşüncenin özellikleri*" konusunu tekrar çalışmaları önerilir. **Sınıf genelinde öğrenme eksikliğinin gözlemlenmesi durumunda:** Öğretmen tarafından konunun tekrar edilmesi ve tespit edilen kavram yanılgılarının giderilmesi gerekmektedir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 2

KELİME İLİŞKİLENDİRME TESTİ

FELSEFİ DÜŞÜNCENİN ÖZELLİKLERİ

I. Bölüm

Aşağıya **felsefi düşünce** ile ilgili zihninizde çağrışım yapan kelimeleri / kavramları 1 dakika içinde yazınız.

Felsefi düşünce ile ilişkili her bir kelime veya kavram için 1 puan verilecektir.

FELSEFİ DÜŞÜNCE .....

FELSEFİ DÜŞÜNCE .....

FELSEFİ DÜŞÜNCE .....

FELSEFİ DÜŞÜNCE .....

FELSEFİ DÜŞÜNCE .....

FELSEFİ DÜŞÜNCE .....

FELSEFİ DÜŞÜNCE .....

FELSEFİ DÜŞÜNCE .....

FELSEFİ DÜŞÜNCE .....

FELSEFİ DÜŞÜNCE .....

II. Bölüm

I. Bölümde verdiğiniz cevaplarınızı **felsefi düşünce** ile birlikte kullanarak anlamlı birer cümle yazınız.

Her anlamlı cümle için 2 puan verilecektir.

1. Cümle: .....

2. Cümle: .....

3. Cümle: .....

4. Cümle: .....

5. Cümle: .....

6. Cümle: .....

7. Cümle: .....

8. Cümle: .....

9. Cümle: .....

10. Cümle: .....

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 3

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefeyi Tanıma
KONU	Felsefi Düşünce
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.1.2. Felsefi düşüncenin özelliklerini açıklar. *c) N. Uygur'un "Bir Felsefe Sorusu Nedir?" adlı makalesinden alınan veya derlenen bir metinden hareketle felsefi soruların özelliklerinin yorumlanması sağlanır.*
KAZANIMIN **BİLİŞSEL DÜZEYİ**	**Analiz*** *Kazanımın bilişsel düzeyi belirlenirken kazanım açıklaması dikkate alınmıştır.
ÖNERİLEN SÜRE	20 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Tanılayıcı Dallanmış Ağaç**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Nermi Uygur'un "*Bir Felsefe Sorusu Nedir?* " adlı makalesinden düzenlenen bir metinden hareketle, felsefi soruların özellikleriyle ilgili verilen önermelerden öğrencinin doğru seçimleri yapması beklenir.
DEĞERLENDİRME	Çıkışlara ulaşana kadar her bir doğru seçime 1 puan verilecektir. Öğrencinin 4 tam puan alabilmesi için 5. çıkışa ulaşması gerekmektedir. **Örnek 1:** 5. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 2. önermeye ulaşmıştır. 2. önerme için (Y)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 5. önermeye ulaşmıştır. 5. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 10. önermeye ulaşmıştır. 10. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 5. çıkışa ulaşmıştır. Bu durumda öğrenci 4 doğru seçim yapmış ve 4 puan almıştır. **Örnek 2:** 14. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (Y)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 3. önermeye ulaşmıştır. 3. önerme için (Y)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 7. önermeye ulaşmıştır. 7. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 14. önermeye ulaşmıştır. 14. önerme için (Y)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 14. çıkışa ulaşmıştır. Bu durumda öğrenci 2 doğru, 2 yanlış seçim yapmış ve 2 puan almıştır.
GERİ BİLDİRİM	Yanlış çıkışa ulaşan öğrencilerin "*Felsefi Düşüncenin Özellikleri*" konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunun ulaştığı çıkışlar göz önünde bulundurularak sınıf genelinde tespit edilen eksik veya yanlış öğrenmeler ve kavram yanılgıları ortaya konularak bunların giderilmesine yönelik çalışmaların yapılması önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 3

TANILAYICI DALLANMIŞ AĞAÇ

BİR FELSEFE SORUSU NEDİR?

Nermi UYGUR'un "*Bir Felsefe Sorusu Nedir?*" adlı makalesinden düzenlenen metin ile ilgili Doğru (D) / Yanlış (Y) önermeleri içeren tanılayıcı dallanmış ağaç verilmiştir.

Verilen önermenin doğru olduğunu düşünüyorsanız (D) seçeneğini, yanlış olduğunu düşünüyorsanız (Y) seçeneğini seçmeniz gerekmektedir.

İlk önermeden başlayarak yapacağınız Doğru (D) / Yanlış (Y) seçimleriyle, on altı farklı çıkış noktasından birine ulaşabileceksiniz.

Çıkışlara ulaşana kadar her bir uygun seçime (Doğru (D) veya Yanlış (Y)) 1 puan verilecektir.

Alabileceğiniz en yüksek puan 4'tür.

BİR FELSEFE SORUSU NEDİR?

(…)'Bir felsefe sorusu nedir?' ('Bir felsefe sorusunun anlamı nedir?') katkısız bir felsefe sorusudur. Çünkü bu soru, ilkin: '... anlamı nedir?' soru tipine göre sorulmuştur. Ayrıca: felsefenin üzerindeki şuur bu sorunun sorulmasiyle küçümsenmiyecek bir boyut kazanır. Felsefenin ne olduğunu gün ışığına koymada sorulması gereken soru, belki de, baş soru budur.

(…) Felsefedeki nedir kavramların anlamını sorar. Bu nedir'de şaşmayla karışık bir araştırma dileği açığa çıkar. Nedir, doğrudan doğruya anlama yapışıktır. Nedir, anlamı nedir?' ile aynı şeydir. Bütün felsefe sorularını — gerçekten felsefe sorusu iseler — bu kalıba dökmek mümkündür.

(…) Bir felsefe sorusunda, daha bir soru olarak, olmuş bitmiş bir hal vardır. Cevapsız bile kalsa — belki de tam bir cevabı şart koşmadığından — daha soru olarak yeterince bir başarı ortaya koyar: belli bir boyutu açar. Bu soru ile birlikte insan yeni bir yöne bakmaya başlamıştır.

(…) Felsefe sorularını cevaplandırma tabanı da. — bu soruların kuruluşu gereği — günlük soruların çok kez giderildiği yerde değildir. Hiçbir felsefe sorusunun cevabı bir eylemde veya yaptırmada aranamaz.

(…) Felsefe sorularının cevabı, hangi özel biçimde olursa olsun, ancak dil yapıtlarının sağlayabileceği bir cevaptır. Bu cevap tam olmayabilir. Daha sorunun kendisi, belki de tam olarak cevabı verilemeyen hattâ cevabı tam olarak istenmeyen bir soru olabilir. Gene de sorunun gösterdiği cevap yolu eylemlerden değil dilden geçer.

(…) Bir felsefe sorusu filozofu kendi kendisiyle konuşmaya başlatır, yahut da yine bir felsefe sorusiyle başlamış olan bir konuşmayı sürdürür. 'Şuur nedir?', — bu soruyu kendisine soran, kendi kendisiyle başbaşa kaldığı bir konuşma gündemini uygulamaya geçer.

(…) Asıl iş dönüp dolaşıp felsefe sorusunu kendisine sorana düşer. Felsefede herkes gidebildiği yere kendi ayağiyle — kendi sorulariyle — gider.

Nermi UYGUR'un "*Bir Felsefe Sorusu Nedir?*" adlı makalesinden düzenlenmiştir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 3

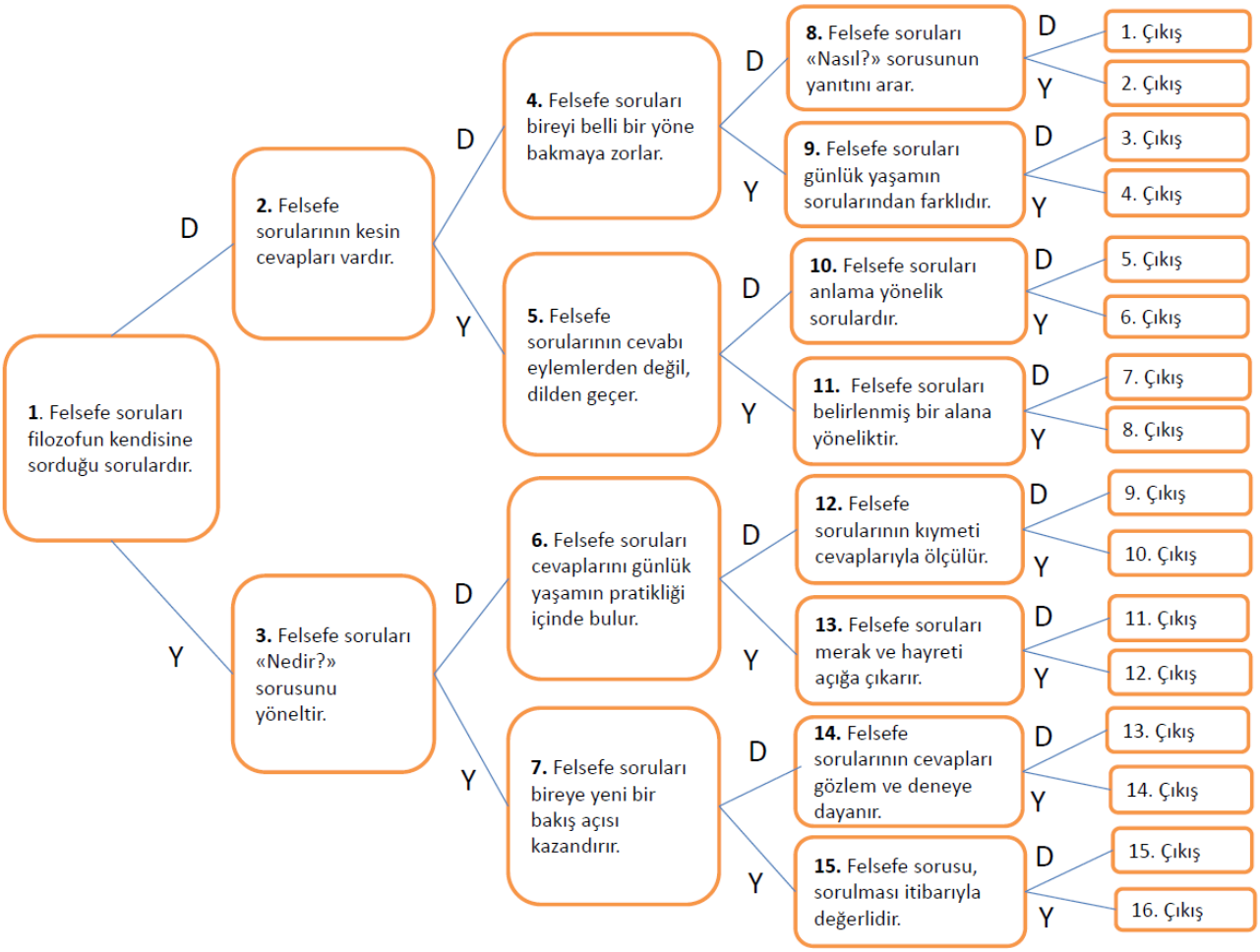

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 4

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefe ile Düşünme
KONU	Düşünme ve Akıl Yürütmenin Temel Kavramları
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.2.1. Düşünme ve akıl yürütmeye ilişkin kavramları açıklar. *a) Görüş, argüman, önerme, tümdengelim, tümevarım, analoji, tutarlılık, çelişiklik, gerçeklik, doğruluk ve temellendirme kavramları üzerinde durulur.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	10 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Kelime İlişkilendirme Testi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencinin **düşünme** ile ilgili zihninde çağrışım yapan kelime veya kavramları yazması, yazdığı bu kavram veya kelimeleri düşünme ile birlikte kullanarak anlamlı cümleler kurması beklenir.
DEĞERLENDİRME	**I. Bölüm:** Öğrencinin **düşünme** kavramı ile ilişkili yazdığı her bir kelime veya kavram için 1 puan verilir. **Örnek:** Doğruluk **II. Bölüm:** Öğrencinin yazdığı her anlamlı cümle için 2 puan verilir. **Örnek:** Doğruluk düşüncenin gerçeği yansıtmasıdır.
GERİ BİLDİRİM	Değerlendirme sonunda yeterli sayıda kelime yazamayan, anlamlı cümle kuramayan öğrencilerin "*Düşünme ve Akıl Yürütmenin Temel Kavramları*" konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıf genelinde öğrenme eksikliğinin gözlemlenmesi durumunda öğretmen tarafından konunun tekrar edilmesi ve tespit edilen kavram yanılgılarının giderilmesi gerekmektedir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 4

KELİME İLİŞKİLENDİRME TESTİ

DÜŞÜNME

I. Bölüm

Aşağıya **düşünme** kavramı ile ilgili zihninizde çağrışım yapan kelimeleri / kavramları 1 dakika içinde yazınız.

Düşünme kavramı ile ilişkili her bir kelime veya kavram için 1 puan verilecektir.

DÜŞÜNME.....

DÜŞÜNME.....

DÜŞÜNME.....

DÜŞÜNME.....

DÜŞÜNME.....

DÜŞÜNME.....

DÜŞÜNME.....

DÜŞÜNME.....

DÜŞÜNME.....

DÜŞÜNME.....

II. Bölüm

I. Bölümde verdiğiniz cevaplarınız ile **düşünme** kelimesinin birlikte kullanıldığı anlamlı birer cümle yazınız.

Her anlamlı cümle için 2 puan verilecektir.

1. Cümle: .....

2. Cümle: .....

3. Cümle: .....

4. Cümle: .....

5. Cümle: .....

6. Cümle: .....

7. Cümle: .....

8. Cümle: .....

9. Cümle: .....

10. Cümle: .....

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 5

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefe ile Düşünme
KONU	Düşünme ve Akıl Yürütmenin Temel Kavramları
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.2.1. Düşünme ve akıl yürütmeye ilişkin kavramları açıklar. *a) Görüş, argüman, önerme, tümdengelim, tümevarım, analoji, tutarlılık, çelişiklik, gerçeklik, doğruluk ve temellendirme kavramları üzerinde durulur.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	40 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Kavram Haritası**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerden "*düşünme ve akıl yürütme*" ile ilgili verilen kavramları doğru yerleştirerek bağlantı ifadeleri ile birlikte anlamlı bir cümle oluşturup kavram haritasını tamamlamaları beklenir.
DEĞERLENDİRME	Doğru yerleştirilen her kavram 1 puan olarak değerlendirilecektir. Kavram haritasında: 11 kavram olduğundan: 11 x 1 puan = 11 puan Öğrencinin alabileceği en yüksek puan 11'ir. 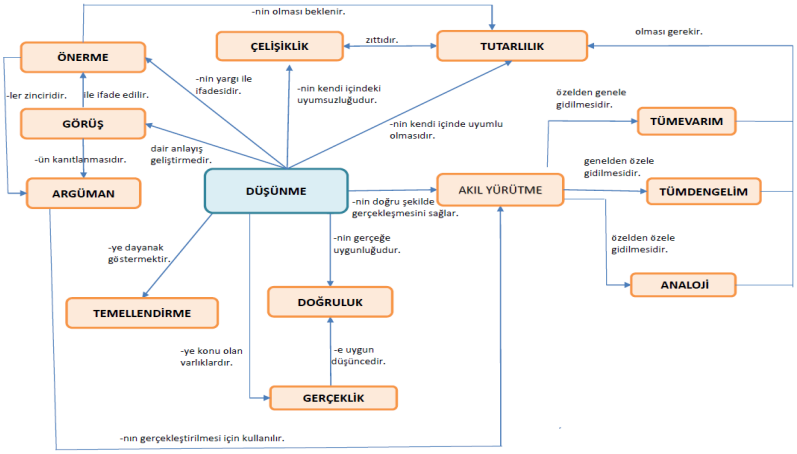
GERİ BİLDİRİM	Kavramları yanlış yerleştiren öğrencilerin "*Düşünme ve Akıl Yürütme*" konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunda kavramlar yanlış yerleştirilmiş ise öğretmenin "*Düşünme ve Akıl Yürütme*" konusunu tekrar etmesi, yanlış öğrenmeleri düzeltmesi ve kavram yanılgılarını gidermesi önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 5

KAVRAM HARİTASI

DÜŞÜNME VE AKIL YÜRÜTME

Aşağıda "*Düşünme ve akıl yürütme*" ile ilgili kavramlar ve kavram haritası iskeleti verilmiştir.

Kavram haritasındaki boşluklara, aşağıda verilen kavramları anlamlı bir cümle oluşturacak şekilde yerleştiriniz.

Doğru yerleştirdiğiniz her kavram 1 puan olarak değerlendirilecektir.

Düşünme ve Akıl Yürütmeye İlişkin Kavramlar	
Analoji	Önerme
Argüman	Temellendirme
Çelişiklik	Tutarlılık
Doğruluk	Tümdengelim
Gerçeklik	Tümevarım
Görüş	

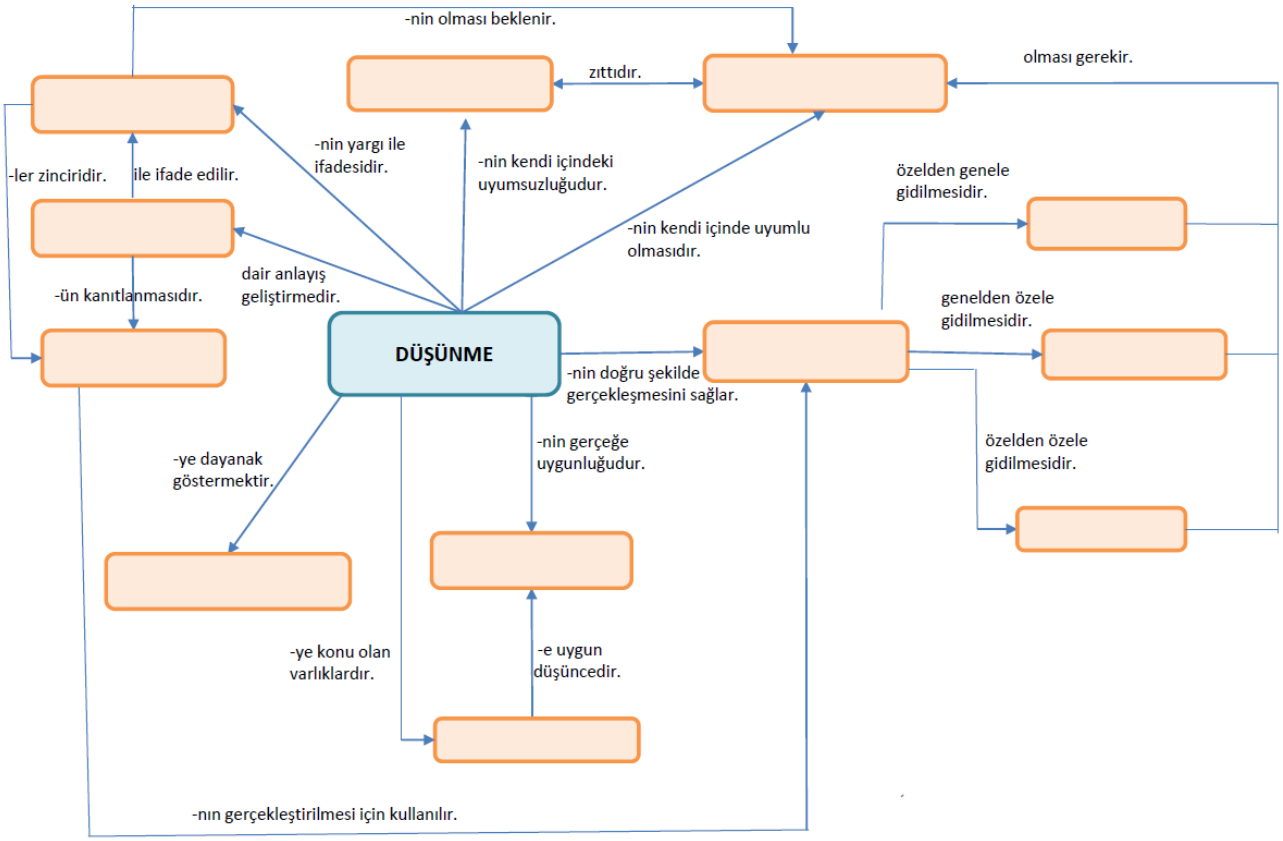

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 6

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefe ile Düşünme
KONU	Düşünme ve Akıl Yürütmenin Temel Kavramları
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.2.1. Düşünme ve akıl yürütmeye ilişkin kavramları açıklar. *b) Örnek metinler verilerek bu metinlerdeki akıl yürütme biçimlerinin, tutarlı ve çelişik ifadelerin belirlenmesi sağlanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	30 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Performans Görevi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerden; • Verilen metni okumaları, • Metindeki akıl yürütme biçimlerinin, tutarlı ve çelişik ifadeleri tespit etmeleri, • Metinde yer alan tutarlı ve çelişik ifadelerin nedenleri ile ilgili sınıf ortamında beyin fırtınası yapmaları beklenir.
DEĞERLENDİRME	Dereceleme Ölçeği Öz Değerlendirme
GERİ BİLDİRİM	Metinde yer alan kavram ve ifadeleri belirlemekte zorlanan öğrencilere "*Düşünme ve Akıl Yürütmenin Temel Kavramları*" konusunu tekrar çalışmaları önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 6

PERFORMANS GÖREVİ

DÜŞÜNME VE AKIL YÜRÜTME

Yönerge:

Sevgili öğrenciler, bu görevde aşağıdaki metinde yer alan akıl yürütme biçimlerini, tutarlı ve çelişik ifadeleri bulmanız; tutarlı ve çelişik ifadelerin nedenlerini sınıf ortamında tartışmanız beklenmektedir. Metinde yer alan akıl yürütme biçimlerini, tutarlı ve çelişik ifadeleri belirlerken aşağıdaki hususlara dikkat etmeniz size kolaylık sağlayacaktır.

Görevinizi yaparken:

Akıl yürütme, akıl yürütme biçimleri, tutarlılık ve çelişiklik nedir?

Metinde geçen akıl yürütme biçimleri, tutarlı ve çelişik ifadeler nelerdir?

Metinde yer alan tutarlı ve çelişik ifadelerin nedenleri nelerdir?

sorularının cevaplarını bulmanız size yardımcı olacaktır.

Görevinizin sonunda:

Metin ile ilgili sorulara verdiğiniz cevapları not ediniz.

Metinde bulduğunuz tutarlı ve çelişik ifadelerin nedenleri ile ilgili sınıfta beyin fırtınası yapınız.

Sanat güzel olana doğru yol almaktır. Bu yolculuk amacını toplumdan alır ve güzele ulaşma çabası, yola çıkanı ışıldatır. Sanatçı eserinde yaşadığı toplumun resmini çeker ve bunu yaparken iyi ya da kötü yönlerine vurgu yapar. Dallanıp budaklanan bir nehir misali üzerinden geçtiği çorak toprakları yeşertir. “Fareli köyün kavalcısı” misali toplumu peşine takar. Ancak müzik bizi güzel olana, iyi olana götürür. İçinde doğduğu toplumu besler ve şekillendirir. Bu şekillendirmeyi normlar aracılığıyla yapan ahlak gibi sanat da toplum için yapılan bir etkinliktir. Peki ya sanatçı, bu durumda nehrin akışına kapılmış kuru bir yaprak olmuyor mu? Toplumun bunca etkisi altındayken ve ona hizmet etme amacı güderken bir yaratıcılıktan söz edebilir miyiz? Toplum gibi büyük bir bütünü yansıtmak ya da onu iyileştirmek sanatçıyı sınırlandırmayacak mı? Bu durumda sanatı zanaata dönüştürmüş olmaz mıyız? Ressam her ne kadar gerçek olanı yansıtmış olsa da tuvalinde kendi zihni, yaratıcılığı ve yeteneği vardır. Sanat belli bir amaca yönelirse sanatçının yaratıcılığı nerede kalır? O halde sanat kesinlikle sanat içindir.

OGM Felsefe Komisyonu

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 6

DÜŞÜNME VE AKIL YÜRÜTME

DERECELEME ÖLÇEĞİ

BECERİLER	Mükemmel (4)	İyi (3)	Orta (2)	Geliştirilmesi Gerekli (1)
Yönergeyi takip etme				
Akıl yürütmenin ne anlama geldiğini bilme				
Akıl yürütme biçimlerini açıklayabilme				
Tutarlı ve çelişik ifadelerin özelliklerini belirleme				
Metinde yer alan akıl yürütme biçimlerini tespit etme				
Metinde yer alan tutarlı ifadeleri tespit etme				
Metinde yer alan çelişik ifadeleri tespit etme				
Tutarlı ifadelerin nedenlerini belirleme				
Çelişik ifadelerin nedenlerini belirleme				
Zamanını etkili bir şekilde kullanabilme				
Sınıf içinde düşüncelerini ifade etme				
Eleştirel düşünme becerisini gösterme				
Toplam Puan				

Bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 48, en düşük puan ise 12'dir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 6

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı: .....

Bu form kendinizi değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmalarınızı en doğru yansıtan seçeneği X ile işaretleyiniz.

BECERİLER	DERECELER		
	Her zaman (3)	Bazen (2)	Hiçbir zaman (1)
1. Yönergeyi izledim.			
2. Akıl yürütme biçimlerinin neler olduğunu biliyorum.			
3. Tutarlı ve çelişik olmanın ne anlama geldiğini biliyorum.			
4. Metinde yer alan akıl yürütme biçimlerinin, tutarlı ve çelişik ifadelerin neler olduğunu buldum.			
5. Metinde yer alan tutarlı ve çelişik ifadelerin nedenlerini belirledim.			
6. Metinde belirlediğim nedenleri sınıfta arkadaşlarımla paylaştım.			

Bu öz değerlendirme formundan alınabileceğiniz en yüksek puan 18, en düşük puan ise 6'dır.

Aşağıdaki maddeleri yaptığınız performans görevinizi dikkate alarak cevaplayınız.

Bu performans görevinden neler öğrendim?

.....
.....
.....

Bu performans görevi sırasında en iyi yaptığım şeyler:

.....
.....
.....

Bu performans görevi sırasında en çok zorlandığım bölümler:

.....
.....
.....

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 7

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefe ile Düşünme
KONU	Felsefi Soru Oluşturma
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.2.3. Bir konuyla ilgili felsefi sorular oluşturur. *Seçilen konu örnekleri üzerinden öğrencilere sorular yöneltilerek öğrencilerin konuya ilişkin kendi sorularını yapılandırmaları sağlanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Uygulama**
ÖNERİLEN SÜRE	30 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Açık Uçlu Soru**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerin verilen metindeki örneklerden hareketle sorulara cevap vermesi, felsefe sorularını bilimin ve gündelik yaşamın sorularından ayırt edebilmesi beklenmektedir. Örnek sorulardan ve verilen kavramlardan hareketle kendi felsefe sorularını oluşturması istenmektedir.
DEĞERLENDİRME	**1. soru:** Verilen sorulardan 1. ve 3. maddelerdeki sorular felsefe sorusudur. Tespit edilen her felsefe sorusu için 1'er puan, belirtilen her neden için de 1'er puan verilecektir. **Örnek:** Kendi başına anlamlı (1), cevabı filozofun bakış açısına göre değişen nitelikte (1) ve insanın ilkin kendine yönelik sorduğu sorular olduğunu (1) vb. **2. soru:** Verilen sorulardan 2, 4 ve 5. maddelerdeki sorular felsefe sorusu değildir. Bu soruların yerine oluşturulacak her felsefe sorusu için 1'er puan verilecektir. **Örnek:** "Bir gün neden 24 saattir?" felsefi bir soru değildir. "Zaman nedir?" şeklinde ifade edilirse felsefi soruya dönüşür. **3. soru:** Öğrenciden, verilen kavramlardan birer tane felsefe sorusu yazmaları beklenmektedir. Felsefe sorularının özelliklerine uygun olarak yazılan sorulara 2'şer puan verilecektir. **Örnek:** Erdem kavramıyla ilgili olarak; "Erdem nedir?" sorusu felsefe sorusudur.
GERİ BİLDİRİM	Verilen metinde sorulan soruların hangilerinin felsefe sorusu, hangilerinin bilim ve pratik yaşam vb. soruları olduğunu bulmakta zorlanan ve verilen kavramlarla ilgili felsefe sorusu oluşturmakta zorlanan öğrencilere "Bir felsefe sorusu nedir?" konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Öğrencilerin farklı felsefi metinleri okumaları, bu metinlerden felsefi sorular oluşturmaları önerilir. Sınıf ortamında hangi soruların felsefi soru olduğu, hangi soruların felsefi soru olmadığı ile ilgili örnekler verilebilir.

PUANLAMA CETVELİ	
1. sorunun doğru cevabı	5 puan
2. sorunun doğru cevabı	3 puan
3. sorunun doğru cevabı	3 puan
TOPLAM	11 puan

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 7

AÇIK UÇLU SORU

FELSEFİ SORU OLUŞTURMA

Aşağıda verilen metne göre soruları cevaplayınız.

1. Tespit edilen her felsefe sorusu için 1'er puan, belirtilen her neden için de 1'er puan verilecektir.

2. sorudan 3 puan,

3. sorudan 3 puan olmak üzere alabileceği en yüksek puan 11'dir.

Bir felsefe öğretmeni öğrencilerinden 1. yazılıda en az 3 felsefe sorusu oluşturmalarını istemiştir. Bazı öğrencilerin oluşturduğu sorular şunlardır:

1. Ben kimim?
2. Bir gün neden 24 saattir?
3. İnsan eylemlerinin iyi ve kötü olarak ortak bir kriteri olabilir mi?
4. Uzayda yaşam var mıdır?
5. Toplumda var olan kuralların amacı nedir?

1. Verilen soruların;

a) Hangilerinin felsefe sorusu olduğunu tespit ediniz.

b) Felsefe sorusu olma nedenlerinden 3 tanesini yazınız.

.....
.....
.....
.....

2. Verilen sorulardan felsefe sorusu olmayanları felsefe sorusuna dönüştürünüz.

.....
.....
.....
.....

3. "Erdem, bilgi, doğru" kavramları ile ilgili birer felsefe sorusu oluşturunuz.

.....
.....
.....
.....

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 8

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefe ile Düşünme
KONU	Felsefi Soru Oluşturma
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.2.3. Bir konuyla ilgili felsefi sorular oluşturur. *Seçilen konu örnekleri üzerinden öğrencilere sorular yöneltilerek öğrencilerin konuya ilişkin kendi sorularını yapılandırmaları sağlanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Uygulama**
ÖNERİLEN SÜRE	30 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Performans Görevi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerden; • Verilen felsefi metni okuması, • Metinde geçen felsefi kavramları tespit etmesi, • Metinde geçen felsefi kavramlardan hareketle felsefi soru oluşturması beklenir.
DEĞERLENDİRME	Öz değerlendirme Kontrol Listesi
GERİ BİLDİRİM	Puanlama aracı dikkate alınarak metinde geçen felsefi kavramlardan soru oluşturmakta zorlanan öğrencilere "*Felsefi Düşüncenin Özellikleri*" ve "*Bir Felsefe Sorusu Nedir?*" konularını tekrar çalışmaları önerilir. Farklı felsefi metinleri okumaları bu metinlerden felsefi sorular oluşturmaları önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 8

PERFORMANS GÖREVİ

FELSEFİ SORU OLUŞTURMA

Yönerge:

Sevgili öğrenciler, bu görevde aşağıda verilen felsefi metinden hareketle felsefi soru oluşturmanız beklenmektedir. Felsefi metni okurken metinde geçen felsefi kavramları tespit etmeniz ve bu kavramların özüne yönelik sorular oluşturmanız istenmektedir.

Görevinizi yaparken:

- Metinde geçen felsefi kavramların neler olduğunu,
- Metnin felsefenin hangi konularına değindiğini,
- Bir felsefi sorunun hangi özellikleri taşıması gerektiğini,

belirlemeniz metinden hareketle kendi felsefi sorularınızı oluşturmanızda size yardımcı olacaktır.

Görevinizin sonunda:

- Oluşturduğunuz felsefi soruları daha önceki ünitede öğrendiğiniz "*Bir felsefe sorusu nedir?*" konusuyla karşılaştırınız.
- Oluşturduğunuz felsefi soruları sınıf ortamında paylaşınız.

Gerçekte insan, iki şekilde kendisini bilebilir: Araştırma konusu olarak ve her araştırmaya kapalı hürriyetin kendisi olarak. Bunlardan ilkinde konu olarak, diğerinde kendisinin şuuruna vardığı zaman, insanlığının da farkına varan insandan söz açıyoruz. İnsanın ne olduğunu, insan hakkında bir şey bilmiş olmakla anlayamayız, sadece faaliyet ve düşüncemizin kaynağında insanlığımızı öğreniriz. Aslında, insan, kendisi hakkında bilebileceğinden daha fazla şeydir.

Karl Jaspers *Felsefeye Giriş*

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 8

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı: .....

Bu form kendinizi değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmalarınızı en doğru yansıtan seçeneği X ile işaretleyiniz.

BECERİLER	DERECELER		
	Her zaman (3)	Bazen (2)	Hiçbir zaman (1)
1. Yönergeyi izledim.			
2. Felsefi bir sorunun özelliklerini biliyorum.			
3. Metinde geçen felsefi kavramların neler olduğunu buldum.			
4. Metnin felsefenin hangi konularına değindiğini biliyorum.			
5. Metinden hareketle kendi felsefi sorularımı oluşturdum.			
6. Metinden hareketle oluşturduğum felsefi soruları sınıfta arkadaşlarımla paylaştım.			

Bu öz değerlendirme formundan alabileceğiniz en yüksek puan 18, en düşük puan ise 6'dır.

Aşağıdaki maddeleri yaptığınız performans görevinizi dikkate alarak cevaplayınız.

Bu performans görevinden neler öğrendim?

.....
.....
.....

Bu performans görevi sırasında en iyi yaptığım şeyler:

.....
.....
.....

Bu performans görevi sırasında en çok zorlandığım bölümler:

.....
.....
.....

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 8

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin performans görevi öncesi/süreci/sonrası gösterdiği davranışlar için “+”, göstermediği davranışlar için ise “-” işaretini kullanınız.

Performans görevi öncesi/süreci/sonrası davranışlar	+ ya da -
Yönergeyi izler.	
Felsefi bir sorunun özelliklerini bilir.	
Metinde geçen felsefi kavramları tanır.	
Metnin felsefenin hangi konularına değindiğini bilir.	
Metinden hareketle kendi felsefi sorularını oluşturur.	
Oluşturduğu felsefi soruları sınıfta arkadaşlarıyla paylaşır.	

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 9

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefe ile Düşünme
KONU	Felsefi Bir Görüşü veya Argümanı Sorgulama
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.2.4. Felsefi bir görüşü veya argümanı sorgular. *a) Bir konuşma veya bir metin seçilerek konuşmacının yahut yazarın ileri sürdüğü görüş ve argümanların tespit edilmesi ve tartışılması sağlanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Değerlendirme**
ÖNERİLEN SÜRE	30 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Tanılayıcı Dallanmış Ağaç**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencinin, analizini yapmasını istediğimiz metin ile ilgili verilen önermelerden doğru seçimleri yapması beklenir.
DEĞERLENDİRME	Çıkışlara ulaşana kadar her bir doğru seçime 1 puan verilecektir. Öğrencinin 4 tam puan alabilmesi için 5. çıkışa ulaşması gerekmektedir. **Örnek 1:** 5. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 2. önermeye ulaşmıştır. 2. önerme için (Y)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 5. önermeye ulaşmıştır. 5. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 10. önermeye ulaşmıştır. 10. önerme için (D) yi seçerek doğru seçim yapmış ve 5. çıkışa ulaşmıştır. Bu durumda öğrenci 4 doğru seçim yapmış ve 4 puan almıştır. **Örnek 2:** 13. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (Y)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 3. önermeye ulaşmıştır. 3. önerme için (Y)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 7. önermeye ulaşmıştır. 7. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 1 puan almıştır. 14. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 13. çıkışa ulaşarak 1 puan almıştır. Bu durumda öğrenci 2 doğru, 2 yanlış seçim yapmış ve 2 puan almıştır.
GERİ BİLDİRİM	Yanlış çıkışa ulaşan öğrencilerin metni daha dikkatli okuması ve felsefi görüş ve argüman konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunun ulaştığı çıkışlar göz önünde bulundurularak benzer çalışmalar yapılması önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 9

TANILAYICI DALLANMIŞ AĞAÇ

FELSEFİ GÖRÜŞ SORGULAMA

Bilim, pratik doğrulanmalardan sezinlenen varsayımların yeni deneylere yol açmasıyla gelişmiştir. Herhangi bir varsayım, pratikle doğrulanarak gerçeklik ve geçerlik kazanır. Bilimsel varsayım, tanıtlanmış bir olgular dizisiyle temellenir, var olan tüm öteki bilimsel olgularla da uyum içindedir ve doğrulukları kesinleşmiş bilimsel bilgilere asla ters düşemez. Eğer bu nitelikleri taşımıyorsa zaten bilimsel varsayım değildir. Bir varsayımın doğrulanması için gerekli koşullar ya da bilgiler henüz hazır bulunmayabilir, bu durumda bilimsel çaba o varsayımın doğrulanabilmesi için gerekli koşulların hazırlanmasına yönelir. Henüz doğrulanmadığı halde gerekli koşullar ve bilgiler hazırlanınca doğrulanabilecek olan varsayımlar, daha önce elde edilmiş bilimsel vargılarla değerlendirilir ve temellendirilir. Deneysel bilimlerde bilginler, araştırmalarına başlamak için, bir varsayımdan yola çıkmak zorundadırlar. Çünkü, varılması gereken sonucu elde edebilmek için, o sonucun ön tasarımlarına sahip olmak gerekir. Deneysel bilimlerde varsayımlar, çeşitli yollardan çıkarsanabilir. Örneğin Kepler, Mars yıldızının yörüngesinin elips biçiminde olduğu yolundaki varsayımını Mars yıldızını gözlemlerken saptamıştı. Arkhimedes (Arşimet)'in, sudaki bir cismin yer değiştirttiği suyun oylumu kadar kendi ağırlığını yitireceği yolundaki ünlü varsayımını, hamamda yıkanırken kurna-daki suya batırdığı tastan sezinlediği söylenir. Fleming, kimi mikroplar üstünde deneyimler yaparken bir rastlantı olarak küflenen bir tüpte mikrop bulunmadığını görüp küfsel penisilinin mikropları öldürdüğü yolundaki varsayımını bulmuştu. Ne var ki, görüldüğü gibi, sezgiler ve rastlantılar bile, bilimsel çalışmalar sırasında ortaya çıkmıştır ve bilimsel çalışmaların ürünüdür. Kimi yerde yanlış varsayımlar bile yararlı olur, doğru varsayımlar yanlış varsayımları dışarda bırakarak elde edilir. Gene yukardaki örneklerde görüldüğü gibi, varsayımlar, daima gerçek olaylardan çıkarılmışlardır, metafizikçilerle idealistlerin doğaüstü varsayımları gibi hayal ürünü değildirler. Bu yüzden varsayım, bilimsel öngörü olarak da nitelenir.

Orhan Hançerlioğlu'nun *Düşünce Tarihi* adlı eserinden derlenmiştir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 9

Aşağıda verilen metin ile ilgili Doğru (D) / Yanlış (Y) önermeleri içeren tanılayıcı dallanmış ağaç verilmiştir. Verilen önermenin doğru olduğunu düşünüyorsanız (D) seçeneğini, yanlış olduğunu düşünüyorsanız (Y) seçeneğini seçmeniz gerekmektedir. İlk önermeden başlayarak yapacağınız Doğru (D) / Yanlış (Y) seçimleriyle, on altı farklı çıkış noktasından birine ulaşabileceksiniz.

Çıkışlara ulaşana kadar her bir uygun seçime Doğru (D) veya Yanlış (Y) 1 puan verilecektir.

Alabileceğiniz en yüksek puan 4'dir.

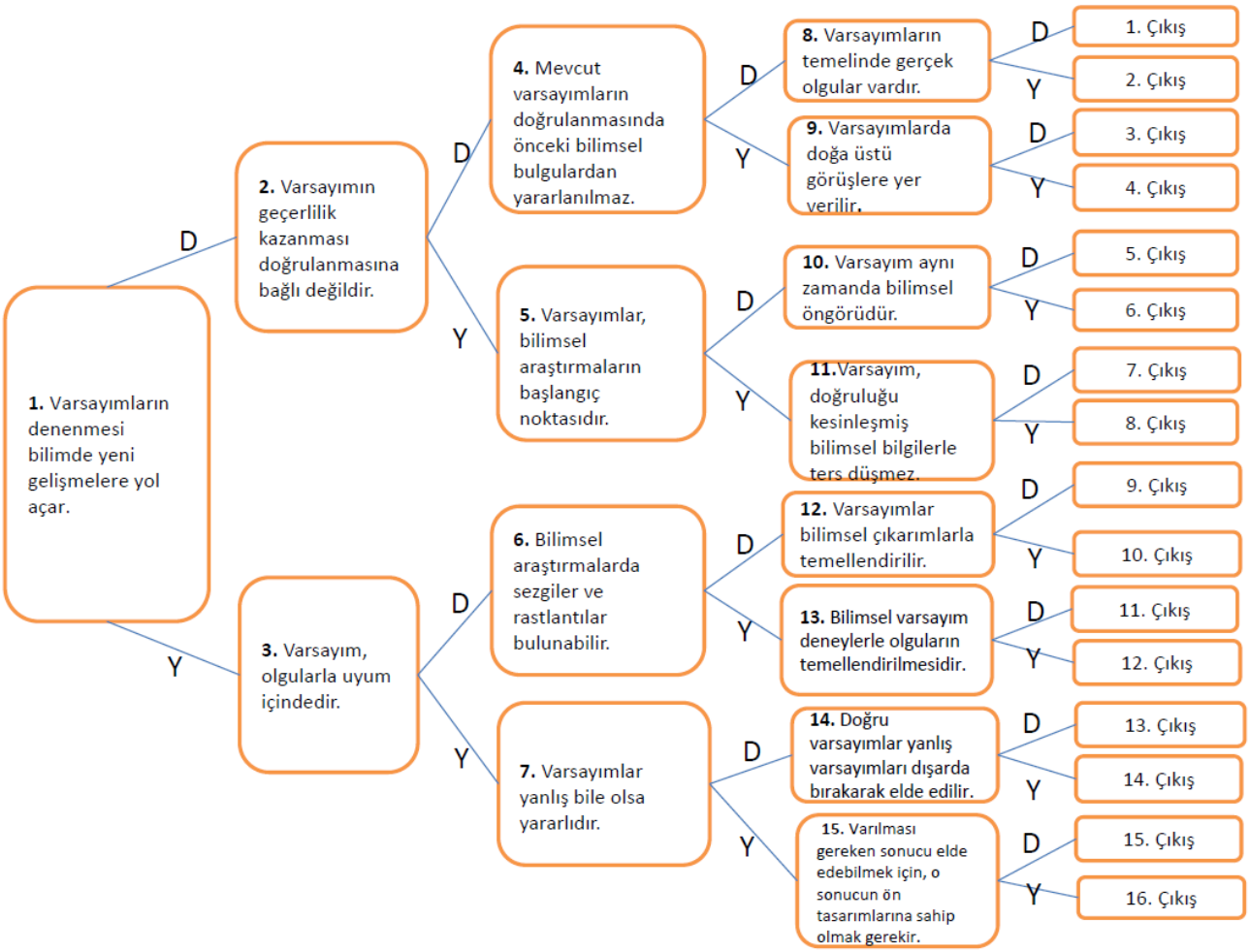

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 10

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefe ile Düşünme
KONU	Felsefi Bir Görüşü veya Argümanı Sorgulama
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.2.4. Felsefi bir görüşü veya argümanı sorgular. *b) Öğrencilerin gazete, dergi, roman, televizyon haberi, tartışma programı veya filmlerde geçen felsefi bir görüşü tespit etmeleri ve bu görüşü temellendiren argümanları sınıf ortamında tartışmaları sağlanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Değerlendirme**
ÖNERİLEN SÜRE	1 hafta hazırlık + 20 dakika sunum
ÖLÇME ARACI	**Performans Görevi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerden; • Seçtikleri gazete, dergi, roman, televizyon haberi, tartışma programı veya filmlerde geçen felsefi bir görüşü tespit etmeleri, • Bu görüşü temellendiren argümanları sınıf ortamında sunmaları ve tartışmaları beklenir.
DEĞERLENDİRME	Dereceleme Ölçeği Öz Değerlendirme
GERİ BİLDİRİM	Değerlendirme sonuçları dikkate alınarak felsefi bir görüşü veya argümanı sorgulama ile ilgili öğrencinin öğrenme eksikliklerini gidermeye yönelik çalışmalar yapılması önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 10

PERFORMANS GÖREVİ

ARGÜMANLARI BULDUM!

Yönerge:

Sevgili öğrenciler,

Sizden seçtiğiniz gazete, dergi, roman, televizyon haberi, tartışma programı veya filmlerde geçen felsefi bir görüşü tespit etmeniz ve bu görüşü temellendiren argümanları sınıf ortamında sunarak tartışmanız beklenmektedir.

Görevinize başlamadan önce şunlara dikkat etmelisiniz:

- Çalışmanızda ilginizi çeken alana yöneliniz.
- Çalışacağınız alanla ilgili aileniz, arkadaşlarınız, öğretmenlerinizle fikir alışverişi yapınız.
- Görüş, argüman, temellendirme gibi kavramların ne anlama geldiğini kaynaklardan okuyarak tekrar ediniz.
- Gazete, dergi, roman, televizyon haberi, tartışma programı veya filmi belirleyiniz.
- Her gün yapmanız gerekenleri günlük olarak planlayınız.

Görevinizi yaparken şunlara dikkat etmelisiniz:

- Çalışmanızda düzenli olarak okuma ve izleme yapınız.
- Gazete, dergi, roman, televizyon haberi, tartışma programı veya filmde geçen felsefi kavramları tespit ediniz.
- Görüşlerin dayandığı argümanları tespit ediniz.
- Çalışmanızla ilgili notlar tutunuz.
- Çalışmanızla ilgili dijital kayıtlar tutunuz.
- Sunumunuzu destekleyen uygun görsel, çizim, resim, video, kolaj, drama gibi araç-gereç ve yöntemler kullanınız.
- Anlamadığınız konuları öğretmeninize sorunuz.

Görevinizin bitiminde şunlara dikkat etmelisiniz:

- Çalışmanızın sunusunu kontrol edip öğretmeninize teslim ediniz.
- Gazete haberi, dergi, roman, televizyon haberi, tartışma programı veya filmlere eleştirel bir gözle bakıp bakmadığınızı değerlendiriniz.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 10

DERECELEME ÖLÇEĞİ

Bu form öğrencilerin çalışmalarını değerlendirmek üzere hazırlanmıştır.
Buna göre; 4= Çok iyi, 3 = İyi , 2 = Orta, 1 = Geliştirilmesi gerekli olarak dereceleyiniz.

Değerlendirme Yapılan Öğrencinin Adı Soyadı:

ÖLÇÜTLER	Çok iyi (4)	İyi (3)	Orta (2)	Geliştirilmesi Gerekli (1)
Çalışmasında ele alınan konuların temel görüşlerini tespit etti.				
Öne sürülen ve temel görüşü destekleyen önermeleri söyledi.				
Görüş veya argümanların kavramlarını tespit etti.				
Bu kavramlara hangi anlamlar yüklendiğini belirtti.				
Görüş veya argümanlardaki bilgi hatalarını buldu.				
Görüş veya argümanlardaki dil hatalarını söyledi.				
Görüş veya argümanlardaki çıkarımları tespit etti.				
Çıkarımların akıl ve mantık ilkelerine uygun olup olmadığını belirledi.				
Görüş veya argümanlarda hangi akıl yürütme türlerinin kullanıldığını tespit etti.				
Görüş veya argümanların sağlam ve ikna edici olup olmadığını tartıştı.				
Görüş veya argümanların temellendirilmiş olup olmadığını tespit etti.				
Birden fazla argümana başvurulmuşsa bunların tutarlı olup olmadığını dile getirdi.				
Birden fazla argümana başvurulmuşsa bunların ikna edici olup olmadığını dile getirdi.				
TOPLAM PUAN				

Bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 52, en düşük puan 13'tür.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 10

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Bu form çalışmanızı değerlendirmek üzere hazırlanmıştır. Aşağıdaki her ifadeyi okuyunuz. Bu ifadelere göre kendinizi değerlendiriniz.
Buna göre; 3 = Her zaman, 2 = Bazen, 1 = Hiçbir zaman olarak dereceleyiniz.

Değerlendirme Yapan Öğrencinin Adı Soyadı:

BECERİLER	DERECELER		
	Her zaman (3)	Bazen (2)	Hiçbir zaman (1)
İlgimi çeken konuda çalıştım.			
Ailem, arkadaşlarım ve öğretmenlerimle fikir alışverişi yaptım.			
Çalışma konumla ilgili kavram ve konulara yeniden çalıştım.			
Her gün yapmam gerekenleri planladım.			
Planıma göre çalışmamı yürüttüm.			
Anlamadığım yerleri öğretmenime sordum.			
Çalışmamdaki temel görüşleri tespit ettim.			
Görüşleri temellendiren argümanları buldum.			
Argümanların sağlam ve ikna edici olup olmadığını denetledim.			
Topladığım bilgileri düzenleyebildim.			
Değişik materyaller kullandım.			
İlgi çekici bir içerik hazırladım.			
İlgi çekici bir sunum yaptım.			
Türkçeyi doğru ve düzgün kullandım.			
Sorulara cevap verebildim.			
Yaratıcılık yeteneğimi kullandım.			
Süreyi etkili kullandım.			
Beden dilini etkili kullandım.			

Bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 54, en düşük puan 18'dir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 10

Aşağıdaki maddeleri yaptığınız performans görevinizi dikkate alarak cevaplayınız.

Bu çalışmadan neler öğrendim?

.....

.....

.....

Bu çalışmada en iyi yaptığım şeyler:

.....

.....

.....

Bu çalışmada en çok zorlandığım bölümler:

.....

.....

.....

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 11

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefe ile Düşünme
KONU	Felsefi Bir Görüşü veya Argümanı Sorgulama
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.2.4. Felsefi bir görüşü veya argümanı sorgular. *a) Bir konuşma veya bir metin seçilerek konuşmacının yahut yazarın ileri sürdüğü görüş ve argümanların tespit edilmesi ve tartışılması sağlanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Değerlendirme**
ÖNERİLEN SÜRE	30 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Açık Uçlu Soru**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerden; Verilen bir metinde yazarın ileri sürdüğü görüş veya argümanları tespit etmesi ve tartışması beklenmektedir.
DEĞERLENDİRME	Öğrencilerden aşağıdaki olası cevaplara ulaşması beklenmektedir. **1. soru:** Metinde tespit edilen görüşlerden her biri için 1 puan verilecektir. **Örnek:** - Özne her şeyi bilendir ama hiç kimse tarafından bilinmeyendir. - Özne, bütün nesnelerin koşuludur, varlığı önceden kabul edilir vb. **2. soru:** Metinde öne sürülen ve temel görüşü destekleyen önermelerin her biri için 1 puan verilecektir. **Örnek:** - Özne bütün nesnelerin koşuludur. Var olan ne varsa özne için vardır. Çünkü bilginin nesnesi olmadığı sürece herkes bir öznedir. - Kişinin gövdesi zaman ve mekân içindedir ve bir nesnedir, çokluk ve birlik içinde değildir vb. **3. soru:** **a)** Metinde geçen görüş ve önermelerde kullanılan her bir kavram için 1, bu kavramların anlamları için 2 puan verilecektir. **Örnek:** -"Özne her şeyi bilendir ama hiç kimse tarafından bilinmeyendir." Görüşünde özne, bilen, bilinmeyen kavramlarına başvurulmuştur. Bu kavramlardan özne filozofa göre, her şeyi bilen, hiç kimse tarafından bilinmeyendir ve dünyanın taşıyıcısıdır vb. **b)** Metinde bilgi ve dil hataları içermediğine vurgu yapan her açıklama için 1 puan verilecektir. **Örnek:** - Metinde bilgi ve dil hatalarına rastlanmamaktadır. Filozof, kavramlara yüklediği anlamları açıklamıştır. **4. soru:** Filozofun düşüncelerinin sağlam ve ikna edici olduğuna değinen tüm açıklamalar için 1 puan verilecektir. **Örnek:** Özne nesnenin, var olanların, tüm fenomenlerin koşuludur. Bu nedenle tasarım olarak dünyanın zorunlu ve ayrılmaz iki yarısı özne ve nesnedir. Özne, zaman ve mekân dışı olduğu için bölünmemiştir. "Tasarım olarak dünyanın öteki yarısı öznedir. O, uzamla zamanda değildir, çünkü özne, algılayan her varlıkta bütündür, bölünmemiştir." olarak kurgulanmıştır. Özne yok olursa dünya da olmaz. Bu ikisi birbirinden ayrılmaz. Filozof, dünyanın ve varlıkların anlamını özneye bağlamış ve bu argümanını gövdenin nesne olmasıyla nesnelerin uyduğu yasalara uyan ama öznenin bu yasalara uymayan bir yapıda olduğunu açıklayarak sağlamlaştırmaya çalışmıştır. Bu da filozofun argümanında bizi ikna etmeye çalıştığını göstermektedir.
GERİ BİLDİRİM	Değerlendirme sonuçları dikkate alınarak felsefi bir görüşü veya argümanı sorgulama ile ilgili öğrencinin öğrenme eksikliklerini gidermeye yönelik felsefi metinlerle çalışmalar yapılması önerilir. Özellikle metinde yer alan felsefi kavramı bulmaları, felsefe soruları oluşturmaları önerilir. İlgi duydukları filozofların metinlerini bulmaları; basitten karmaşığa doğru adım adım görüş ve argümanları tespit etmeleri sağlanabilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 11

AÇIK UÇLU SORU

"HER ŞEYİ BİLEN, HİÇ KİMSE TARAFINDAN BİLİNMEYEN MİDİR?"

Aşağıda yer alan metni okuyarak soruları cevaplayınız.

1. sorunun doğru cevabı 2 puandır.

2. sorunun doğru cevabı 2 puandır.

3. sorunun **a** bölümünün doğru cevabı 2 puan, **b** bölümünün doğru cevabı 4 puandır.

4. sorunun doğru cevabı 1 puandır.

Toplam alabileceğiniz en yüksek puan 11'dir.

Her şeyi bilen, hiç kimse tarafından bilinmeyen, öznedir. Buna göre de, o, dünyanın taşıyıcısıdır, bütün görüngülerin, bütün nesnelerin koşuludur (açıkçası, geneldir, varlığı her zaman önceden kabul edilir). Çünkü, var olan ne varsa, özne için vardır. Bilginin nesnesi olmadığı sürece, bildiği sürece herkes kendini bu özne olarak bulur. Gelgelelim kişinin gövdesi bir nesnedir. Öyle ki, bu bakış açısından, gövdeye de tasarım deriz. Çünkü, dolaysız bir nesne olsa bile, gövde nesneler arasında bir nesnedir, onun da nesnelerin uyduğu yasalara uyması gerekir. Bütün algı nesneleri gibi, o da bilginin kalıpları olan uzam ile zamanın içindedir, çokluk da onlar aracılığıyla vardır. Tersine, bilen özne, hiçbir zaman bilinmez, o, bu kalıplara girmez. Ne ki, bu kalıplar her zaman özneyi gerektirir. Böylece onda ne çokluk ne de çokluğun karşıtı, birlik vardır. Biz onu hiç mi hiç bilmeyiz, ancak herhangi bir şey ona bilinir, o bilendir.

Öyleyse, tasarım olarak dünyanın, bizim, dünyanın şimdilik göz önüne aldığımız tek yönünün, özünde iki zorunlu, ayrılmaz yarısı vardır. Onun bir yarısı nesnedir. Nesnenin kalıpları uzam ile zaman, bunlar aracılığıyla da çokluktur. Tasarım olarak dünyanın öteki yarısı öznedir. O, uzamla zamanda değildir, çünkü özne, algılayan her varlıkta bütündür, bölünmemiştir. Öyle ki, algılayan biri, var olan milyonlarca kişinin tam olarak yaptığı gibi, nesneyle birlikte, tasarım olarak tüm dünyayı bütünler. Gelin görün ki, bu algılayan kişi savrulup giderse, tasarım olarak dünya da olmaz olur. Dolayısıyla bu yarılar düşüncede bile ayrılamaz. Çünkü bu ikisinden her birinin öteki aracılığıyla, öteki için anlamı, varlığı vardır. Bunların her biri öteki ile vardır; ötekiyle de yok olur.

Arthur Schopenhauer'un *İsteme ve Tasarım Olarak Dünya* adlı eserinden derlenmiştir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 11

1. Metinde geçen temel görüşlerden 2 tanesini yazınız.

.....
.....
.....
.....

2. Metinde öne sürülen ve temel görüşü destekleyen önermelerden 2 tanesini yazınız.

.....
.....
.....
.....

3. Metinde her bir görüş veya önerme için;

a) Kullanılan kavramlardan 2 tanesini yazınız. Bu kavramlara hangi anlamların yüklendiğini belirtiniz.

.....
.....
.....
.....

b) Bilgi ve dil hataları içerip içermediğini tespit ediniz.

.....
.....
.....
.....

4. Argümanlar, sağlam ve ikna edici olarak kurgulanmış mıdır?

.....
.....
.....
.....

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 12

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefenin Temel Konuları ve Problemleri
KONU	Bilgi Felsefesi
KAZANIM Kazanım Açıklaması	10.3.2. Bilgi felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar. *a) "Doğru bilgi mümkün müdür?", "Bilginin kaynağı nedir?", "Bilginin sınırları ve doğru bilginin ölçütleri nelerdir?" problemlerinden hareketle bilgi felsefesinin konusu kısaca açıklanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	10 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Tanılayıcı Dallanmış Ağaç**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencinin, verilen bilgilerden doğru seçimleri yapması beklenir.
DEĞERLENDİRME	Çıkışlara ulaşana kadar her bir doğru seçime 1 puan verilecektir. Öğrencinin 3 tam puan alabilmesi için 2. çıkışa ulaşması gerekmektedir. **Örnek 1:** 2. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 2. önermeye ulaşmıştır. 2. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 4. önermeye ulaşmıştır. 4. önerme için (Y)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 2. çıkışa ulaşmıştır. Bu durumda öğrenci 3 doğru seçim yapmış ve 3 puan almıştır. **Örnek 2:** 7. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (Y)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 3. önermeye ulaşmıştır. 3. önerme için (Y)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 7. önermeye ulaşmıştır. 7. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 7. çıkışa ulaşmıştır. Bu durumda öğrenci 1 doğru, 2 yanlış seçim yapmış ve 1 puan almıştır.
GERİ BİLDİRİM	Yanlış çıkışa ulaşan öğrencilerin "*Bilgi Felsefesinin Konusu ve Problemleri*" konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunun ulaştığı çıkışlar göz önünde bulundurularak sınıfın genelinde meydana gelen eksik veya yanlış değerlendirmeler ve kavram yanılgıları ortaya konularak bunların giderilmesine yönelik çalışmaların yapılması, konunun birlikte yeniden sınıfta ana hatlarıyla tekrar edilmesi önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 12

TANILAYICI DALLANMIŞ AĞAÇ

BİLGİ FELSEFESİ

Aşağıda "*Bilgi Felsefesi*" ile ilgili Doğru (D) / Yanlış (Y) önermeleri içeren tanılayıcı dallanmış ağaç verilmiştir. Verilen önermenin doğru olduğunu düşünüyorsanız (D) seçeneğini, yanlış olduğunu düşünüyorsanız (Y) seçeneğini seçmeniz gerekmektedir. İlk önermeden başlayarak yapacağınız Doğru (D) / Yanlış (Y) seçimleriyle, sekiz farklı çıkış noktasından birine ulaşabileceksiniz.

Çıkışlara ulaşana kadar her bir uygun seçime "Doğru (D) veya Yanlış (Y)" 1 puan verilecektir.

Alabileceğiniz en yüksek puan 3'tür.

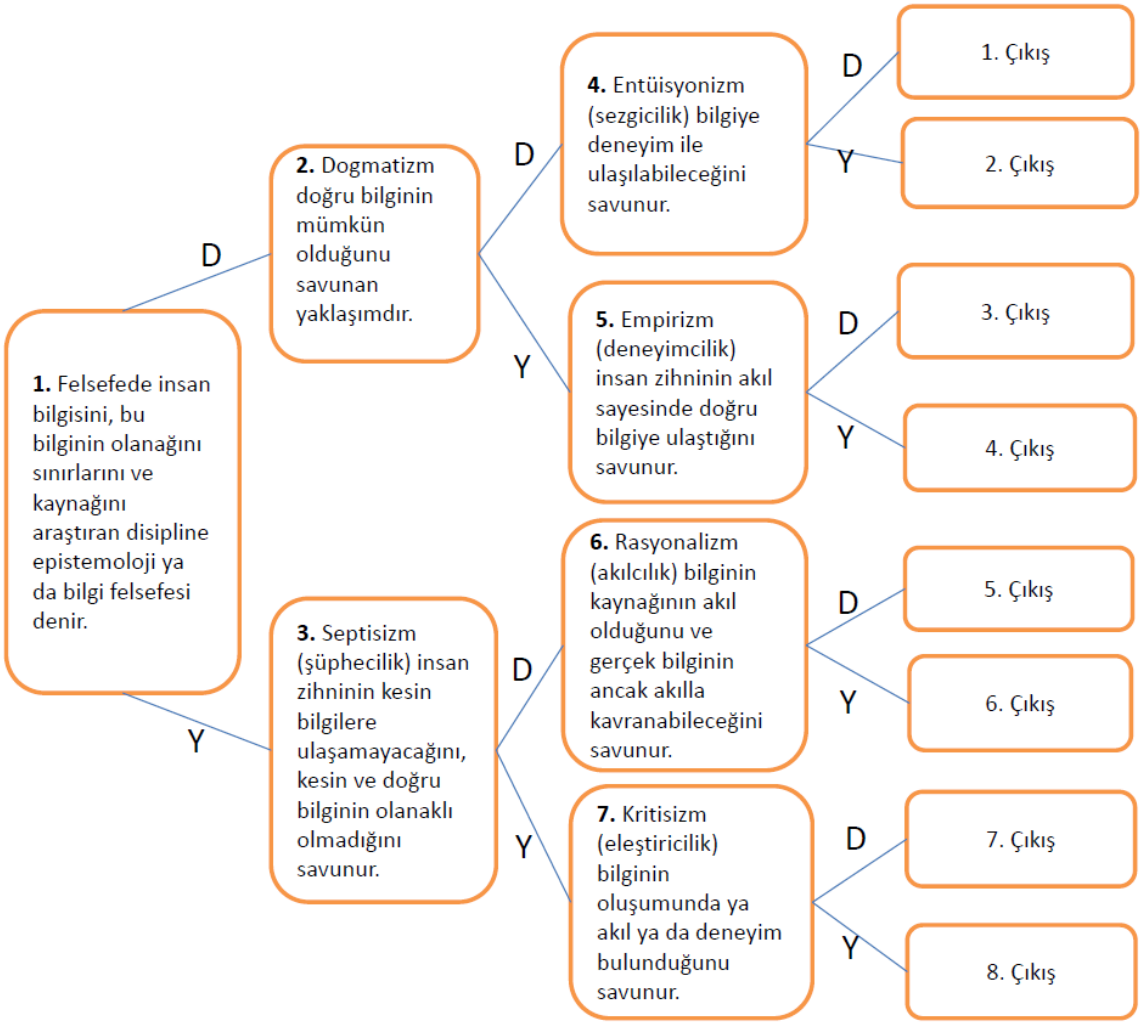

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 13

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefenin Temel Konuları ve Problemleri
KONU	Bilgi Felsefesi
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.3.2. Bilgi felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar. *a) "Doğru bilgi mümkün müdür?", "Bilginin kaynağı nedir?", "Bilginin sınırları ve doğru bilginin ölçütleri nelerdir?" problemlerinden hareketle bilgi felsefesinin konusu kısaca açıklanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	15 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Yapılandırılmış Grid**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerin "*Bilgi Felsefesi*" ile ilgili bilgi felsefesinin kavramlarını içeren yapılandırılmış griddeki kutucuk numaralarını kullanarak bu konu ile ilgili soruları cevaplaması beklenir.
DEĞERLENDİRME	**Doğru Cevaplar:** **I.** 1 ve 5 **II.** 3, 4, 8 ve 9 **III.** 2, 6 ve 12 **IV.** 5 **V.** 7 ve 9 **VI.** 3 ve 10 **VII.** 4 ve 11 **Örnek 1:** Öğrenci I. Soru için "1 ve 5" cevabını vermiş olsun. 1 ve 5. kutucukları doğru görülmektedir. Bu durumda; C1 = Doğru seçilen kutucuk sayısı, C2 = Toplam doğru kutucuk sayısı, C3 = Yanlış seçilen kutucuk sayısı, C4 = Toplam yanlış kutucuk sayısı olduğuna göre C1 = 2, C2 = 2, C3 = 0, C4 = 10 **Formül:** (C1:C2) – (C3:C4) = 2/2 – 0/10 = 1 olacaktır. Yukarıdaki formül uygulandığında sonucun 1 olduğu görülmektedir. Bu değere 1 eklenip 5 ile çarpılınca elde edilen sonuç olan '10' öğrencinin aldığı puanı göstermektedir. **Örnek 2:** Öğrenci I. soru için "1, 5, 8 ve 12" cevabını vermiş olsun. 1 ve 5. kutucukların doğru, 8 ve 12. kutucukların yanlış olduğu görülmektedir. Bu durumda; C1 = Doğru seçilen kutucuk sayısı, C2 = Toplam doğru kutucuk sayısı, C3 = Yanlış seçilen kutucuk sayısı, C4 = Toplam yanlış kutucuk sayısı olduğuna göre C1 = 2, C2 = 2 C3 = 2 ve C4 = 10'dur. **Formül:** (C1:C2) – (C3:C4) = 2/2 – 2/10 = 0,8 olacaktır. Yukarıdaki formül uygulandığında sonucun 0,8 olduğu görülmektedir. Bu değere 1 eklenip 5 ile çarpılınca elde edilen sonuç olan '9' öğrencinin aldığı puanı göstermektedir. (0,8+1) · 5 = 9 puan
GERİ BİLDİRİM	Kutucuklardaki kavramları yanlış seçen öğrencilerin "*Bilgi Felsefesi*" konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunda kavramlar yanlış seçilmiş ise öğretmenin "*Bilgi Felsefesi*" konusunu tekrar etmesi, yanlış öğrenmeleri düzeltmesi ve kavram yanılgılarını gidermesi önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 13

YAPILANDIRILMIŞ GRİD

BİLGİ FELSEFESİ

Aşağıda "*Bilgi Felsefesi*" ile ilgili soruların cevaplarının yer aldığı kutucuklar yapılandırılmış gridde, sorular ise yapılandırılmış gridin altında verilmiştir.
Kutucuklardaki numaraları kullanarak soruları cevaplamanız beklenmektedir.
Aynı kutucuğu birden fazla sorunun cevabı olarak kullanabilirsiniz.
Bütün sorulara doğru cevap verdiğinizde alabileceğiniz en yüksek puan 70'tir.

1 Dogmatizm	2 Platon	3 Kritisizm	4 Entüisyonizm
5 Septisizm	6 Aristoteles	7 John Locke	8 Rasyonalizm
9 Empirizm	10 Kant	11 Gazâlî	12 Sokrates

I. Yukarıdaki kavramlardan hangisi/hangileri 'Doğru bilgi mümkün müdür?' sorusuna yanıt veren görüşlerdir?

II. Yukarıdaki kavramlardan hangisi/hangileri bilgi felsefesinde doğru bilginin mümkün olduğunu savunan görüşlerdir?

III. Yukarıdakilerden hangisi/hangileri bilginin kaynağının akıl olduğunu savunan düşünürlerdir?

IV. Yukarıdaki kavramlardan hangisi/hangileri duyularımızın bizi yanıltığını, doğru bilginin mümkün olmadığını savunan görüşlerdir?

V. Yukarıdakilerden hangisi/hangileri bilginin kaynağının deney olduğunu savunan görüş ve bu görüşün temsilcisidir?

VI. Yukarıdakilerden hangisi/hangileri bilginin kaynağının hem akıl hem de deney olduğunu savunan görüş ve bu görüşün temsilcisidir?

VII. Yukarıdaki kavramlardan hangisi/hangileri bilginin kaynağının sezgi olduğunu savunan görüş ve bu görüşün temsilcisidir?

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 14

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefenin Temel Konuları ve Problemleri
KONU	Bilgi Felsefesi
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.3.2. Bilgi felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar. *a) "Doğru bilgi mümkün müdür?", "Bilginin kaynağı nedir?", "Bilginin sınırları ve doğru bilginin ölçütleri nelerdir?" problemlerinden hareketle bilgi felsefesinin konusu kısaca açıklanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	10 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Kelime İlişkilendirme Testi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerden **bilgi** ile ilgili zihninde çağrışım yapan kelime veya kavramları yazması, yazdığı bu kavram veya kelimeleri **bilgi** ile birlikte kullanarak anlamlı cümleler kurması beklenir.
DEĞERLENDİRME	**I. Bölüm:** Öğrencinin **bilgi** kavramı ile ilişkili bulduğu her bir kelime veya kavram için 1 puan verilir. **Örnek:** Empirizm, rasyonalizm, kritisizm vb. **II. Bölüm:** Öğrencinin yazdığı her anlamlı cümle için 2 puan verilir. **Örnek:** "Rasyonalizme göre bilginin kaynağı akıldır."
GERİ BİLDİRİM	Değerlendirme sonunda yeterli sayıda kelime yazamayan ve anlamlı cümle kuramayan öğrencilerin **bilgi** kavramını tekrar çalışmaları önerilir. Sınıf genelinde öğrenme eksikliğinin gözlemlenmesi durumunda öğretmen tarafından konunun tekrar edilmesi ve tespit edilen kavram yanılgılarının giderilmesi gerekmektedir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 14

KELİME İLİŞKİLENDİRME TESTİ

BİLGİ FELSEFESİ

I. Bölüm

Aşağıya **bilgi** kavramı ile ilgili zihninizde çağrışım yapan kelimeleri / kavramları 1 dakika içinde yazınız.

"**BİLGİ**" kavramı ile ilişkili her bir kelime veya kavram için 1 puan verilecektir.

BİLGİ .....

BİLGİ .....

BİLGİ .....

BİLGİ .....

BİLGİ .....

BİLGİ .....

BİLGİ .....

BİLGİ .....

BİLGİ .....

BİLGİ .....

II. Bölüm

I. Bölümde verdiğiniz cevaplarınız ile **bilgi** kavramının birlikte kullanıldığı anlamlı birer cümle yazınız.

Her anlamlı cümle için 2 puan verilecektir.

1. Cümle: .....

2. Cümle: .....

3. Cümle: .....

4. Cümle: .....

5. Cümle: .....

6. Cümle: .....

7. Cümle: .....

8. Cümle: .....

9. Cümle: .....

10. Cümle: .....

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 15

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefenin Temel Konuları ve Problemleri
KONU	Ahlak Felsefesi
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.3.4 Ahlak felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar. *a) "İyi ve kötünün ölçütü nedir?", "Özgürlük ve sorumluluk arasında nasıl bir ilişki vardır?", "Evrensel bir ahlak yasası var mıdır?" problemlerinden hareketle ahlak felsefesinin konusu kısaca açıklanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	15 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Yapılandırılmış Grid**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerin "*Ahlak felsefesinin konusu ve problemleri*" ile ilgili kavramları içeren yapılandırılmış griddeki kutucuk numaralarını kullanarak bu konu ile ilgili soruları cevaplaması beklenir.
DEĞERLENDİRME	**Doğru Cevaplar:** **I.**1, 5, 8 ve 12 **II.** 2, 4, 6, 9 ve 10 **III.** 3, 7 ve 11 **IV.** 5 ve 8 **V.** 1 ve 12 **VI.** 6 ve 11 **Örnek 1:** Öğrenci I. soru için hepsini doğru yaparak "1, 5, 8 ve 12" cevabını vermiş olsun. Bu durumda; C1 = Doğru seçilen kutucuk sayısı, C2= Toplam doğru kutucuk sayısı, C3= Yanlış seçilen kutucuk sayısı, C4= Toplam yanlış kutucuk sayısı olduğuna göre C1 = 4, C2 = 4 C3 = 0 ve C4 = 8'dir. **Formül:** (C1:C2) – (C3:C4) = 4/4 – 0/8 = 1 olacaktır. Yukarıdaki formül uygulandığında sonucun 1 olduğu görülmektedir. Bu değere 1 eklenip 5 ile çarpılınca elde edilen sonuç olan '10' öğrencinin aldığı puanı göstermektedir. (1+1) · 5 = 10 puan **Örnek 2:** Öğrenci I. soru için "2, 5, 8 ve 11" cevabını vermiş olsun. Bu durumda; C1 = 2, C2 = 4, C3 = 2 ve C4 = 8'dir. (C1:C2) – (C3:C4) = 2/4 – 2/8 = 0,25 olacaktır. Bulunan değere 1 eklenip 5 ile çarpılınca elde edilen sonuç olan '6,25' öğrencinin aldığı puanı göstermektedir.
GERİ BİLDİRİM	Kutucuklardaki kavramları yanlış seçen öğrencilerin "*Ahlak Felsefesi*" konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunda kavramlar yanlış seçilmiş ise öğretmenin "*Ahlak Felsefesi*" konusunu tekrar etmesi, yanlış öğrenmeleri düzeltmesi ve kavram yanılgılarını gidermesi önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 15

YAPILANDIRILMIŞ GRİD

AHLAK FELSEFESİ

Aşağıda "*Ahlak Felsefesi*" ile ilgili soruların cevaplarının yer aldığı kutucuklar yapılandırılmış gridde, sorular ise yapılandırılmış gridin altında verilmiştir.
Kutucuklardaki numaraları kullanarak soruları cevaplamanız beklenmektedir.
Aynı kutucuğu birden fazla sorunun cevabı olarak kullanabilirsiniz.
Bütün sorulara doğru cevap verdiğinizde alabileceğiniz en yüksek puan 60'tır.

1 İndeterminizm	2 Hedonizm	3 Erdem Etiği	4 Nihilizm
5 Determinizm	6 Pragmatizm	7 Ödev Etiği	8 Fatalizm
9 Anarşizm	10 Egoizm	11 Utilitarizm	12 Otodeterminizm

I. Yukardaki kavramlardan hangisi/hangileri özgürlük sorumluluk ilişkisinde ahlaki irade özerkliği ile ilgili görüşlerdir?

II. Yukardaki kavramlardan hangisi/hangileri evrensel ahlak yasasının mümkün olmadığını savunan görüşlerdir?

III. Yukardaki kavramlardan hangisi/hangileri evrensel ahlak yasasının mümkün olduğunu savunan görüşlerdir?

IV. Yukardaki kavramlardan hangisi/hangileri insanların ahlaki eylemde bulunurken özgür olmadığını savunan görüşlerdir?

V. Yukardaki kavramlardan hangisi/hangileri insanların ahlaki eylemde bulunurken özgür olduğunu savunan görüşlerdir?

VI. Yukardaki kavramlardan hangisi/hangileri faydayı temele alan fakat evrensel ahlak yasasının mümkün olup olmadığı konusunda karşıt görüşlere sahip yaklaşımlardır?

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 16

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefenin Temel Konuları ve Problemleri
KONU	Ahlak Felsefesi
KAZANIM Kazanım Açıklaması	10.3.4 Ahlak felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar. *a) "İyi ve kötünün ölçütü nedir?", "Özgürlük ve sorumluluk arasında nasıl bir ilişki vardır?", "Evrensel bir ahlak yasası var mıdır?" problemlerinden hareketle ahlak felsefesinin konusu kısaca açıklanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	10 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Kelime İlişkilendirme Testi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencinin **özgürlük** ile ilgili zihninde çağrışım yapan kelime veya kavramları yazması, yazdığı bu kavram veya kelimeleri **özgürlük** ile birlikte kullanarak anlamlı cümleler kurması beklenir.
DEĞERLENDİRME	**I. Bölüm:** Öğrencinin özgürlük kavramı ile ilişkili yazdığı her bir kelime veya kavram için 1 puan verilir. **Örnek:** İrade, sorumluluk, ahlak, bağımsız vb. **II. Bölüm:** Öğrencinin yazdığı her anlamlı cümle için 2 puan verilir. **Örnek:** "Özgürlük, bireyin kendi iradesi ile karar vermesidir."
GERİ BİLDİRİM	Bu ölçme aracının konu işlendikten sonra kullanılması durumunda: Değerlendirme sonunda yeterli sayıda kelime yazamayan, anlamlı cümle kuramayan öğrencilerin "*Özgürlük ve Sorumluluk*" konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıf genelinde öğrenme eksikliğinin gözlemlenmesi durumunda öğretmen tarafından konunun tekrar edilmesi ve tespit edilen kavram yanılgılarının giderilmesi gerekmektedir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 16

KELİME İLİŞKİLENDİRME TESTİ

AHLAK FELSEFESİ

I. Bölüm

Aşağıya **özgürlük** kavramı ile ilgili zihninizde çağrışım yapan kelimeleri / kavramları 1 dakika içinde yazınız.

"**ÖZGÜRLÜK**" kavramı ile ilişkili her bir kelime veya kavram için 1 puan verilecektir.

ÖZGÜRLÜK .....

ÖZGÜRLÜK .....

ÖZGÜRLÜK .....

ÖZGÜRLÜK .....

ÖZGÜRLÜK .....

ÖZGÜRLÜK .....

ÖZGÜRLÜK .....

ÖZGÜRLÜK .....

ÖZGÜRLÜK .....

ÖZGÜRLÜK .....

II. Bölüm

I. Bölümde verdiğiniz cevaplarınız ile **özgürlük** kelimesinin birlikte kullanıldığı anlamlı birer cümle yazınız.

Her anlamlı cümle için 2 puan verilecektir.

1. Cümle: .....
2. Cümle: .....
3. Cümle: .....
4. Cümle: .....
5. Cümle: .....
6. Cümle: .....
7. Cümle: .....
8. Cümle: .....
9. Cümle: .....
10. Cümle: .....

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 17

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefenin Temel Konuları ve Problemleri
KONU	Ahlak Felsefesi
KAZANIM Kazanım Açıklaması	10.3.4 Ahlak felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar. *c) Okul ortamında yaşanan durumlardan ve olaylardan hareketle özgürlük, sorumluluk ve kural (norm) ilişkisinin tartışılması sağlanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Değerlendirme*** * Kazanımın bilişsel düzeyi belirlenirken kazanım açıklaması dikkate alınmıştır.
ÖNERİLEN SÜRE	1 hafta hazırlık + 40 dakika münazaranın sınıf içerisinde uygulanması
ÖLÇME ARACI	**Performans Görevi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	• 4-6 kişilik gruplardan oluşturulan öğrencilerden; - Verilen örnek metinden yola çıkarak belirlenen birbirine karşıt görüşlerden kendisine ait olanı etkili biçimde savunması, - Münazarada üstlenecekleri görevlerle ilgili paylaşım yapması, - Verilen örnek olaydan hareketle savunacağı görüşle ilgili araştırma yapması, - Görüşünü destekleyecek argüman ve örnekler bulması, - Münazara sırasında sunumunda kullanacağı görüşünü açıklayan ve destekleyen metin oluşturması, - Savunmasını yaparken karşı grubun sözlerini bölmeden dinlemesi, eleştirilerini kendine sıra geldiğinde yapması beklenir.
DEĞERLENDİRME	Dereceleme ölçeği Öz ve akran değerlendirme
GERİ BİLDİRİM	Münazara için ön hazırlığı yetersiz olan öğrenciler bundan sonra nelere dikkat etmesi konusunda bilgilendirilir. Görüşünü destekleyecek argüman ve örnekleri bulma konusunda kaynak tavsiye edilir. Konuyu savunması sırasında eksikleri olan öğrencilere geri bildirim verilerek bu konuda kendilerini nasıl geliştirebilecekleriyle ilgili yönlendirme yapılır.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 17

PERFORMANS GÖREVİ

ÖZGÜRLÜK-SORUMLULUK İLİŞKİSİ İLE İLGİLİ MÜNAZARA

Yönerge:

Sevgili öğrenciler, bu görevde aşağıdaki metinden yola çıkarak size savunmanız için verilen görüşü münazara kurallarını dikkate alarak etkili bir biçimde savunmanız beklenmektedir.

Etkili bir sunum için;

- Konuşmanıza önceden hazırlık yapmanız,
- Savunduğunuz görüşe hâkim olmanız,
- Görüşünüzü inandırıcı bir biçimde savunmanız,
- Görüşünüzü günlük yaşamdan örneklerle desteklemeniz,
- Karşı grubun görüşlerini eleştirmeniz,
- Doğru ve etkili konuşmanız,
- Zamanı doğru kullanmanız,
- Karşı grubun fikirlerini müdahale etmeden dinlemeniz beklenmektedir.

EMRE'NİN SEÇİMİ

Okulda beden eğitimi dersleri dışında spor salonunun ve spor malzemelerinin kullanılması yasaktır. Bir gün salonun boş olduğunu ve öğretmenlerin olmadığını gören Ahmet, spor salonunda oynamak için arkadaşlarını çağırır. İki arkadaşı spor salonuna gitmeyi kabul eder. Emre, yasak olduğu için kabul etmez fakat arkadaşları onu korkaklıkla suçladığı için kabul etmek zorunda kalır. Daha sonra oynarlarken top cama gelir ve cam kırılır. Kırılan cam parçalarından dolayı arkadaşlarından biri kolundan yaralanır. Olay sonrasında Emre öğretmenlerine kendisinin suçlu olmadığını, arkadaşlarının zorlamasıyla spor salonuna gittiğini söyler. Fakat tüm öğrenciler daha önce okul kuralları konusunda bilgilendirilmiştir.

1.Grup: Emre koşullar ne olursa olsun davranışlarından sorumludur.

2.Grup: Emre isteyerek yapmadığı için davranışlarından sorumlu değildir.

Her bir grup kendisine verilen konuyu 'özgürlük', 'sorumluluk' ve 'kural (norm)' kavramları çerçevesinde savunur.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 17

DERECELEME ÖLÇEĞİ

Ölçütler	Çok İyi (4)	İyi (3)	Orta (2)	Geliştirilmesi Gerekli (1)
Konuşmasına hazırlıklı gelme durumu				
Görüşünü inandırma ve savunma gücü				
Savunduğu görüşe hâkim olma durumu				
Görüşünü günlük yaşamdan örneklerle destekleme				
Karşı grubun görüşlerini eleştirme, çürütme gücü				
Doğru ve etkili konuşma (vurgu, tonlama, jest, mimikleri kullanma)				
Zamanı doğru kullanma				
Toplam Puan				

ÖZ VE AKRAN DEĞERLENDİRME

Bu form, grup olarak çalışmalarınızı değerlendirmek için hazırlanmıştır.

Aşağıdaki tüm ifadeleri okuyunuz. Bu ifadelere göre önce gruptaki arkadaşlarınızı, son sütunda ise kendinizi değerlendiriniz.
Buna göre; *5: Çok iyi, 4: İyi, 3: Orta, 2: Kabul edilebilir, 1: Geliştirilmesi gerekli.*

Değerlendirme Yapan Öğrencinin Adı Soyadı:

Performans görevi öncesi/ süreci/ sonrası davranışlar	1. Öğrencinin Adı	2. Öğrencinin Adı	3. Öğrencinin Adı	4. Öğrencinin Adı	Ben
Konu ile ilgili temel kavramları bilir/bilirim.					
Ön hazırlık çalışmaları yapmıştır/yaptım.					
Çalışmalarını ilgili kavramları kapsayacak şekilde planlamıştır/planladım.					
Konu ile ilgili uygun materyalleri seçmiştir/seçtim.					
Elde edilen verileri doğru kaydetmiştir/kaydettim.					
Sunumu tam ve doğru bir şekilde hazırlamıştır/ hazırladım.					
Grup içinde aktif olarak sürece katılmıştır/katıldım.					

Bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 35, en düşük puan 7'dir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 18

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefi Okuma ve Yazma
KONU	Felsefi Metin Analizi
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.4.1. Felsefi bir metni analiz eder. *Felsefi bir metin örneğinde; "Metinde hangi felsefi kavramlar geçmektedir?", "Metinde hangi felsefi problem veya problemler ele alınmaktadır?", "Felsefi probleme veya problemlere filozofun bakış açısı nasıldır?", "Kullanılan kavramlar ve savunulan görüşler, güncel sorunların anlaşılması ve çözümlenmesi için nasıl bir katkı sunabilir?" soruları yoluyla analiz ve değerlendirme yapılması sağlanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Analiz**
ÖNERİLEN SÜRE	20 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Açık Uçlu Soru**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencinin verilen metni dikkatlice okuması, metni oluşturan bileşenleri tespit ederek metni analiz etmesi ve metne bağlı sorulara doğru cevap vermesi beklenir.
DEĞERLENDİRME	**1. soru:** Metinden 13 felsefi kavrama ulaşılabilir. Her doğru kavram için 1 puan verilecektir. **Örnek:** Metinde geçen felsefi kavramlar: değerlendirme (1), düşünme (1), tutarlılık (1), eylem/eylemsizlik (1), var olma/varoluş (1), değer yargısı (1), yaşam (1), görüş (1), anlama (1), fenomen (1), değer (1), temellendirme (1), genelleme (1). **2. soru:** Öğrencinin metinde ele alınan temel problemi yazması beklenir. Doğru yanıt için 1 puan verilecektir. **Örnek:** Değer ve değerlendirme kavramları ne anlama gelir? **3. soru:** Öğrencinin değer ve değerlendirme kavramının anlamına ilişkin doğru cevabına 1 puan verilecektir. **Örnek:** Bir kavram (değer) tüm yönleriyle bilinmeli, buna uygun kullanılmalıdır. **4. soru:** Öğrencinin metinde eleştirilen görüşleri içeren doğru cevabına puan 1 verilecektir. **Örnek:** Değer/ değerlendirme kavramının tek yönünün göz önünde bulundurulması eleştirilmiştir. **5. soru:** Öğrencinin "tek yönlü değerlendirme" ye ilişkin açıklamasını içeren doğru cevabına 1 puan verilecektir. **Örnek:** Farklı yönleri ve biçimleri olan değer kavramına ilişkin değerlendirmenin tek yönlü olmasının ulaşılan yargıda hataya sebep olabileceği belirtilmiş, tek yönlü değerlendirme bu gerekçeyle eleştirilmiştir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 18

<table>
<tr>
<td>DEĞERLENDİRME</td>
<td>
6. soru: Öğrencinin insanın değerlendirme yapmak zorunda olduğuna ilişkin cevabına 1, bunu yaparken değerlerin farklı yönlerinin göz önünde bulundurulması gerektiğine ilişkin cevabına 1 puan verilecektir.
Örnek: İnsanın değerlendirme yapmaktan kaçınamayacağı, hayatın her alanında değer görme, değer atfetme, değer biçme biçimlerinde bu değerlendirmeyi yapmak zorunda kalacağı, yapacağı değerlendirmelerde doğru sonuçlara ulaşmak için farklı yönleri göz önünde bulundurması gerektiği argümanları ile görüş desteklenmiştir.
<table>
<tr><td colspan="2">PUANLAMA CETVELİ</td></tr>
<tr><td>1. sorunun doğru cevabı</td><td>13 puan</td></tr>
<tr><td>2. sorunun doğru cevabı</td><td>1 puan</td></tr>
<tr><td>3.sorunun doğru cevabı</td><td>1 puan</td></tr>
<tr><td>4. sorunun doğru cevabı</td><td>1 puan</td></tr>
<tr><td>5. sorunun doğru cevabı</td><td>1 puan</td></tr>
<tr><td>6. sorunun doğru cevabı</td><td>2 puan</td></tr>
<tr><td>TOPLAM</td><td>19 puan</td></tr>
</table>
</td>
</tr>
<tr>
<td>GERİ BİLDİRİM</td>
<td>Değerlendirme sonuçları dikkate alınarak felsefi metin analizi çalışmasında hatalı değerlendirilen bileşenler (metinde geçen kavram, problem, görüş, karşı görüş vb.) yeniden gözden geçirilebilir, sınıf çalışması olarak, başka metinler üzerinden öğretmen rehberliğinde felsefi metin analizi çalışmaları yapılması önerilir.</td>
</tr>
</table>

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 18

AÇIK UÇLU SORU

FELSEFİ METİN ANALİZİ

Aşağıdaki "*İnsan ve Değerleri*" adlı metne göre soruları cevaplayınız.
1. soruda her bir kavram 1 puan olarak değerlendirileceğinden bu soru için alınabilecek en yüksek puan 13'tür.
2, 3, 4 ve 5. sorulara verilen doğru yanıtlar 1'er puan olarak değerlendirilecektir.
6. soru için verilen doğru cevapların her biri 1'er puan olmak üzere bu sorudan alınabilecek en yüksek puan 2'dir.
Alabileceğiniz en yüksek puan 19'dur.

İnsan ve Değerleri

Kişi karşılaştığı her şeyi şu veya bu şekilde değerlendirmek - adım başında karar almak, karar vermek, tavır takınmak, davranmak - zorundadır. Kişinin düşünme alanında karar vermemekte direnmesi bile, buna tutarlı olarak yaşamasını gerektirir. Bu ise eylemsizlik değil, olsa olsa belli bir durumda çoğunluğun yaptığını yapmamak, başka türlü davranmaktır: Mathlieu* değerlendirmeler yapmıyor değil, başka türlü değerlendirmeler yapıyor.

Kişinin başka kişileri, olayları, durumları, kendisini ve genellikle tek tek şeyleri değerlendirmesi insanın bir yapı özelliği, bir varolma şartıdır. Bu değerlendirme ise çeşitli tarzlarda yapılır: değerlendirilenin değerine uygun, değerlendirenin değerlendirilenle olan özel ilişkilerine göre ve geçerlikte olan genel değer yargılarına göre değerlendirmeler yapılabilir ve yapılmaktadır. Ve bu değerlendirmeleri kişi, seyirci olarak değil, kendi yaşamasında yapmaktadır.

Bu bakımdan değerlendirme bazan değerlendirilenin kendinde taşıdığı - onun bir yapı özelliği olan - değeri görme, bazan değerlendirilene değer atfetme, bazan da ona değer biçme olarak karşımıza çıkmaktadır.

Gerek felsefede, gerekse bazı insan bilimlerindeki birçok görüşlerin yaptığı gibi, değerlendirmeden bunlardan yalnız birini anlamak, yani değerlendirmeyi bunlardan sadece biriyle aynı görmek, üç ayrı fenomeni aynı saymak olur. Böyle bir karıştırmadan sonra değer problemiyle ilgili sorulara verilecek cevapların, çıkarılacak sonuçların ve değerlerle ilgili yapılacak temellendirmelerin de genellemeler olması ve fenomenlere aykırı düşmesi tabiidir.

İ. Kuçuradi, *İnsan ve Değerleri*

*J.P. Sartre'ın Les Chemins de la Liberte'deki baş kahraman.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 18

1) Metinde yer alan felsefi kavramlar nelerdir?

.....
.....
.....
.....

2) Metinde ele alınan temel problem nedir?

.....
.....
.....
.....

3) Ele alınan probleme dair geliştirilen temel görüş nedir?

.....
.....
.....
.....

4) Metinde eleştirilen görüş nedir?

.....
.....
.....
.....

5) Metindeki görüş hangi gerekçelerle eleştirilmektedir?

.....
.....
.....
.....

6) Metinde temel görüşü desteklemek için kullanılan argümanlar nelerdir?

.....
.....
.....
.....

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 19

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefi Okuma ve Yazma
KONU	Felsefi Metin Analizi
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.4.1. Felsefi bir metni analiz eder. *Felsefi bir metin örneğinde; "Metinde hangi felsefi kavramlar geçmektedir?", "Metinde hangi felsefi problem veya problemler ele alınmaktadır?", "Felsefi probleme veya problemlere filozofun bakış açısı nasıldır?", "Kullanılan kavramlar ve savunulan görüşler, güncel sorunların anlaşılması ve çözümlenmesi için nasıl bir katkı sunabilir?" soruları yoluyla analiz ve değerlendirme yapılması sağlanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Analiz**
ÖNERİLEN SÜRE	15 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Tanılayıcı Dallanmış Ağaç**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencinin, analizini yapmasını istediğimiz metin ile ilgili verilen önermelerden doğru seçimleri yapması beklenir.
DEĞERLENDİRME	Çıkışlara ulaşana kadar her bir doğru seçime 1 puan verilecektir. Öğrencinin 3 tam puan alabilmesi için 3. çıkışa ulaşması gerekmektedir. **Örnek 1:** 3. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 2. önermeye ulaşmıştır. 2. önerme için (Y)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 5. önermeye ulaşmıştır. 5. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 3. çıkışa ulaşmıştır. Bu durumda öğrenci 3 doğru seçim yapmış ve 3 puan almıştır. **Örnek 2:** 7. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (Y)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 3. önermeye ulaşmıştır. 3. önerme için (Y)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 7. önermeye ulaşmıştır. 7. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 7. çıkışa ulaşmıştır. Bu durumda öğrenci 1 doğru, 2 yanlış seçim yapmış ve 1 puan almıştır.
GERİ BİLDİRİM	Yanlış çıkışa ulaşan öğrencilerin metni daha dikkatli okuması ve "*Felsefi Metin Analizi*" konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunun ulaştığı çıkışlar göz önünde bulundurularak sınıfın genelinde meydana gelen eksik veya yanlış okumalar, değerlendirmeler ve kavram yanılgıları ortaya konularak bunların giderilmesine yönelik çalışmaların yapılması, metnin analizinin sınıfta birlikte yeniden analiz edilmesi önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 19

TANILAYICI DALLANMIŞ AĞAÇ

FELSEFİ METİN ANALİZİ

Aşağıda, verilen metin ile ilgili Doğru (D) / Yanlış (Y) önermeleri içeren tanılayıcı dallanmış ağaç verilmiştir. Verilen önermenin doğru olduğunu düşünüyorsanız (D) seçeneğini, yanlış olduğunu düşünüyorsanız (Y) seçeneğini seçmeniz gerekmektedir. İlk önermeden başlayarak yapacağınız Doğru (D) / Yanlış (Y) seçimleriyle, sekiz farklı çıkış noktasından birine ulaşabileceksiniz.
Çıkışlara ulaşana kadar her bir uygun seçime (Doğru (D) veya Yanlış (Y)) 1 puan verilecektir.
Alabileceğiniz en yüksek puan 3'tür.

Mizah gözü olan, çelişkileri yakalar. Tutarlılığı sorgular. (Hakikate "tutarlılıktır" diyenlere duyururum!)

Yanlışları sezmeye yardım eder. Köreltici alışkanlıkları, temeli olmayan görüşleri, böbürlenmeleri, insanca zayıflıkları kavramayı kolaylaştırır.

Yaratıcı ortamın "yumuşaklığını", "komik" gibi görünen tuhaflıkları konu edindiği için araştırdığımız konuyu farklı açılardan görmemizi sağlayabilir.

Eksik yanlarımızı, özürlerimizi, sınırlarımızı gösterebilir bize. Eleştiri ruhu getirir. Düşündürür. Hakikat denen şeyin komik olabileceği kimsenin aklına gelmiyor mu? Gerçeği araştıranlar neden hep "ciddi" seçenekler üstünde duruyorlar.

Ciddiyeti gereğinden çok ciddiye almanın gülünçlüğünü sezenler, mizahın gücüyle desteklenmiş ciddi bir yaşama çabasını anlayabilirler. Ciddi mizah: mizahi ciddiyet.

Ahmet İNAM, *Düşten Düşünceye*

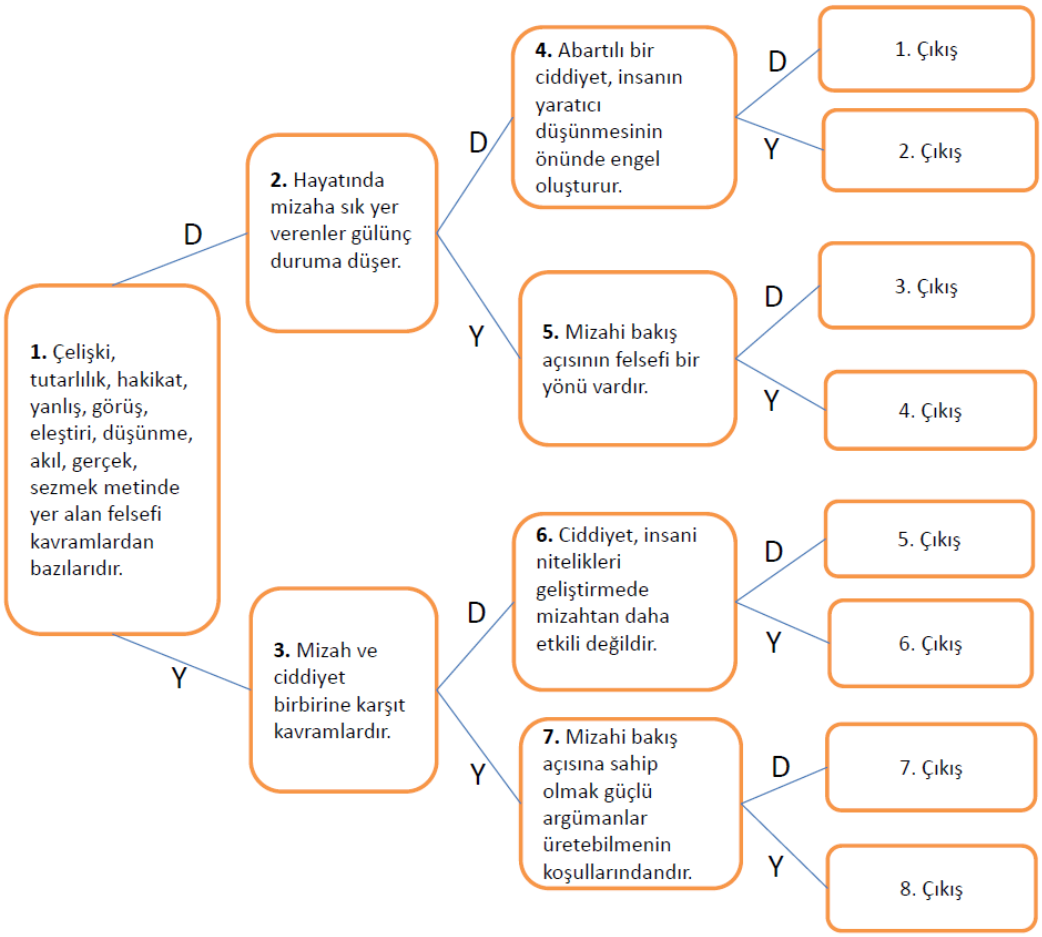

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 20

DERS	FELSEFE
SINIF	10
ÜNİTE	Felsefi Okuma ve Yazma
KONU	Felsefi Metin Analizi
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	10.4.1. Felsefi bir metni analiz eder. *Felsefi bir metin örneğinde; "Metinde hangi felsefi kavramlar geçmektedir?", "Metinde hangi felsefi problem veya problemler ele alınmaktadır?", "Felsefi probleme veya problemlere filozofun bakış açısı nasıldır?", "Kullanılan kavramlar ve savunulan görüşler, güncel sorunların anlaşılması ve çözümlenmesi için nasıl bir katkı sunabilir?" soruları yoluyla analiz ve değerlendirme yapılması sağlanır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Analiz**
ÖNERİLEN SÜRE	25 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Performans Görevi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerden; - Verilen felsefi metni okuması, - Metinde geçen felsefi kavramları tespit etmesi, - Metinde ele alınan temel problem ve problemleri belirlemesi, - Filozofun ele aldığı felsefi problemlere bakış açısını fark etmesi, - Metinde kullanılan kavram ve ele alınan sorunların güncel problemlerin çözümüne sağlayabileceği katkıyı değerlendirmesi, - Metnin analizine ilişkin görüşlerini sunması beklenir.
DEĞERLENDİRME	Öz ve Akran Değerlendirme
GERİ BİLDİRİM	Metinde yer alan kavram ve görüşleri belirlemekte zorlanan öğrencilere "*Felsefi Metin Analizi*" konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Farklı felsefi metin okumaları yaparak farklı görüş ve kavramları görmeleri bu sayede metin analizi tekrarı yapmaları önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 20

PERFORMANS GÖREVİ

FELSEFİ METİN ANALİZİ

Yönerge:

Sevgili öğrenciler; bu görevde sizlerden aşağıda verilen felsefi metnin analizini yapmanız beklenmektedir. Felsefi metin analizi, metni oluşturan ögelerin ayrıştırılarak belirlenmesi ve bu ögeler arasındaki ilişkilerin tespit edilmesini içerir. Felsefi metin analizi yaparken aşağıdaki hususlara dikkat etmeniz size kolaylık sağlayacaktır.

Görevinizi yaparken:

- Metinde geçen felsefi kavramlar nelerdir?
- Metinde ele alınan problem nedir?
- Filozofun ele alınan probleme ilişkin görüşü nedir?
- Filozofun görüşü kendi içinde tutarlı mıdır?
- Metinde ala alınan görüş hangi argümanlarla temellendirilmiştir?

sorularının cevaplarını bulmanız, metnin analizini yapmanızda size yardımcı olacaktır.

Görevinizin sonunda:

- Analiz yaparken, sorulara verdiğiniz cevapları not ediniz.
- Bulduğunuz cevapları grup arkadaşlarınızın cevapları ile karşılaştırıp birlikte tartışarak kapsamlı bir sunu elde ediniz.
- Elde ettiğiniz analiz sunusunu sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşıp öğretmeninize teslim ediniz.

Bir başkasını sıkı sıkıya tutunduğu bir yanlışla çatışan bir doğruya ikna etmek için riayet edilmesi gereken ilk kural kolay ve doğal bir kuraldır, yani: önce mukaddem (öncüller) gelsin, istidlal (vargı) onu takip etsin. Ancak bu kurala nadiren riayet edilir, hatta tersine çevrilir; çünkü heveskârlık, acelecilik ve dogmatik güven bizi sonuç yahut istidlali onun tam karşısındaki yanlışa bağlı olan kimsenin yüzüne gürültüyle patırtıyla ilan etmeye sevk eder. Bu onu kolayca çekingen ve ihtiyatlı hale getirir, ardından da bunların hangi sonucu getireceğini bildiğinden bir temellendirmenin dayanağı olarak ileri sürülen bütün esas /delil ve öncüllere kararlı biçimde karşı çıkar. Bu yüzden ulaşılmak istenen sonuç bütünüyle gizlenmeli ve sadece ona varmak için gerekli olan temellendirmenin öncül ve illetleri açık seçik, tam ve her açıdan verilmelidir. Hatta eğer mümkünse bu sonucu açık açık dile getirmekten dahi kaçınmalıyız. O dinleyicilerin aklında zorunlu ve mantıki olarak kendiliğinden belirecektir ve onların içinde oluşan kanaat böylece çok daha samimi olacaktır; ayrıca ona utanç hissi yerine öz saygı eşlik edecektir. Güç ve sıkıntılı durumlarda, aslında peşinde olduğumuz sonucun tam tersi bir sonuca ulaşmak istiyormuş gibi bir tavır ve kılığa bile bürünebiliriz.

Arthur Schopenhauer, *Tartışma Sanatının İncelikleri*

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 20

ÖZ VE AKRAN DEĞERLENDİRME

Bu form grup olarak çalışmalarınızı değerlendirmek üzere hazırlanmıştır. Aşağıdaki her ifadeyi okuyunuz.

Bu ifadelere göre; önce gruptaki arkadaşlarınızı son sütunda ise kendinizi değerlendiriniz.

Buna göre; 5: Çok iyi, 4: İyi, 3: Orta, 2: Kabul edilebilir, 1: Geliştirilmesi gerekli olarak dereceleyiniz.

Değerlendirme Yapan Öğrencinin Adı Soyadı:

Performans görevi öncesi / süreci / sonrası davranışlar	1. Öğrencinin Adı	2. Öğrencinin Adı	3. Öğrencinin Adı	4. Öğrencinin Adı	5. Öğrencinin Adı	6. Öğrencinin Adı	Ben
Verilen metni dikkatli bir şekilde okudu/ okudum.							
Yönergede cevaplanması önerilen soruları dikkate aldı/ aldım.							
Metnin farklı ögelerden oluştuğunu fark etti/ fark ettim.							
Metinde yer alan felsefi kavramları belirledi/ belirledim.							
Metinde ele alınan sorunu fark etti/fark ettim.							
Metinde savunulan iddiayı tespit etti/ tespit ettim.							
Temel görüşün dayandırıldığı argümanları belirledi/ belirledim.							
Kullanılan argümanlar ile kavramların mantıksal açıdan tutarlılığını değerlendirdi/ değerlendirdim.							
Grup içinde etkili bir iletişim kurdu/ kurdum.							
Yapılan çalışmanın sınıfa sunulmasına katkı sağladı/ sağladım.							
TOPLAM							

Grup çalışması hakkında genel görüş ve önerileriniz:

11. SINIF

Seçilen Kazanımlar ve Geliştirilen Ölçme Araçları

	KAZANIM	ÖLÇME ARACI
11. SINIF	11.1.2. MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.	Yapılandırılmış Grid
		Çalışma Kâğıdı
		Tanılayıcı Dallanmış Ağaç
	11.2.2. MS 2. yüzyıl-MS 15. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.	Kavram Haritası
		Performans Görevi
		Tanılayıcı Dallanmış Ağaç
	11.3.2. 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.	Kelime İlişkilendirme Testi
		Tanılayıcı Dallanmış Ağaç
		Performans Görevi
	11.4.2. 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.	Kavram Haritası
		Kelime İlişkilendirme Testi
		Yapılandırılmış Grid
	11.5.2. 20. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.	Performans Görevi
		Tanılayıcı Dallanmış Ağaç
		Yapılandırılmış Grid

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 1

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	MÖ 6. Yüzyıl-MS 2. Yüzyıl Felsefesi
KONU	MÖ 6. Yüzyıl-MS 2. yüzyıl Felsefesinin Ayırıcı Nitelikleri
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	11.1.2. MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar. *a) Filozofların ilk neden hakkındaki düşünceleri (Thales, Anaksimandros, Anaksimenes, Empedokles ve Demokritos) ve değişim düşüncesi (Lao Tse, Herakleitos ve Parmenides) ele alınır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	10 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Yapılandırılmış Grid**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerin *"İlk neden ve değişim düşünceleri"* ile ilgili filozofların düşüncelerini içeren yapılandırılmış griddeki kutucuk numaralarını kullanarak bu konu ile ilgili soruları cevaplaması beklenir.
DEĞERLENDİRME	Doğru Cevaplar: 1) 1,2,3,4,5,7,8 2) 1,2,3,4,5,7,8 3) 7,8 4) 2,8 5) 4 6) 6,7,8 Örnek 1: Öğrenci 1. soru için hepsini doğru yaparak "1, 2, 3, 4, 5, 7 ve 8" cevabını vermiş olsun. Bu durumda; C1= Doğru seçilen kutucuk sayısı, C2= Toplam doğru kutucuk sayısı, C3= Yanlış seçilen kutucuk sayısı, C4= Toplam yanlış kutucuk sayısı olduğuna göre C1 = 7, C2 = 7, C3 = 0 ve C4 = 1'dir. Formül: (C1:C2) – (C3:C4) = 7/7 – 0/1 = 1 olacaktır. Yukarıdaki formül uygulandığında sonucun 1 olduğu görülmektedir. Bu değere 1 eklenip 5 ile çarpılınca elde edilen sonuç olan '10' öğrencinin aldığı puanı göstermektedir. (1+1)·5 = 10 puan Örnek 2: Öğrenci 1. soru için "1, 2, 3, 4 ve 6" cevabını vermiş olsun. Bu durumda; C1 = 4, C2 = 7, C3 = 1 ve C4 = 1'dir. (C1:C2) – (C3:C4) = 4/7 – 1/1 = 0,43 olacaktır. Bulunan değere 1 eklenip 5 ile çarpılınca elde edilen sonuç olan '7,15' öğrencinin aldığı puanı göstermektedir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 1

GERİ BİLDİRİM	Kavramları yanlış yerleştiren öğrencilerin *"İlk neden ve değişim düşünceleri"* konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunda kavramlar yanlış yerleştirilmiş ise öğretmenin *"İlk neden ve değişim düşünceleri"* konusunu tekrar etmesi, yanlış öğrenmeleri düzeltmesi ve kavram yanılgılarını gidermesi önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 1

YAPILANDIRILMIŞ GRİD

İLK NEDEN VE DEĞİŞİM DÜŞÜNCELERİ

Aşağıda *"İlk neden ve değişim düşünceleri"* ile ilgili soruların cevaplarının yer aldığı kutucuklar yapılandırılmış gridde, sorular ise yapılandırılmış gridin altında verilmiştir.
Kutucuklardaki numaraları kullanarak soruları cevaplamanız beklenmektedir.
Aynı kutucuğu birden fazla sorunun cevabı olarak kullanabilirsiniz.
Bütün sorulara doğru cevap verdiğinizde alabileceğiniz en yüksek puan 60'tır.

1 THALES	2 ANAXİMANDROS	3 ANAXİMENES	4 EMPEDOKLES
5 DEMOKRİTOS	6 LAO TSE	7 HERAKLEİTOS	8 PARMENİDES

1. Yukarıdaki filozoflardan hangisi/ hangileri "doğa filozofları" olarak adlandırılmışlardır?
2. Yukarıdaki filozoflardan hangisi/ hangileri "arkhe nedir?" sorusuna yanıt aramıştır?
3. Yukarıdaki filozoflardan hangileri felsefe tarihindeki ilk büyük karşıtlığın tarafıdır?
4. Yukarıdaki filozoflardan hangisi/ hangilerine göre varlığın ilk nedeni maddi bir unsur değildir?
5. Yukarıdakilerden hangisi/ hangileri varlığın ana maddesi olarak birden fazla unsuru kabul eder?
6. Yukarıdakilerden hangisi/ hangileri "değişim problemi" üzerinde durmuştur?

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 2

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	MÖ 6. Yüzyıl- MS 2. Yüzyıl Felsefesi
KONU	MÖ 6. Yüzyıl- MS 2.Yüzyıl Felsefesinin Karakteristik Özellikleri
KAZANIM Kazanım Açıklaması	11.1.2. MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar. *c) Platon ve Aristoteles'in varlık, bilgi ve değer anlayışları ele alınır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	25 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Çalışma Kâğıdı**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerden *"Platon ve Aristoteles'in varlık, bilgi ve değer anlayışları"* ile ilgili olarak; Platon ve Aristoteles'in varlık, bilgi ve değer anlayışlarını ve bu anlayışların ortak ve farklı yönlerini tablonun ilgili yerlerini doldurmaları beklenmektedir.
DEĞERLENDİRME	Filozofların anlayışları ile ilgili vereceğiniz doğru cevap (1) puan, ortak ve farklı yönleri ile ilgili doğru cevap (2) puan olarak değerlendirilecektir. Bütün bölümleri doğru cevaplayan öğrencinin alacağı toplam puan (18) olacaktır.

VARLIK ANLAYIŞI	
Platon'un Varlık Anlayışı: Gerçek varlık değişmeyen, akılla kavranabilen idealardır. İdealar duyusal dünyanın dışındadır.	
Aristoteles'in Varlık Anlayışı: İdealar, varlıkların içinde bulunan ve varlığı o varlık yapan özlerdir. Varlığın maddi, formel, fail ve ereksel olmak üzere dört nedeni vardır.	
Ortak Yönleri	**Farklı Yönleri**
Varlık 'idea'dır. Gerçek varlık maddi cinsten değil düşünce cinsindendir.	Platon, ideaları ayrı bir evrende kabul eder. Aristoteles'e göre idealar ayrı bir evrende değil, varlıkların içindedir ve varlığa şekil verirler. Aristoteles bu yönüyle realizmi temsil eder.
BİLGİ ANLAYIŞI	
Platon'un Bilgi Anlayışı: Bilgi hatırlamadır. Doğru bilgi ideaların bilgisidir ve ruh idealar dünyasında yaşarken bu bilgiyi akıl yoluyla edinmiştir. Fenomenler dünyasının bilgisi duyularla elde edilir ve yanıltıcıdır.	
Aristoteles'in Bilgi Anlayışı: Bilmek duyular ve akıl yürütme yoluyla gerçekleşir. Bilgi, tümel önermelerle tikel önermeler arasında akıl yürütmeyle kurulur, ilgili olduğu nesneyle aynıdır ve onun nedenlerinin bilgisidir.	
Ortak Yönleri	**Farklı Yönleri**
Bilginin kaynağı akıldır. Bu anlamda her iki filozof da rasyonalisttir.	Platon, bilginin hatırlama olduğunu ifade ederken Aristoteles, bilginin akıl yürütme yoluyla sonradan edinildiğini savunur.
DEĞER ANLAYIŞI (Ahlak, Sanat, Siyaset)	
Platon'un Değer Anlayışı: Bütün ideaların en üstünde yer alan "İyi idea"sının bilgisine ulaşmak için erdemli, adil ve doğru olmak gerekir. Sanat taklittir ve gerçek sanat ideanın taklidiyle mümkündür. Siyaset felsefesi düşüncesini insanların istek ve ihtiyaçlarının doğal bir sonucu olarak oluşturduğu "devlet" düşüncesiyle açıklar.	
Aristoteles'in Değer Anlayışı: Erdemli olmak orta yolu bulmak yani ölçülü olmaktır. 'Altın orta' olarak ifade edilen görüşü iki aşırı uç arasında olabilmeyi ifade eder. Sanatın doğanın bir taklidi olduğunu ifade eder. Siyaset anlayışında devletin insanın toplumsallığının bir sonucu olarak oluştuğunu savunur.	
Ortak Yönleri	**Farklı Yönleri**
Ahlaki eylemin amacı mutluluktur. Sanat, taklit sonucu oluşur. Devlet, doğal bir kurumdur.	Platon'a göre gerçek sanat ideaların taklidi, Aristoteles'e göre doğanın taklididir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 1

GERİ BİLDİRİM	Çalışma kağıdındaki tablonun ilgili bölümlerini yanlış cevaplayan öğrencilerin *"Platon ve Aristoteles'in varlık, bilgi ve değer anlayışları"* konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunda etkinliklere yanlış cevaplar verilmiş ise öğretmenin *"Platon ve Aristoteles'in varlık, bilgi ve değer anlayışları"* konusunu tekrar etmesi, yanlış öğrenmeleri düzeltmesi önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 2

ÇALIŞMA KAĞIDI

PLATON VE ARİSTOTELES'İN VARLIK, BİLGİ VE DEĞER ANLAYIŞLARI

Aşağıdaki tabloda Platon ve Aristoteles'in varlık, bilgi ve değer anlayışları ve bu anlayışlar arasındaki ortak ve farklı yönlerin neler olduğunu kısaca yazmanız istenmektedir.
Filozofların anlayışları ile ilgili vereceğiniz doğru cevap (1) puan, ortak ve farklı yönleri ile ilgili doğru cevap (2) puan olarak değerlendirilecektir.

VARLIK ANLAYIŞI	
Platon'un Varlık Anlayışı:	
Aristoteles'in Varlık Anlayışı:	
Ortak Yönleri	**Farklı Yönleri**
BİLGİ ANLAYIŞI	
Platon'un Bilgi Anlayışı:	
Aristoteles'in Bilgi Anlayışı:	
Ortak Yönleri	**Farklı Yönleri**
DEĞER ANLAYIŞI (Ahlak, Sanat, Siyaset)	
Platon'un Değer Anlayışı:	
Aristoteles'in Değer Anlayışı:	
Ortak Yönleri	**Farklı Yönleri**

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 3

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	MÖ 6. YÜZYIL- MS 2. YÜZYIL FELSEFESİ
KONU	MÖ 6. Yüzyıl- MS 2. Yüzyıl Felsefesinin Ayırıcı Nitelikleri
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	11.1.2. MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar. *b) Sokrates ve Sofistlerin (Protagoras ve Gorgias) bilgi ve ahlak anlayışları ele alınır.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	25 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Tanılayıcı Dallanmış Ağaç**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	*"Sokrates ve Sofistlerin bilgi ve ahlak anlayışları"* konusu ile ilgili verilen önermelerden öğrencinin doğru seçimleri yapması beklenir.
DEĞERLENDİRME	Çıkışlara ulaşana kadar her bir doğru seçime 1 puan verilecektir. Öğrencinin 4 tam puan alabilmesi için 3. çıkışa ulaşması gerekmektedir. **Örnek 1:** 3. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 2. önermeye ulaşmıştır. 2. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 4. önermeye ulaşmıştır. 4. önerme için (Y)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 9. önermeye ulaşmıştır. 9. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 3. çıkışa ulaşmıştır. Bu durumda öğrenci 4 doğru seçim yapmış ve 4 puan almıştır. **Örnek 2:** 1. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 2. önermeye ulaşmıştır. 2. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 4. önermeye ulaşmıştır. 4. önerme için (D)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 8. önermeye ulaşmıştır. 8. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 1. çıkışa ulaşmıştır. Bu durumda öğrenci 3 doğru, 1 yanlış seçim yapmış ve 3 puan almıştır.
GERİ BİLDİRİM	Yanlış çıkışa ulaşan öğrencilerin *"Sokrates ve Sofistlerin bilgi ve ahlak anlayışları"* konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunun ulaştığı çıkışlar göz önünde bulundurularak sınıfın genelinde görülen eksik veya yanlış öğrenmelerin belirlenerek giderilmesine yönelik çalışmaların yapılması önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 3

TANILAYICI DALLANMIŞ AĞAÇ

Sokrates ve Sofistlerin Bilgi ve Ahlak Anlayışları

"Sokrates ve Sofistlerin bilgi ve ahlak anlayışları" konusu ile ilgili tanılayıcı dallanmış ağaçta verilen önermelerin doğru olduğunu düşünüyorsanız (D) seçeneğini, yanlış olduğunu düşünüyorsanız (Y) seçeneğini seçmeniz gerekmektedir. İlk önermeden başlayarak yapacağınız Doğru (D) / Yanlış (Y) seçimleriyle, (16) on altı farklı çıkış noktasından birine ulaşabileceksiniz.

Çıkışlara ulaşana kadar her bir uygun seçime (Doğru (D) veya Yanlış (Y)) 1 puan verilecektir.

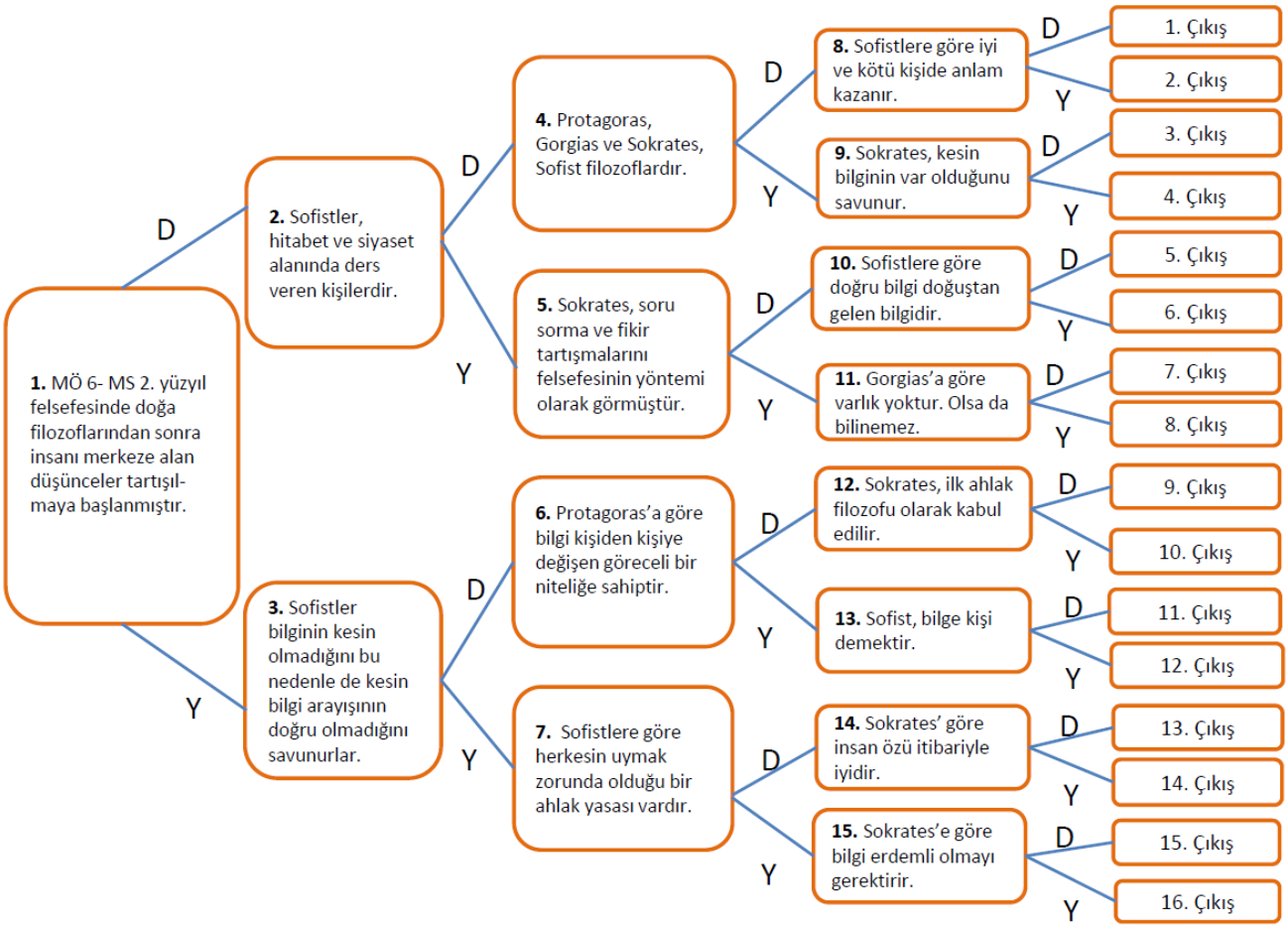

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 4

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	MS 2. Yüzyıl-MS 15. Yüzyıl Felsefesi
KONU	Hristiyan Felsefesinin Temel Özellikleri ve Öne Çıkan Problemleri
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	11.2.2. MS 2. yüzyıl-MS 15. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar. *a) MS 2. yüzyıl-MS 15. yüzyıl Hristiyan felsefesinin temel özellikleri ve problemleri üzerinde durulur.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	10 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Kavram Haritası**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	*Öğrencilerden "Hristiyan felsefesinin temel özellikleri ve öne çıkan problemleri"* ile ilgili verilen kavramları doğru yerleştirerek bağlantı ifadeleri ile birlikte anlamlı bir cümle oluşturup kavram haritasını tamamlamaları beklenir.
DEĞERLENDİRME	Doğru yerleştirilen her kavram 1 puan olarak değerlendirilecektir. Kavram haritasında 14 kavram bulunduğundan öğrencinin alabileceği en yüksek puan 14'tür. 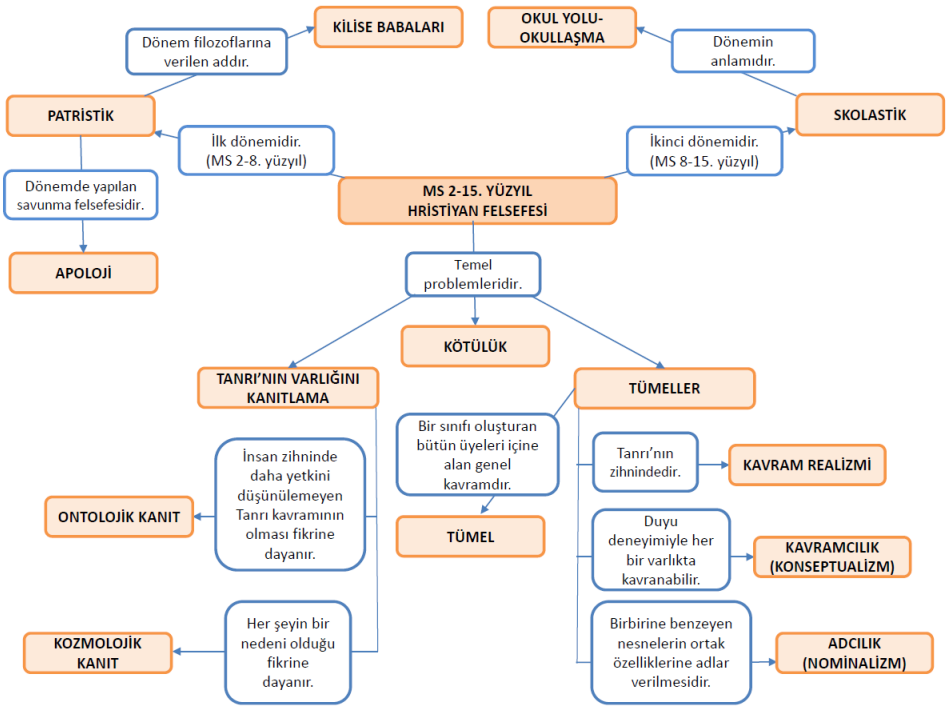

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 1

GERİ BİLDİRİM	Kavramları yanlış yerleştiren öğrencilerin *"Hristiyan felsefesinin temel özellikleri ve öne çıkan problemleri"* konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunda kavramlar yanlış yerleştirilmişse öğretmenin konuyu tekrar etmesi, yanlış öğrenmeleri düzeltmesi ve kavram yanılgılarını gidermesi önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 4

KAVRAM HARİTASI

Hristiyan Felsefesinin Temel Özellikleri ve Öne Çıkan Problemleri

Aşağıda *"Hristiyan Felsefesinin Temel Özellikleri ve Öne Çıkan Problemleri"* ile ilgili kavramlar ve kavram haritası iskeleti verilmiştir.
Aşağıda verilen kavramları, kavram haritasındaki boşluklara bağlantı ifadeleriyle anlamlı bir cümle oluşturacak şekilde yerleştiriniz.
Doğru yerleştirilen her kavram 1 puan olarak değerlendirilecektir.
Alabileceğiniz en yüksek puan 14'tür.

Hristiyan felsefesinin temel özellikleri ve öne çıkan problemleri ile ilgili kavramlar		
Kavramcılık/Konseptualizm	Adcılık/Nominalizm	Tanrı'nın varlığını kanıtlama
Okul yolu/Okullaşma	Kozmolojik kanıt	Kavram realizmi
Kötülük	Kilise Babaları	Ontolojik kanıt
Patristik	Tümeller	Apoloji
Tümel	Skolastik	

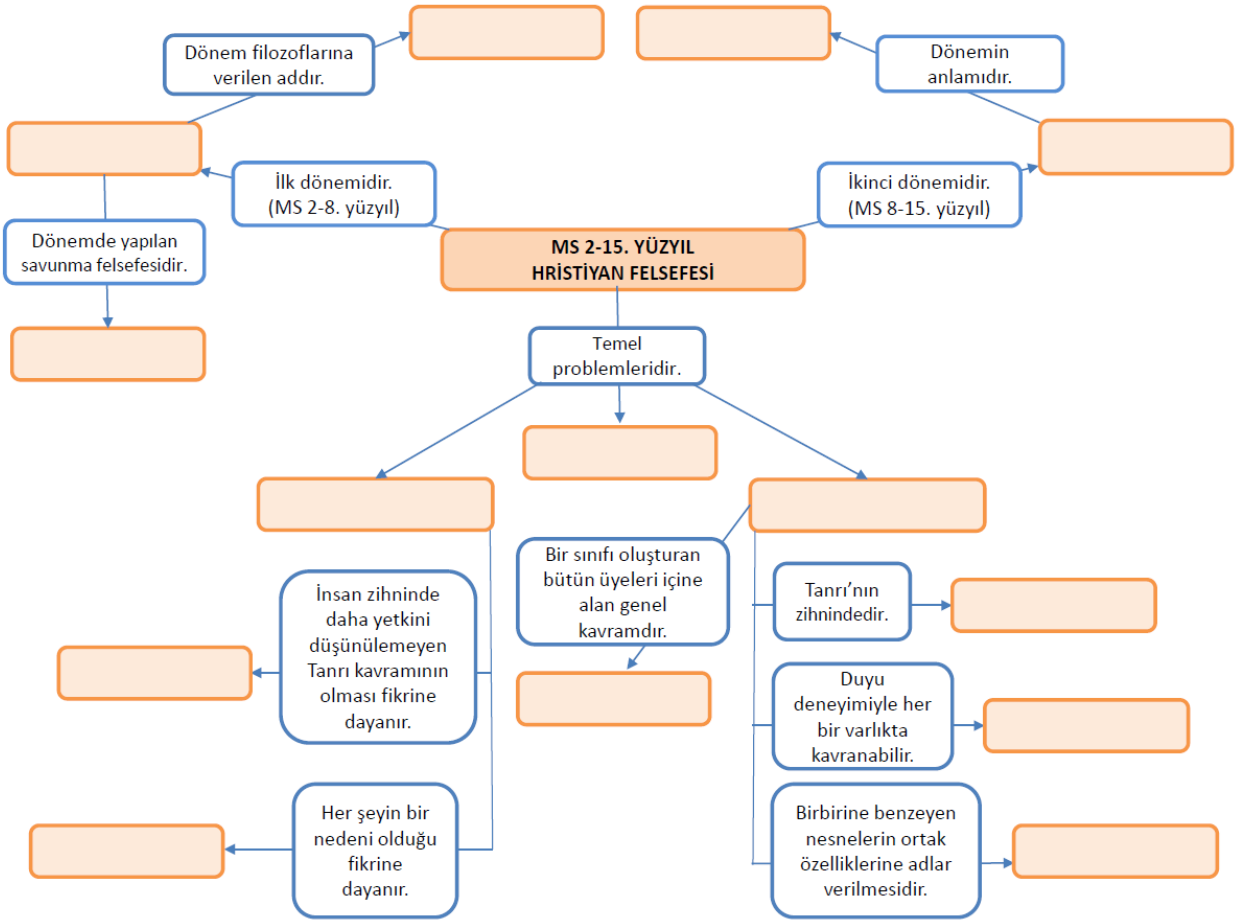

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 5

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	MS 2. Yüzyıl-MS 15. Yüzyıl Felsefesi
KONU	8. Yüzyıl- 12. Yüzyıl Çeviri Faaliyetlerinin İslam ve Batı Felsefesine Etkisi
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	11.2.2. MS 2. yüzyıl-MS 15. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar. *d) 8-12. yüzyıl arasındaki çeviri faaliyetlerinin İslam felsefesine ve Batı felsefesine etkileri üzerinde durulur.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	1 Hafta
ÖLÇME ARACI	**Performans Görevi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerden; • Çalışma planı hazırlaması, • *"8-12. yüzyıl arasındaki çeviri faaliyetlerinin İslam felsefesine ve Batı felsefesine etkileri"* ile ilgili kapsamlı bir araştırma yapması, • Araştırma yaparken; ✓ Çeviri merkezlerinin yerlerini, ✓ "Beyt'ül Hikme"nin çeviri faaliyetlerindeki yeri ve önemini, ✓ Çevirisi yapılan eserleriyle dönemi en çok etkileyen Antik Yunan filozoflarını ve düşüncelerini, ✓ 8-12. yüzyıl arasında yapılan çeviri faaliyetlerinin İslam felsefesine etkilerini, ✓ 8-12. yüzyıl arasında yapılan çeviri faaliyetlerinin Batı felsefesine etkilerini dikkate alması, • Elde ettikleri bilgilerden ve ilgili görsellerden yararlanarak bir sunu hazırlayıp sınıf ortamında sunmaları beklenir.
DEĞERLENDİRME	Performans ve Sunu Değerlendirme Ölçeği Öz ve Akran Değerlendirme Ölçeği
GERİ BİLDİRİM	Değerlendirme sonuçları dikkate alınarak *"8-12. yüzyıl arasındaki çeviri faaliyetlerinin İslam felsefesine ve Batı felsefesine etkileri"* konusu ile ilgili öğrencilerin öğrenme eksikliklerini gidermeye yönelik çalışmalar yapılması önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 5

PERFORMANS GÖREVİ

8-12. Yüzyıl Arasındaki Çeviri Faaliyetlerinin İslam Felsefesine ve Batı Felsefesine Etkileri

Yönerge:

Sevgili öğrenciler, bu görevde *"8-12. yüzyıl arasındaki çeviri faaliyetlerinin İslam felsefesine ve Batı felsefesine etkileri"* ni araştırmanız ve araştırma sonuçlarınızı hazırladığınız bir sunu ile sınıf ortamında paylaşmanız beklenmektedir.

Araştırmanız sırasında;

▶ Çeviri merkezlerinin yerlerini,

▶ "Beyt'ül Hikme"nin çeviri faaliyetlerindeki yeri ve önemini,

▶ Çevirisi yapılan eserleriyle dönemi en çok etkileyen Antik Yunan filozoflarını ve düşüncelerini,

▶ 8-12. yüzyıl arasında yapılan çeviri faaliyetlerinin İslam felsefesine etkilerini,

▶ 8-12. yüzyıl arasında yapılan çeviri faaliyetlerinin Batı felsefesine etkilerini dikkate almanız beklenmektedir.

Görevinize başlamadan önce şunlara dikkat etmelisiniz:

• 4-6 kişilik bir grup oluşturarak çalışma planı hazırlayın.

• Planda yapılacak işleri çalışma takviminizde belirtin.

Görevinizi yaparken şunlara dikkat etmelisiniz:

• Konu hakkında çeşitli kaynaklardan (kitaplar, dergiler, çevrim içi kaynaklar vb.) kapsamlı bir araştırma yapın.

• Elde ettiğiniz bilgileri kullanarak konu ile ilgili metin oluşturun.

• Sunuda kullanacağınız görselleri tespit edin.

• Elde ettiğiniz bilgileri doğru biçimde kullanarak bir sunu hazırlayın.

Görevinizin bitiminde şunlara dikkat etmelisiniz:

• Çalışmanızı sınıf ortamında paylaşın.

• Konuyla ilgili arkadaşlarınızın sorularına yanıt verin.

• Çalışmanızı öğretmeninize zamanında teslim edin.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 5

PERFORMANS DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI				
BECERİLER	**Çok iyi (4)**	**İyi (3)**	**Orta (2)**	**Geliştirilmesi gerekli (1)**
I- PERFORMANS HAZIRLAMA SÜRECİ				
Performansa uygun çalışma planı ve görev dağılımı yapma				
Farklı kaynaklardan bilgi toplama				
Performansı çalışma planına göre gerçekleştirme				
II. PERFORMANSIN İÇERİĞİ				
Doğru bilgileri kullanma				
Bilgileri düzenleme				
Verileri analiz etme				
Elde edilen verilerden çıkarımda bulunarak metinleri hazırlama				
Araştırma raporunda Türkçeyi doğru ve düzgün kullanma				
III. SUNU				
Etkili bir giriş yapma				
Sununun içeriği, tasarımı ve organizasyonu				
Öğretim teknolojilerinden, yöntem ve tekniklerinden yararlanabilme				
Türkçeyi doğru ve düzgün konuşma				
Ses tonunu, sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanabilme				
Konu ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme				
Konuyla ilgili soruları yanıtlama				
İş birliği ve uyum içinde çalışma				
Sunu sırasında özgüvene sahip olma				
Zamanı verimli kullanabilme				
TOPLAM				

Bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 72, en düşük puan 18'dir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 5

Öz ve Akran Değerlendirme

Bu form grup olarak çalışmalarınızı değerlendirmek üzere hazırlanmıştır.
Aşağıdaki her ifadeyi okuyunuz.
Bu ifadelere göre, önce gruptaki arkadaşlarınızı son sütunda ise kendinizi değerlendiriniz.
Buna göre; 4:Çok iyi, 3:İyi, 2:Orta, 1:Geliştirilmesi gerekli olarak dereceleyiniz.

Değerlendirme Yapan Öğrencinin Adı Soyadı:	**1. Öğrencinin adı-soyadı**	**2. Öğrencinin adı-soyadı**	**3. Öğrencinin adı-soyadı**	**4. Öğrencinin adı-soyadı**	**5. Öğrencinin adı-soyadı**	**Ben**
Ön hazırlık çalışmaları yapmıştır/yaptım.						
Konu ile ilgili temel kavramları bilir/bilirim.						
Çalışmaları ilgili konuları kapsayacak şekilde planlamıştır/planladım.						
Konu ile ilgili uygun materyalleri seçmiştir/seçtim.						
Elde edilen verileri doğru kaydetmiştir/kaydettim.						
Sunumu tam ve doğru bir şekilde hazırlamıştır/hazırladım.						
Grup içinde aktif olarak sürece katılmıştır/ katıldım.						
Grup içinde etkili bir iletişim kurmuştur/kurdum.						
Konu ile ilgili sorulara net ve doğru cevap vermiştir/verdim.						
Zamanı verimli kullanmıştır/kullandım.						
TOPLAM						

Bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 40, en düşük puan 10'dur.

Grup çalışması hakkında genel görüş ve önerileriniz:

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 6

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	MS 2. Yüzyıl-MS 15. Yüzyıl Felsefesi
KONU	İslam Felsefesinin Temel Özellikleri ve Öne Çıkan Problemleri
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	11.2.2. MS 2. yüzyıl-MS 15. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar. *b) MS 2. yüzyıl-MS 15. yüzyıl İslam felsefesinin temel özellikleri ve problemleri üzerinde durulur.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	10 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Tanılayıcı Dallanmış Ağaç**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencinin, *"İslam Felsefesinin Temel Özellikleri ve Öne Çıkan Problemleri"* ile ilgili verilen önermelerden doğru seçimleri yapması beklenir.
DEĞERLENDİRME	Çıkışlara ulaşana kadar her bir doğru seçime 1 puan verilecektir. Öğrencinin 4 tam puan alabilmesi için 3. çıkışa ulaşması gerekmektedir. **Örnek 1:** 3. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 2. önermeye ulaşmıştır. 2. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 4. önermeye ulaşmıştır. 4. önerme için (Y)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 9. önermeye ulaşmıştır. 9. önerme için ise (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 3. çıkışa ulaşmıştır. Bu durumda öğrenci 4 doğru seçim yapmış ve 4 puan almıştır. **Örnek 2:** 11. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (Y)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 3. önermeye ulaşmıştır. 3. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 6. önermeye ulaşmıştır. 6. önerme için (Y)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 13. önermeye ulaşmıştır. 13. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 11. çıkışa ulaşmıştır. Bu durumda öğrenci 2 doğru, 2 yanlış seçim yapmış ve 2 puan almıştır.
GERİ BİLDİRİM	Yanlış çıkışa ulaşan öğrencilerin *"İslam Felsefesinin Temel Özellikleri ve Öne Çıkan Problemleri"* konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunun ulaştığı çıkışlar dikkate alınarak sınıfın genelinde görülen öğrenme eksikliklerinin ortaya konulması ve bunların giderilmesine yönelik çalışmaların yapılması önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 6

TANILAYICI DALLANMIŞ AĞAÇ

İslam Felsefesinin Temel Özellikleri ve Öne Çıkan Problemleri

Yönerge:

Aşağıda *"İslam Felsefesinin Temel Özellikleri ve Öne Çıkan Problemleri"* ile ilgili Doğru (D) ve Yanlış (Y) önermeleri içeren tanılayıcı dallanmış ağaç verilmiştir.

Verilen önermenin doğru olduğunu düşünüyorsanız (D) seçeneğini, yanlış olduğunu düşünüyorsanız (Y) seçeneğini seçmeniz gerekmektedir.

İlk önermeden başlayarak yapacağınız Doğru (D) / Yanlış (Y) seçimleriyle, 16 farklı çıkış noktasından birine ulaşabileceksiniz.

Çıkışlara ulaşana kadar her bir uygun seçime (Doğru (D) veya Yanlış (Y)) 1 puan verilecektir.

Alabileceğiniz en yüksek puan 4'tür.

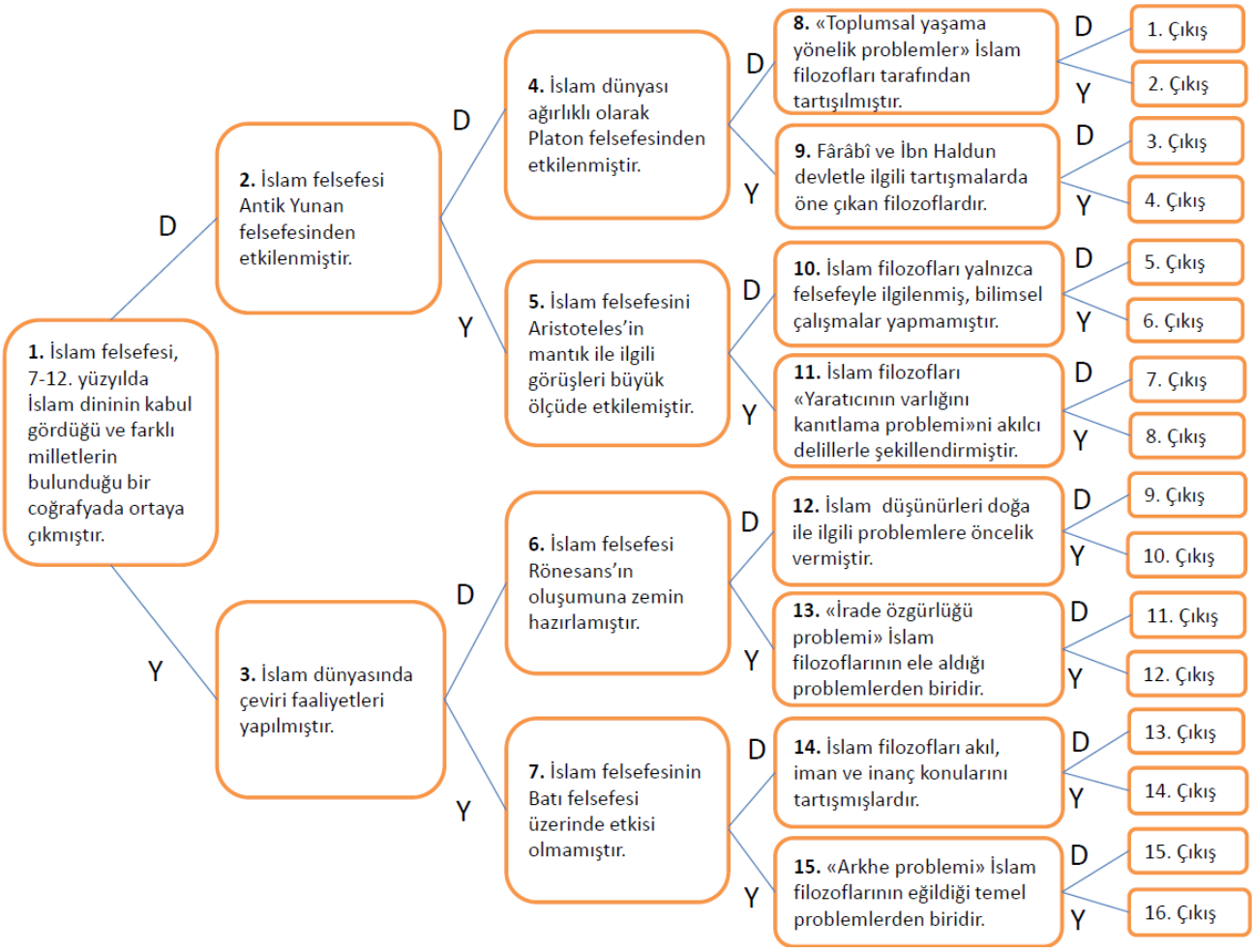

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 7

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi
KONU	15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesinin Ayırıcı Nitelikleri
KAZANIM	11.3.2. 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	10 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Kelime İlişkilendirme Testi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencinin **15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi** ile ilgili zihninde çağrışım yapan kelime veya kavramları yazması, yazdığı bu kavram veya kelimeleri düşünme ile birlikte kullanarak anlamlı cümleler kurması beklenir.
DEĞERLENDİRME	**I. Bölüm:** Öğrencinin **15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi** kavramı ile ilişkili yazdığı her bir kelime veya kavram için 1 puan verilir. Örnek: Hümanizm **II. Bölüm:** Öğrencinin yazdığı her anlamlı cümle için 2 puan verilir. Örnek: Hümanizm 15-17. yüzyılda ortaya çıkan bir anlayıştır.
GERİ BİLDİRİM	**Bu ölçme aracının konu işlenmeden önce öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin belirlenmesi amacıyla kullanılması durumunda:** Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine göre güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesi ve öğretim sürecinin öğrenci ihtiyaçlarına göre planlanması önerilir. **Bu ölçme aracının konu işlendikten sonra kullanılması durumunda:** Değerlendirme sonunda yeterli sayıda kelime yazamayan, anlamlı cümle kuramayan öğrencilerin *"15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesinin Ayırıcı Nitelikleri"* konusunu tekrar çalışmaları önerilir. **Sınıf genelinde öğrenme eksikliğinin gözlemlenmesi durumunda:** Öğretmen tarafından konunun tekrar edilmesi ve tespit edilen kavram yanılgılarının giderilmesi gerekmektedir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 7

KELİME İLİŞKİLENDİRME TESTİ

DÜŞÜNME

I. Bölüm

Aşağıya **15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi** ile ilgili zihninizde çağrışım yapan kelimeleri / kavramları 1 dakika içinde yazınız.

15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi ile ilişkili her bir kelime veya kavram için 1 puan verilecektir.

15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi.....

15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi.....

15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi.....

15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi.....

15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi.....

15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi.....

15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi.....

15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi.....

15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi.....

15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi.....

II. Bölüm

I. Bölümde verdiğiniz cevaplarınız ile **15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi** kelimesinin birlikte kullanıldığı anlamlı birer cümle yazınız.

Her anlamlı cümle için 2 puan verilecektir.

1. Cümle: .....

2. Cümle: .....

3. Cümle: .....

4. Cümle: .....

5. Cümle: .....

6. Cümle: .....

7. Cümle: .....

8. Cümle: .....

9. Cümle: .....

10. Cümle: .....

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 8

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi
KONU	15. Yüzyıl-17. Yüzyıl Felsefesinde Öne Çıkan Görüşler
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	11.3.2. 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar. *b) Hümanizm, bilimsel yöntem, kartezyen felsefe ve hukuk felsefesi üzerinde durulur.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Kavrama**
ÖNERİLEN SÜRE	10 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Tanılayıcı Dallanmış Ağaç**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencinin, verilen bilgilerden doğru seçimleri yapması beklenir.
DEĞERLENDİRME	Çıkışlara ulaşana kadar her bir doğru seçime 1 puan verilecektir. Öğrencinin 3 tam puan alabilmesi için 2. çıkışa ulaşması gerekmektedir. **Örnek 1:** 2. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 2. önermeye ulaşmıştır. 2. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 4. önermeye ulaşmıştır. 4. önerme için (Y)'yi seçerek doğru seçim yapmıştır. Bu durumda öğrenci 3 doğru seçim yapmış ve 3 puan almıştır. **Örnek 2:** 6. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (Y)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 3. önermeye ulaşmıştır. 3. önerme için (D)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 6. önermeye ulaşmıştır. 6. önerme için (Y)'yi seçerek doğru seçim yapmıştır. Bu durumda öğrenci 1 doğru, 2 yanlış seçim yapmış ve 1 puan almıştır.
GERİ BİLDİRİM	Yanlış çıkışa ulaşan öğrencilerin *"15. Yüzyıl-17. Yüzyıl Felsefesinde Öne Çıkan Görüşler"* konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunun ulaştığı çıkışlar göz önünde bulundurularak sınıfın genelinde meydana gelen eksik veya yanlış değerlendirmeler ve kavram yanılgıları ortaya konularak bunların giderilmesine yönelik çalışmaların yapılması, konunun birlikte yeniden sınıfta ana hatlarıyla tekrar edilmesi önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 8

TANILAYICI DALLANMIŞ AĞAÇ

15. – 17. YÜZYIL FELSEFESİ

Aşağıda *"15. Yüzyıl-17. Yüzyıl Felsefesinde Öne Çıkan Görüşler"* ile ilgili Doğru (D) / Yanlış (Y) önermeleri içeren tanılayıcı dallanmış ağaç verilmiştir. Verilen önermenin doğru olduğunu düşünüyorsanız (D) seçeneğini, yanlış olduğunu düşünüyorsanız (Y) seçeneğini seçmeniz gerekmektedir. İlk önermeden başlayarak yapacağınız Doğru (D) / Yanlış (Y) seçimleriyle, sekiz farklı çıkış noktasından birine ulaşabileceksiniz.

Çıkışlara ulaşana kadar her bir uygun seçime (Doğru (D) veya Yanlış (Y)) 1 puan verilecektir.
Alabileceğiniz en yüksek puan 3'tür.

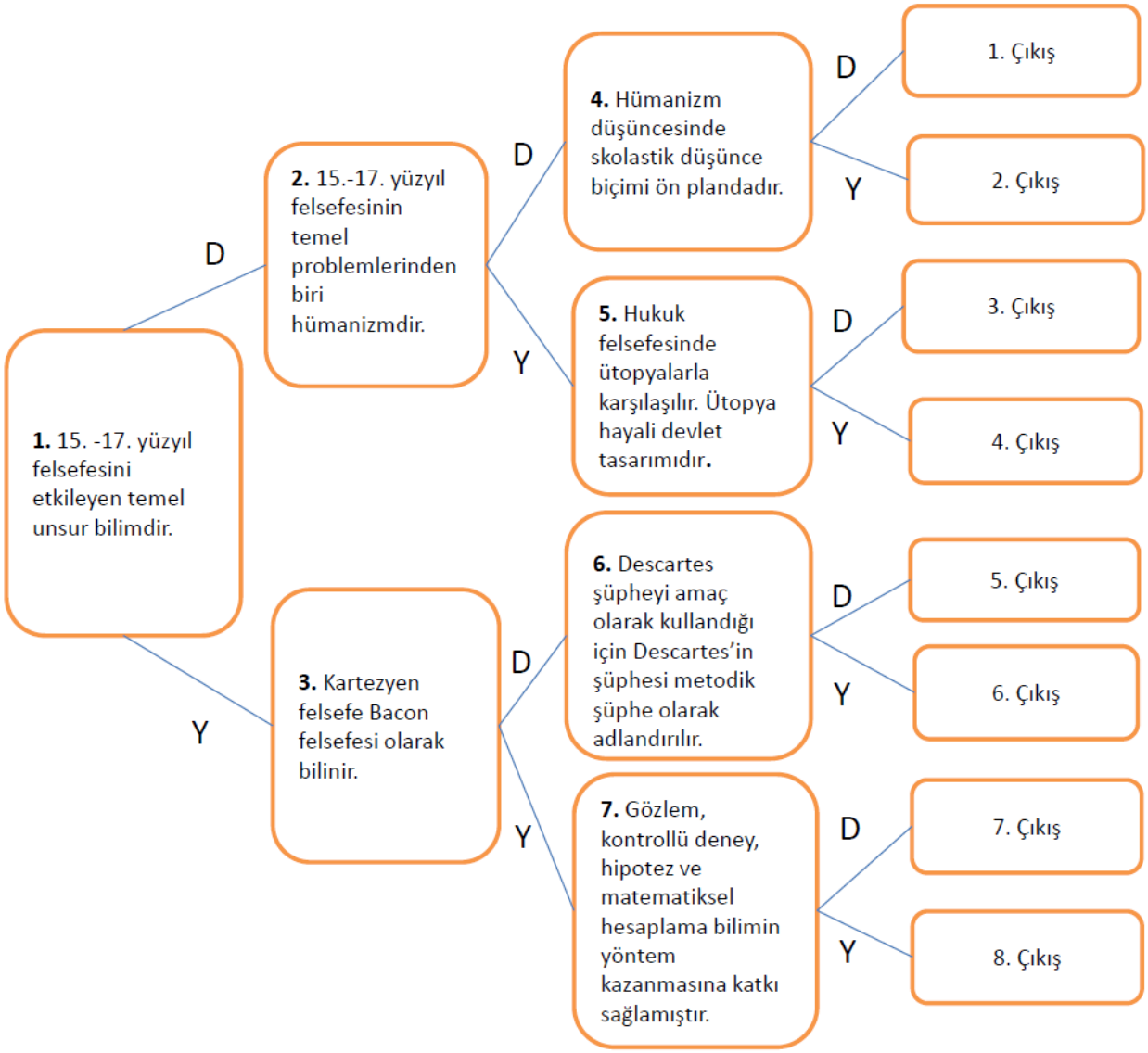

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 9

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	15.Yüzyıl-17.Yüzyıl Felsefesi
KONU	15. Yüzyıl-17. Yüzyıl Felsefesinin Karakteristik Özellikleri
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	11.3.2. 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar. a*) Skolastik düşünce ile modern düşüncenin temel farkları üzerinde durulur.* *b) Hümanizm, bilimsel yöntem, kartezyen felsefe ve hukuk felsefesi üzerinde durulur.* *c) N. Kopernik, G. Galileo, F. Bacon ve I. Newton'un bilimsel çalışmalarının 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesi üzerindeki etkilerine değinilir.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Kavrama**
ÖNERİLEN SÜRE	1 hafta (hazırlık) + 20 dakika sunum
ÖLÇME ARACI	**Performans Görevi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerden; a) Skolastik düşünce ve modern düşüncenin farkları, b) Hümanizm, bilimsel yöntem, kartezyen felsefe ve hukuk felsefesi, c) N. Kopernik, G. Galileo, F. Bacon ve I. Newton'un bilimsel çalışmalarının 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesi üzerindeki etkilerine ilişkin çoktan seçmeli soru bulmaları, bu sorulara örnekte verilen aşamalarla çözüm yazmaları beklenmektedir.
DEĞERLENDİRME	Dereceleme Ölçeği Öz Değerlendirme
GERİ BİLDİRİM	Değerlendirme sonuçları dikkate alınarak *"15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesinin karakteristik özellikleri"* ile ilgili öğrencinin öğrenme eksikliklerini gidermeye yönelik çalışmalar yapılması önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 9

PERFORMANS GÖREVİ

ÇÖZÜ-YORUM

Yönerge

Sevgili öğrenciler,

Sizden

- Skolastik düşünce ve modern düşüncenin farkları,
- Hümanizm,
- Bilimsel yöntem,
- Kartezyen felsefe,
- Hukuk felsefesi,
- N. Kopernik, G. Galileo, F. Bacon ve I. Newton'un bilimsel çalışmalarının 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesi üzerindeki etkilerine ilişkin çoktan seçmeli bir soru bulmanız, bu soruya örnekte verilen aşamalarla çözüm yazmanız beklenmektedir.

Görevinize başlamadan önce şunlara dikkat etmelisiniz:

- Aşağıda yer alan örnek soru çözümünü inceleyiniz ve çözümün nasıl yapıldığına ilişkin notlar alınız.
- İlginizi çeken başlığa ilişkin istediğiniz kaynaklardan bir çoktan seçmeli soru bulunuz.
- Seçtiğiniz sorunun sadece bilgi içeren değil paragraf cümlesi, metin içeren bir soru olmasına dikkat ediniz.

Görevinizi yaparken şunlara dikkat etmelisiniz:

- Seçtiğiniz sorunun önce soru kökünü ardından metnini ve sonrasında seçeneklerini dikkatlice okuyunuz.
- Metinde geçen ve anlamını bilmediğiniz kavramları not ediniz ya da altını çiziniz.
- Çözüme nasıl ulaştığınızı ve seçenekleri nasıl elediğinizi tespit ediniz.
- Çözüm yazma aşamasına geçiniz.
- Önce soruda ne istendiğini yazınız.
- Metinde genel olarak ne anlatıldığını yazınız.
- Varsa kavramların anlamlarını yeri geldikçe açıklayınız.
- Sırayla seçenekleri açıklayınız. Bu seçenek neden elenmelidir? gerekçeleriyle yazınız.
- Hangi gerekçeden dolayı bu cevaba ulaştınız? Belirtiniz.

Görevinizin bitiminde şunlara dikkat etmelisiniz:

- Çalışmanızı kontrol edip öğretmeninize teslim ediniz.
- Bu çalışmanın soru çözme davranışınıza katkısını değerlendiriniz.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 9

Aşağıda verilen örnek soru çözümünü inceleyerek siz de belirlediğiniz sorunun çözümünü yazınız.

ÖRNEK SORU ÇÖZÜMÜ:

Modern bilimin öncüleri olarak kabul edilen Copernicus, Kepler, Galileo, Newton astronomi alanından başlayarak bilim anlayışında önemli bir dönüşüme yol açtılar. Onların katkısıyla hakikat arayışında engel oluşturan geleneksel bakıştan vazgeçildi. Hatta otoritelerin bilimde yeri olmadığına inanılmaya başlandı. "X doğrudur." biçimindeki bir önermeye artık "Hangi otorite bunu söylüyor?" sorusuyla değil, "Bununla ilgili kanıtınız ne?", "Deliliniz nerede?" diye karşılık verilir oldu. Sonunda otoriteler de eleştirel, sorgulamaya açık, hesap sorulabilir olarak görüldü.

Bu parçaya göre bilimin modernleşmesi aşağıdakilerden hangisine dayandırılabilir?

(Soruda, bilimin modernleşmesinin dayandığı temelin hangi seçenekte yer aldığı sorulmaktadır. Metinde modern bilimin öncülerinin önemli bir dönüşüme yol açtıklarından söz edilmektedir. Sözü edilen isimlerin katkısıyla hakikat arayışında geleneksel bakıştan vazgeçildiği, bir önermenin doğruluğunun kanıta dayalı olması gerektiği vurgulanmıştır. Otoritelerin de eleştirel, sorgulamaya açık ve hesap sorulabilir olduğu belirtilmiştir.)

A) Hakikati arama çabalarının ağırlık kazanmasına

(Bu seçeneğe baktığımızda, hakikati arama çabasından söz edildiğini görüyoruz. Hakikat, insanın bir konu hakkındaki düşüncesinin o konunun gerçekliğiyle olan uygunluğudur. Hakikati arama çabaları her dönem söz konusudur fakat bu arama çabasına verilen cevaplar değişmektedir. Hakikatin ne olduğuna ilişkin her türlü cevap verilebilir. Bu sebeple doğru cevabımız bu değildir.)

B) Olaylar arasında neden sonuç ilişkisi aranmasına

(Bilimsel çalışmalarda neden sonuç ilişkisi kurma çabası mutlaka vardır. Bilim, olayların nedenlerini bulmaya ve bu nedenleri bir kanuna bağlamaya çalışır fakat bu parçada buna vurgu yapılmamıştır. Bu sebeple doğru cevabımız bu seçenek de olamaz.)

C) Yöntem problemlerinin çözülmesine

(Yöntem, bilimsel çalışmalarda izlenen yoldur. Metinde yöntemle ilgili bir vurgu yoktur. Bilimsel çalışmaların kanıtlanabilir olmasına ilişkin bir vurgu vardır. Bu sebeple doğru cevap bu seçenek de değildir.)

D) Düşünmenin mantık ilkelerine dayandırılmasına

(Bilimsel yöntemde düşünme mantık ilkelerine dayandırılır. Yani tutarlı, akla dayalı ve çelişkilerden uzak açıklamalar yapmak bilimin ana unsurudur. Fakat metinde otoritelerin geleneksel bakışından sıyrılmak ve eleştirel bakış vurgulandığı için doğru cevap bu seçenek de değildir.)

E) Dogmatik anlayışın yıkılmasına

(Dogmatik anlayış, sorgulamadan, eleştirmeden, olanı olduğu gibi kabul etmek, otoritelerin fikirlerine bağlı kalmak demektir. Metinde hiçbir şeyin olduğu gibi kabul edilmeyeceğine, kanıtlanabilirlik, eleştirel ve sorgulanabilir olma zorunluluğuna vurgu yapılmıştır. Dolayısıyla bilimin modernleşmesi buna bağlıdır. Bu nedenlerle doğru cevap E seçeneğidir.)

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 9

DERECELEME ÖLÇEĞİ

Bu form öğrencilerin çalışmalarını değerlendirmek üzere hazırlanmıştır.
Buna göre; *4= Çok iyi, 3 = İyi, 2 = Orta, 1 = Geliştirilmesi gerekir* olarak dereceleyiniz.
Değerlendirme Yapılan Öğrencinin Adı Soyadı:

ÖLÇÜTLER	Çok iyi (4)	İyi (3)	Orta (2)	Geliştirilmesi gerekir (1)
Seçilen soru belirtilen konulara uygundur.				
Seçilen soru, metne dayalıdır.				
Çözüm aşamasında soru kökünde ne istendiği yazılmıştır.				
Soru metninde ne anlatıldığı yazılmıştır.				
Soru metninde geçen kavramlar açıklanmıştır.				
Seçenekler tek tek açıklanmıştır.				
Seçeneklerde geçen kavramlar açıklanmıştır.				
Kavramların açıklaması doğrudur.				
Seçeneklerin neden yanlış olduğu gerekçesiyle açıklanmıştır.				
Gerekçelerin açıklaması doğrudur.				
Doğru cevaba nasıl ulaşıldığı açıklanmıştır.				
Doğru cevaba ulaşılma gerekçeleri doğrudur.				
TOPLAM PUAN				

Bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 48, en düşük puan 12'dir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 9

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Bu form çalışmanızı değerlendirmek üzere hazırlanmıştır. Aşağıdaki her ifadeyi okuyunuz. Bu ifadelere göre kendinizi değerlendiriniz.

Buna göre; *3 = Her zaman, 2 = Bazen, 1 = Hiçbir zaman* olarak dereceleyiniz.

Değerlendirme Yapan Öğrencinin Adı Soyadı:

ÖLÇÜTLER	Her zaman (3)	Bazen (2)	Hiçbir zaman (1)
Örnek soru çözümünü inceledim.			
Çözümün nasıl yapıldığına ilişkin notlar aldım.			
İlgimi çeken bir konuyu tespit ettim.			
Çeşitli kaynaklardaki soruları inceledim.			
Seçtiğim sorunun paragraf, metin cümlesi olmasına dikkat ettim.			
Seçtiğim sorunun önce soru kökünü ardından metnini ve sonrasında seçeneklerini dikkatlice okudum.			
Metinde geçen ve anlamını bilmediğim kavramları not ettim ya da altını çizdim.			
Çözüme nasıl ulaştığımı ve seçenekleri nasıl elediğimi tespit ettim.			
Çözüm aşamasında önce soruda ne istendiğini yazdım.			
Metinde genel olarak ne anlatıldığını yazdım.			
Kavramların anlamlarını yeri geldikçe açıkladım.			
Sırayla seçenekleri açıklayabildim.			
Seçeneklerin neden elenmesi gerektiğini gerekçeleriyle birlikte yazdım.			
Hangi gerekçeden dolayı doğru cevaba ulaştığımı yazdım.			

Bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 42, en düşük puan 14'tür.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 9

Aşağıdaki maddeleri yaptığınız çalışmayı dikkate alarak cevaplayınız.

Bu çalışmadan neler öğrendim?

.....

.....

.....

Bu çalışmada en iyi yaptığım şeyler:

.....

.....

.....

Bu çalışmada en çok zorlandığım bölümler:

.....

.....

.....

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 10

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	18. YÜZYIL-19. YÜZYIL FELSEFESİ
KONU	Bilginin Kaynağı
KAZANIM Kazanım Açıklaması	11.4.2. 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar. *a) 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesinin temel özellikleri ve problemleri üzerinde durulur.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	10 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Kavram Haritası**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerden *"Bilginin Kaynağı"* ile ilgili verilen kavramları doğru yerleştirerek bağlantı ifadeleri ile birlikte anlamlı bir cümle oluşturup kavram haritasını tamamlamaları beklenir.
DEĞERLENDİRME	Doğru yerleştirilen her kavram 1 puan olarak değerlendirilecektir. Kavram haritasında: 6 kavram olduğundan: 6·1 puan = 6 puan Öğrencinin alabileceği en yüksek puan 6'dır.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 1

GERİ BİLDİRİM	Kavramları yanlış yerleştiren öğrencilerin *"Bilginin Kaynağı"* konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunda kavramlar yanlış yerleştirilmiş ise öğretmenin *"Bilginin Kaynağı"* konusunu tekrar etmesi, yanlış öğrenmeleri düzeltmesi ve kavram yanılgılarını gidermesi önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 10

KAVRAM HARİTASI

BİLGİNİN KAYNAĞI

Aşağıda *"Bilginin Kaynağı"* ile ilgili kavramlar ve kavram haritası iskeleti verilmiştir.
Kavram haritasındaki boşluklara, aşağıda verilen kavramları anlamlı bir cümle oluşturacak şekilde yerleştiriniz.
Doğru yerleştirdiğiniz her kavram 1 puan olarak değerlendirilecektir.
Alabileceğiniz en yüksek puan 6'dır.

DOĞRU BİLGİNİN KAYNAĞI	
Descartes	Empirizm
Kant	Kritisizm
Locke	Rasyonalizm

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 11

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	18. YÜZYIL-19. YÜZYIL FELSEFESİ
KONU	18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesinin temel özellikleri
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	11.4.2. 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar. *a) 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesinin temel özellikleri ve problemleri üzerinde durulur.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	10 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Kelime İlişkilendirme Testi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencinin 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesini karşılayan **Aydınlanma** kavramı ile ilgili zihninde çağrışım yapan kelime veya kavramları yazması, yazdığı bu kelime veya kavramları **Aydınlanma** ile birlikte kullanarak anlamlı cümleler kurması beklenir.
DEĞERLENDİRME	Örneğin; **I. Bölüm:** Kavramlar: Akıl, özgürlük, sanat, insan vb. **II. Bölüm:** 1. Cümle **akıl** kavramı ile ilişkili: "Aydınlanma döneminde akıl temel alınmıştır. **I.Bölüm:** Öğrencinin **Aydınlanma** ile ilişkili yazdığı her bir uygun kelime veya kavram için 1 puan verilir. **II.Bölüm:** Öğrencinin yazdığı her anlamlı cümle için 2 puan verilir.
GERİ BİLDİRİM	**Bu ölçme aracının konu işlenmeden önce öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin belirlenmesi amacıyla kullanılması durumunda,** öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine göre güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesi ve öğretim sürecinin öğrenci ihtiyaçlarına göre planlanması önerilir. **Bu ölçme aracının konu işlendikten sonra kullanılması durumunda,** değerlendirme sonunda yeterli sayıda kelime yazamayan, anlamlı cümle kuramayan öğrencilerin *"18. Yüzyıl -19. Yüzyıl Felsefesinin Özellikleri"* konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıf genelinde öğrenme eksikliğinin gözlemlenmesi durumunda öğretmen tarafından konunun tekrar edilmesi ve tespit edilen kavram yanılgılarının giderilmesi gerekmektedir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 11

KELİME İLİŞKİLENDİRME TESTİ

18. YÜZYIL -19. YÜZYIL FELSEFESİNİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

I. Bölüm

Aşağıya **aydınlanma** kavramı ile ilgili zihninizde çağrışım yapan kelimeleri/kavramları 1 dakika içinde yazınız. **"AYDINLANMA"** kavramı ile ilişkili her bir kelime veya kavram için 1 puan verilecektir.

AYDINLANMA .....
AYDINLANMA .....
AYDINLANMA .....
AYDINLANMA .....
AYDINLANMA .....
AYDINLANMA .....
AYDINLANMA .....
AYDINLANMA .....
AYDINLANMA .....
AYDINLANMA .....

II. Bölüm

I. Bölümde verdiğiniz cevaplarınız ile **aydınlanma** kelimesinin birlikte kullanıldığı anlamlı birer cümle yazınız. Her anlamlı cümle için 2 puan verilecektir.

1. Cümle: .....
2. Cümle: .....
3. Cümle: .....
4. Cümle: .....
5. Cümle: .....
6. Cümle: .....
7. Cümle: .....
8. Cümle: .....
9. Cümle: .....
10. Cümle: .....

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 12

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	18. YÜZYIL-19. YÜZYIL FELSEFESİ
KONU	18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesinde öne çıkan problemler
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	11.4.2. 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar. *a) 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesinin temel özellikleri ve problemleri üzerinde durulur.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	15 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Yapılandırılmış Grid**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerin *"18. Yüzyıl -19. Yüzyıl Felsefesinde Öne Çıkan Problemler"* ile ilgili filozof isimleri ve kavramları içeren yapılandırılmış griddeki kutucuk numaralarını kullanarak *"18. Yüzyıl -19. Yüzyıl Felsefesinde Öne Çıkan Problemler"* ile ilgili soruları cevaplaması beklenir.
DEĞERLENDİRME	**Doğru Cevaplar:** **I.** Kant, Bentham **II.** Rasyonalizm, Empirizm **III.** Locke, Rousseau **IV.** Hegel **V.** Kant, Kritisizm **Örnek 1:** Öğrenci I. soru için hepsini doğru yaparak "Kant ve Bentham" cevabını vermiş olsun. Bu durumda; C1= Doğru seçilen kutucuk sayısı, C2= Toplam doğru kutucuk sayısı, C3= Yanlış seçilen kutucuk sayısı, C4= Toplam yanlış kutucuk sayısı olduğuna göre, C1=2, C2=2, C3=0, C4=7'dir. **Formül:** (C1:C2) – (C3:C4) = 2/2 – 0/7 = 1 olacaktır. Yukarıdaki formül uygulandığında sonucun 1 olduğu görülmektedir. Bu değere 1 eklenip 5 ile çarpılınca elde edilen sonuç olan 10, öğrencinin aldığı puanı göstermektedir. (1+1) · 5 = 10 puan **Örnek 2:** Öğrenci I. soru için "Kant ve Locke" cevabını vermiş olsun. Bu durumda; C1=1, C2=2, C3=1, C4=7'dir. (C1:C2) – (C3:C4) = 1/2 – 1/7 = 5/14 olacaktır. Bulunan değere 1 eklenip 5 ile çarpılınca elde edilen sonuç olan 6,7 öğrencinin aldığı puanı göstermektedir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 1

GERİ BİLDİRİM	Kutucukları yanlış seçen öğrencilerin "*18. Yüzyıl -19. Yüzyıl Felsefesinde Öne Çıkan Problemler*" konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunda kutucuklar yanlış seçilmiş ise öğretmenin *"18. Yüzyıl -19. Yüzyıl Felsefesinde Öne Çıkan Problemleri"* ve ilgili filozofların görüşlerini tekrar etmesi, öğrenme eksikliklerini ve kavram yanılgılarını gidermesi önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 12

YAPILANDIRILMIŞ GRİD

18. YÜZYIL -19. YÜZYIL FELSEFESİNDE ÖNE ÇIKAN PROBLEMLER

Aşağıda *"18. Yüzyıl -19. Yüzyıl Felsefesinde Öne Çıkan Problemler"* ile ilgili soruların cevaplarının yer aldığı kutucuklar yapılandırılmış gridde, sorular ise yapılandırılmış gridin altında verilmiştir.
Kutucuklardaki numaraları kullanarak soruları cevaplamanız beklenmektedir.
Aynı kutucuğu birden fazla sorunun cevabı olarak kullanabilirsiniz.
Bütün sorulara doğru cevap verdiğinizde alabileceğiniz en yüksek puan 50'dir.

1 Descartes	2 Kant	3 Rasyonalizm
4 Bentham	5 Locke	6 Rousseau
7 Empirizm	8 Hegel	9 Kritisizm

I. Kutucuklardan hangisindeki/hangilerindeki filozoflar ahlakı fayda ve ödev temelinde açıklar?

II. Kutucuklardan hangisindeki/hangilerindeki görüşler doğru bilginin kaynağını tek unsurla açıklar?

III. Kutucuklardan hangisindeki/hangilerindeki filozoflar devletin ortaya çıkışını toplumsal sözleşme temelinde açıklar?

IV. Kutucuklardan hangisindeki/hangilerindeki filozoflar varlığı tez-antitez-sentez süreciyle açıklayan diyalektik idealizm görüşünün temsilcisidir?

V. Kutucuklardan hangisindeki/hangilerindeki görüş ve filozoflar bilginin duyuların sağladığı verinin akıl tarafından işlenmesiyle ortaya çıktığını savunur?

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 13

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	20. YÜZYIL FELSEFESİ
KONU	Türkiye'de Felsefi Düşünceye Katkıda Bulunan Felsefeciler
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	11.5.2. 20. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar. *b) Türkiye'de felsefi düşünceye katkıda bulunan felsefeciler üzerinde durulur.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Kavrama**
ÖNERİLEN SÜRE	2 hafta
ÖLÇME ARACI	**Performans Görevi**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerden; - Türkiye'de felsefi düşünceye katkıda bulunan felsefecilerden araştırmak istediği iki felsefeciyi seçmesini, - Seçtiği felsefecilerin biyografisini, - Felsefenin hangi konularında çalışmalar yaptıklarını, - Felsefeye yaptıkları katkıları, - Felsefe dışında hangi alanlarda çalışmalar yaptıklarını, araştırmaları ve elde ettikleri bilgilerden, ilgili görsellerden yararlanarak bir sunu hazırlayıp sınıf ortamında sunmaları beklenir.
DEĞERLENDİRME	Öz değerlendirme Kontrol Listesi
GERİ BİLDİRİM	Değerlendirme sonuçları dikkate alınarak öğrencilere seçtikleri felsefecilerle ilgili yapmış oldukları araştırmanın eksikliklerini gidermeye yönelik çalışmalar yapması önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 13

PERFORMANS GÖREVİ

TÜRKİYE'DE FELSEFİ DÜŞÜNCEYE KATKIDA BULUNAN FELSEFECİLER

Yönerge:
Sevgili öğrenciler, bu görevde sizden Türkiye'de felsefi düşünceye katkıda bulunan felsefecilerden araştırmak istediğiniz iki felsefeciyi seçmenizi, seçtiğiniz felsefecilerin biyografisini, felsefenin hangi konularında çalışmalar yaptıklarını, felsefeye yaptıkları katkıları, felsefe dışında hangi alanlarda çalışmalar yaptıklarını araştırmanız beklenmektedir.

Görevinizi yaparken:

- Bir araştırma planı hazırlayınız.
- Araştırmanızda dergiler, kitaplar, çevrim içi kaynaklardan yararlanabilirsiniz.
- İhtiyaç duyduğunuzda öğretmeninizden yardım isteyebilirsiniz.

Görevinizin sonunda:

- Yapmış olduğunuz araştırmada elde ettiğiniz bilgilerden bir sunum hazırlayınız.
- Sunumunuzu sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşıp öğretmeninize teslim ediniz.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 13

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı: ……..

Bu form kendinizi değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmalarınızı en doğru yansıtan seçeneği X ile işaretleyiniz. Bu öz değerlendirme formundan alınabileceğiniz en yüksek puan 18, en düşük puan ise 6'dır.

BECERİLER	DERECELER		
	Her zaman (3)	Bazen (2)	Hiçbir zaman (1)
1.Yönergeyi izledim.			
2. Bir araştırma planı hazırladım.			
3. Araştırmamda farklı kaynaklardan yararlandım.			
4. Anlamadığım ve ihtiyaç duyduğum durumda öğretmenime danıştım.			
5. Araştırdığım Türk felsefecilerin felsefeye yaptıkları katkıları ve hangi alanlarda çalışmalar yaptıklarını anladım.			
6. Türkiye'de felsefi düşünceye katkıda bulunan felsefeciler ile ilgili yaptığım araştırmamı sınıfta öğretmen ve arkadaşlarıma sundum.			

Aşağıdaki maddeleri yaptığınız performans görevinizi dikkate alarak cevaplayınız.

• Bu performans görevinden neler öğrendim?

……

……

……

• Bu performans görevi sırasında en iyi yaptığım şeyler:

……

……

……

• Bu performans görevi sırasında en çok zorlandığım bölümler:

……

……

……

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 13

KONTROL LİSTESİ

Gruptaki öğrencilerin aşağıdaki davranışlardan gerçekleştirdiklerini (+) işareti, gerçekleştiremediklerini (-) işareti koyarak kontrol ediniz.

Performans görevi öncesi/süreci/sonrası davranışlar	+ ya da -
Yönergeyi izler.	
Bir araştırma planı hazırlar.	
Araştırmasında farklı kaynaklardan yararlanır.	
İhtiyaç duyduğunda öğretmeninden yardım ister.	
Seçtiği felsefecilerin biyografilerini araştırır.	
Seçtiği felsefecilerin felsefenin hangi alanlarında çalışmalar yaptığını araştırır.	
Seçtiği felsefecilerin Türkiye'deki felsefeye katkılarını araştırır.	
Seçtiği felsefecilerin Felsefe dışındaki alanlarda yaptığı çalışmaları araştırır.	
Araştırmasını sınıfta arkadaşlarıyla paylaşır.	

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 14

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	20. YÜZYIL FELSEFESİ
KONU	20. Yüzyıl Felsefesinin Problemleri ve Bazı Ana Akımları
KAZANIM **Kazanım Açıklaması**	11.5.2. 20. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar. *a) 20. yüzyıl felsefesinin temel özellikleri, problemleri ve bazı ana akımları (fenomenoloji, hermeneutik, varoluşçuluk, diyalektik materyalizm, mantıksal pozitivizm, yeni ontoloji) üzerinde durulur.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	15 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Tanılayıcı Dallanmış Ağaç**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerden; *20. Yüzyıl Felsefesinin Problemleri ve Bazı Ana Akımları* konusu ile ilgili verilen önermelerden öğrencinin doğru seçimleri yapması beklenir.
DEĞERLENDİRME	Çıkışlara ulaşana kadar her bir doğru seçime 1 puan verilecektir. Öğrencinin 3 tam puan alabilmesi için 2. çıkışa ulaşması gerekmektedir. **Örnek 1:** 2. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 2. önermeye ulaşmıştır. 2. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmış ve 4. önermeye ulaşmıştır. 4. önerme için (Y)'yi seçerek doğru seçim yapmıştır. Bu durumda öğrenci 3 doğru seçim yapmış ve 3 puan almıştır. **Örnek 2:** 7. çıkışa ulaşan bir öğrenci, 1. önerme için (Y)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 3. önermeye ulaşmıştır. 3. önerme için (Y)'yi seçerek yanlış seçim yapmış ve 7. önermeye ulaşmıştır. 7. önerme için (D)'yi seçerek doğru seçim yapmıştır. Bu durumda öğrenci 2 yanlış, 1 doğru seçim yapmış ve 1 puan almıştır.
GERİ BİLDİRİM	Yanlış çıkışa ulaşan öğrencilerin *"20. yüzyıl Felsefesinin Problemleri ve Bazı Ana Akımları"* konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunun ulaştığı çıkışlar dikkate alınarak sınıfın genelinde var olan öğrenme eksikliklerinin ortaya konulması, bunların giderilmesine yönelik çalışmaların yapılması önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 14

TANILAYICI DALLANMIŞ AĞAÇ

Aşağıda *"20. yüzyıl Felsefesinin Problemleri ve Bazı Ana Akımları"* ile ilgili Doğru (D) / Yanlış (Y) önermeleri içeren tanılayıcı dallanmış ağaç verilmiştir. Verilen önermenin doğru olduğunu düşünüyorsanız (D) seçeneğini, yanlış olduğunu düşünüyorsanız (Y) seçeneğini seçmeniz gerekmektedir. İlk önermeden başlayarak yapacağınız Doğru (D) / Yanlış (Y) seçimleriyle, sekiz farklı çıkış noktasından birine ulaşabileceksiniz.
Çıkışlara ulaşana kadar her bir uygun seçime (Doğru (D) veya Yanlış (Y)) 1 puan verilecektir.
Alabileceğiniz en yüksek puan 3'tür.

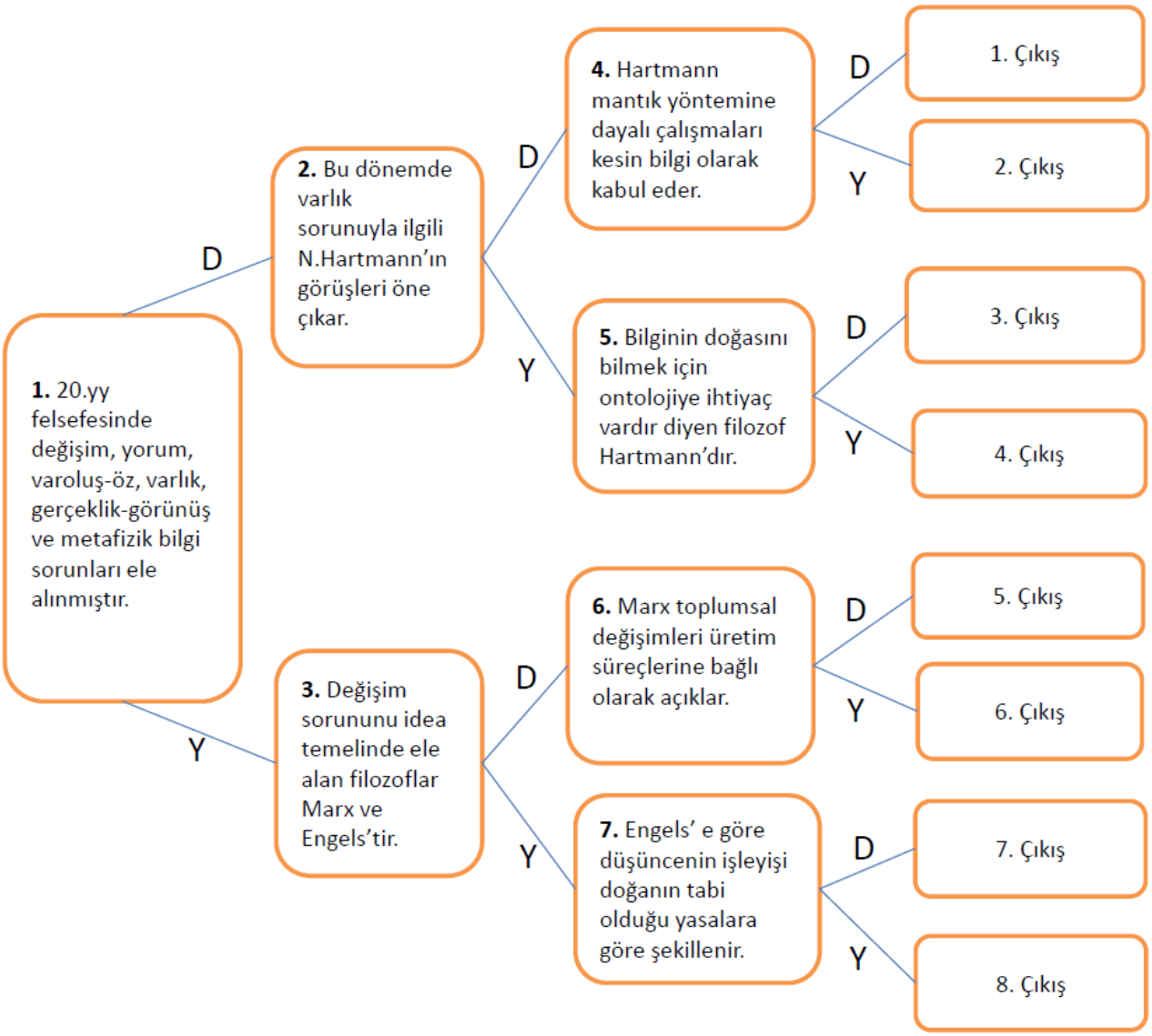

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 15

DERS	FELSEFE
SINIF	11
ÜNİTE	20. YÜZYIL FELSEFESİ
KONU	20. Yüzyıl Felsefesinin Temel Problemleri
KAZANIM Kazanım Açıklaması	11.5.2. 20. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar. *a) 20. yüzyıl felsefesinin temel özellikleri, problemleri ve bazı ana akımları (fenomenoloji, hermeneutik, varoluşçuluk, diyalektik materyalizm, mantıksal pozitivizm, yeni ontoloji) üzerinde durulur.*
KAZANIMIN BİLİŞSEL DÜZEYİ	**Anlama**
ÖNERİLEN SÜRE	15 Dakika
ÖLÇME ARACI	**Yapılandırılmış Grid**
ÖĞRENCİDEN BEKLENEN	Öğrencilerin *"20.yüzyıl Felsefesinin Temel problemleri"* ile ilgili kavramları içeren yapılandırılmış griddeki kutucuk numaralarını kullanarak "20.Yüzyıl Felsefesinin Problemleri ve Akımları" ile ilgili soruları cevaplaması beklenir.
DEĞERLENDİRME	**Doğru Cevaplar:** **I.** 2 ve 6 **II.** 1 ve 9 **III.** 4 **IV.** 5 ve 7 **V**. 3 ve 8 **Örnek 1:** Öğrenci I. soru için hepsini doğru yaparak "2 ve 6" cevabını vermiş olsun. Bu durumda; C1= Doğru seçilen kutucuk sayısı, C2= Toplam doğru kutucuk sayısı, C3= Yanlış seçilen kutucuk sayısı, C4= Toplam yanlış kutucuk sayısı olduğuna göre C1 = 2, C2 = 2 C3 = 0 ve C4 = 7'tir. Formül: (C1:C2) – (C3:C4) = 2/2 – 0/7 = 1 olacaktır. Yukarıdaki formül uygulandığında sonucun 1 olduğu görülmektedir. Bu değere 1 eklenip 5 ile çarpılınca elde edilen sonuç olan 10, öğrencinin aldığı puanı göstermektedir. (1+1) · 5 = 10 puan **Örnek 2:** Öğrenci I. soru için "2 ve 9" cevabını vermiş olsun. Bu durumda; C1 = 1, C2 = 2, C3 =1 ve C4 = 7'tir. (C1:C2) – (C3:C4) = 1/2 – 1/7 = 5/14 olacaktır. Bulunan değere 1 eklenip 5 ile çarpılınca elde edilen sonuç olan 6,7 öğrencinin aldığı puanı göstermektedir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 1

GERİ BİLDİRİM	Kutucukları yanlış seçen öğrencilerin *"20. Yüzyıl Felsefesinin Problemleri ve Akımları"* konusunu tekrar çalışmaları önerilir. Sınıfın çoğunluğunda kutucuklar yanlış seçilmiş ise öğretmenin *"20. Yüzyıl Felsefesinin Problemleri ve Akımları"* konusunu tekrar etmesi, öğrenme eksikliklerini ve kavram yanılgılarını gidermesi önerilir.

SINIF İÇİ DEĞERLENDİRME ÖRNEĞİ 15

YAPILANDIRILMIŞ GRİD

20. YÜZYIL FELSEFESİNİN TEMEL PROBLEMLERİ

Aşağıda *"20.yy felsefesinin temel problemleri"* ile ilgili soruların cevaplarının yer aldığı kutucuklar yapılandırılmış gridde, sorular ise yapılandırılmış gridin altında verilmiştir.
Kutucuklardaki numaraları kullanarak soruları cevaplamanız beklenmektedir.
Aynı kutucuğu birden fazla sorunun cevabı olarak kullanabilirsiniz.
Bütün sorulara doğru cevap verdiğinizde alabileceğiniz en yüksek puan 50'dir.

1 Paradigma	2 Paranteze alma	3 Anlama
4 Doğrulanabilirlik	5 Özgür irade	6 Gerçeklik-görünüş
7 Varoluş-öz	8 Yorumlama	9 Bilimsel devrim

I. Kutucuklardan hangisi/hangileri fenomenolojik yaklaşımın yöntemi ve ilgilendiği problem alanıdır?

II. Kutucuklarda verilen kavramlardan hangisi/hangileri Thomas Kuhn'un bilim anlayışında öne çıkan kavramlardır?

III. Kutucuklardan hangisi/hangileri Karl Popper'ın bilimsel kuramlarla ilgili eleştirdiği kavramlardır?

IV. Kutucuklardan hangisi/hangileri varoluşçuluğun temel problemleridir?

V. Kutucuklardan hangisi/hangileri hermeneutik yaklaşımının temel problemleridir?

KAYNAKLAR

Aksu, Ö. (2013). *Biyoloji öğretmenlerinin uyguladıkları alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinin değerlendirilmesi ve öğretmen öğrenci görüşleri*. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

Angelo, T. A. ve Cross, K. P. (1993). *Classroom assessment techniques: A handbook for college teachers*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.

Boston, C. (2002). *The concept of formative assessment. ERIC Clearinghouse on Assessment and Evaluation*. College Park.

CERI (2008). *Assessment for learning. Formative assessment*. OECD/CERI International Conference "Learning in the 21st Century: Research, Innovation and Policy".

Clarke, M. (2012). *What matters most for student assessment systems: A framework paper.* The World Bank.

Cullinane, A. (2011). *Formative assessment classroom techniques.* Resource & Research Guides. National Centre for Excellence in Mathematics and Science Teaching and Learning.

Ebel, R. L. ve Frisbie, D. A. (1991). *Essentials of educational measurement.* Iowa: University of Iowa.

Ertürk, S. (1972). *Eğitimde program geliştirme:* Ankara: Yelkentepe Yayınları.

Houston, D. ve Thompson, J. N. (2017). Blending formative and summative assessment in a capstone subject: "It's not your tools, it's how you use them". *Journal of University Teaching & Learning Practice,* 14(3).

Kutlu, Ö. (2006). Üst düzey zihinsel süreçleri belirleme yolları: Yeni durum belirleme yaklaşımları, *Çağdaş Eğitim*, 335.

MEB (2020). *Okul ve sınıf tabanlı değerlendirmeye dayalı öğretmen kapasitesinin güçlendirilmesi. Türkçe öğretmen rehber kitapçığı*. Ankara.

Mehrens, W. A. ve Lehmann, I. J. (1991). *Measurement and evaluation in education and psychology*. Thomson
Learning.

Munna, A. S. ve Kalam, M. A. (2021). Teaching and learning process to enhance teaching effectiveness: a literature review. *International Journal of Humanities and Innovation*, 4(1), 1-4.

OECD (2015). *Formative assessment: Improving learning in secondary classrooms*. Policy Brief.

Popham, W. J. (2017). *Classroom assessment: What teachers need to know*. Boston: Pearson Education.

Shepard, L. A., Diaz-Bilello, E. K., Penuel, W. R. ve Marion, S. F. (2020). *Classroom assessment principles to support teaching and learning.* Boulder: Center for Assessment, Design, Research and Evaluation, University of Colorado Boulder.

Vero, M. ve Chukwuemeka, O. A. (2019). Formative and summative assessment: Trends and practices in basic education. *Journal of Education and Practice*, 10(27), 39-45.

Wilson, M. (2018). Making measurement important for education: The crucial role of classroom assessment. *Educational Measurement*, 37(1), 5-20.

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ